לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

על המשמר

יום א', כ"ח בתמוז תשמ"ח, 10 ביולי 1988 / שנה מ"ח מס' 13695 / המחיר 1.30 ש"ח כולל מע"מ

מועמר קדאפי מתקשר בקביעות לשטחים

מנחם ענברי

שליט לוב מועמר קדאפי מתקשר בטלפון באופן סדיר לשטחים, ומשוחח עם אישים פוליטיים, ועם „עמך".

לכתבנו נודע, כי קדאפי מתעניין במצב חיי היום יום בשטחים, ושואל מה חסר לפלשתינים.

באחת השיחות האחרונות שלו הוא הודיע, כי הפקיד לזכות הפלשתינים בשטחים — 150 אלף דינר, בבנק האיסלמי לפיתוח, שמרכזו בכווית.

קדאפי התעניין אם הכסף הזה מגיע לשטחים, ואם הוא מועיל.

מאות שוטרים חסמו בגדרות תיל את „אליאנס"

המפעל נכבש במבצע צבאי לילי על־ידי כוחות משטרה ומג"ב ● 7 פועלים שלנו במפעל לא הצליחו לחסום המשטרה ● העובדים מתנגדים לעבוד תחת „המפרק" ● ח"כ צבן: לערוך חקירה יסודית ● העובדים גרשו את השר מודעי ● זעם על ההסתדרות

פועלים זועמים מוחים באוזני השוטרים על שחסמו את דרכם למפעל. (צילום: מאיר פרטוש)

יואב אביב

משטרת מרחב חיפה פינתה את מפעל אליאנס, והעבירה אותו לידי חברת שמירה פרטית ביום שישי בשעות אחר הצהריים. המשטרה השתלטה על המפעל ביום חמישי בלילה, כדי למלא את צו בית המשפט, ולאפשר העברת המפעל לידי כונס הנכסים, שהחליט להפעילו החל מהבוקר.

הבוקר יגיעו העובדים לאיזור המפעל, אולם לא ברור בשלב זה כיצד הם ינהגו האם הם ישמעו להוראות הכונס וישובו לעבודה, או שימשיכו להיות איתנים בדעתם ולא יכנסו למפעל, תחת שרביט כונס. ביום שישי אמר לי חבר הכנסת רן כהן, כי לדעתו אם העובדים ימשיכו ויתעקשו, לא תהיה להסתדרות ברירה, אלא להתקפל ולקרוא למועצת המנהלים של המפעל, לחזור בה ממינוי כונס הנכסים למפעל.

(המשך בעמוד 4)

מאמץ הסתדרותי לשכנע את עובדי אליאנס לשוב לעבודה

אבשלום קווה

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר הטיל אמש על סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי אפרים זילוני לבוא בדברים עם וועד עובדי אליאנס במרוצת הלילה כדי לשכנעם לשוב הבוקר לעבודה.

היום בשמונה אמור להכנס לתוקפו צו בית המשפט המורה לפרק את המפעל, ולהעמידו למכירה. ביום שישי האחרון קיבלו העובדים הזמנות מהנהלת המפעל לשוב ולהתייצב הבוקר לעבור.

מספר חברי כנסת פנו אתמול אל ראשי ההסתדרות בדרישה לפעול לאלתר למנוע את פירוק המפעל. חברי הכנסת יאיר צבן, אורה נמיר, רן כהן, צ'ארלי ביטון ויוסי שריד שחלקם עשה בסוף השבוע במפעל, קראו לצמרת ההסתדרות להתחייב להבראת המפעל. שהתה במפעל בשישי ובשבת. במשלחת היו פיני גרוב, מישל אלמליח, יוסי סלומון וחיים אמויאל. לדברי ביטון מסכים וועד העובדים להתחיל בעבודה בפיקוח המפרק אך בתנאי שתוגבל תקופת מיקומו לחודש אחד בלבד.

ישראל קיסר הודיע אמש למפרק, כי ייעשו מאמצים רצופים לשכנע את העובדים לשוב לעבודה. המזכ"ל יחד עם נציג המפרק עו"ד ישראל קנטור נפגש ביום שישי עם השופט אליהו וינוגרד בביתו ברמת השרון, עימו סוכם כי כוחות המשטרה ייצאו מתחום המפעל.

„הכנסת כוחות המשטרה באישון לילה לתחום „אליאנס" היתה לנו בבחינת הפתעה גמורה, טראגית ומצערת, נוכח העובדה שביום חמישי אחר הצהריים התייעצו עם ראש האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד ועימי, והודעו חד משמעית שההסתדרות מתנגדת בכל תוקף להכנסת המשטרה למפעל", אמר קיסר לאחר היוודע דבר המעשה.

אפרים זילוני אמר אמש, כי במאמץ של כל הצדדים ניתן למנוע את הסגירה הסופית של המפעל. לדבריו בחברת העובדים הגיעו למסקנה, שאכן מפרק איננו פתרון, לא כלכלי וגם לא חברתי.

שמה של ישראל שורבב בשערוריית שוחד בפנטגון ● עמוד 2

ערפאת איבד המאחז האחרון בבורג' אל־ברג'נה ● עמוד 5

שני הרוגים בשטחים ● עמוד 3

נער בן 17 פרץ לכלא עזה ודקר שלושה קצינים ורס"ר ● עמוד 18

בריטניה חתמה על עסקת נשק במיליארדי שטרלינג עם סעודיה

מורת רוח במימשל האמריקני ● מאשימים הלובי הישראלי באובדן העיסקה ● נסיונות לבטל החלטת הסנט על משלוחי טילים לכווית ● לשכת שמיר: בריטניה הפרה האמברגו

דליה שחורי (וושינגטון)
כתבנו בבריטניה, מוטי בסוק

גורמים בממשל האמריקני הביעו מורת רוח על עסקת הנשק שנתחתמה בין סעודיה ובריטניה, והאשימו את הלובי הישראלי, שבגלל התנגדותו התקיפה שארה"ב תספק נשק לסעודיה, עברה עיסקת הנשק הגדולה שתגיע בין 10 ל־30 מיליארד דולר לבריטניה.

לדברי אנשי ממשל, מאבדת התעשייה האמריקנית אפשרויות יצוא, ובכך נפגעים האינטרסים הלאומיים של ארצות הברית, וזאת בשל עמדת הקונגרס הנכנע לתביעות הלובי הישראלי.

טענה דומה השמיעו אנשי ממשל גם בפרשת הנשק שהיתה ארצות הברית אמורה לספק לכווית. גם בקרב החברות האמריקניות הגדולות לייצוא נשק, קיימת מורת רוח בעקבות עיסקת הנשק שנתחתמה בין סעודיה לבריטניה.

עיסקה במיליארדי דולאר

בריטניה הודיעה בתחילת השבוע שעבר על עיסקת נשק גדולה שנתחתמה עם סעודיה, לפיה תספק

(סוף בעמוד 2)

ח"כים מסיעות שונות פותחים היום בשביתת רעב שיזמה מפ"ם

מוחים על אדישות הממשלה נוכח התמוטטות מערכת הבריאות

מוטי בסוק והדרית גפן

למעלה מ־10 חברי כנסת, מסיעות שונות, יפתחו הבוקר בשביתת רעב לשבוע ימים, במשרד ראש הממשלה בירושלים, במחאה נגד אדישות הממשלה נוכח התמוטטות מערכת הבריאות.

ח"כ יאיר צבן מסיעת מפ"ם, שיזמה את שביתת הרעב אמר, כי עד כה נמסר על הצטרפות של חברי כנסת מר"צ ומהתחיה, וכן מצפים להצטרפות ח"כים ממפלגת העבודה, מהליכוד, ומן הסיעות הדתיות לשביתת הרעב של סיעת מפ"ם.

ביום שישי, הודיע ח"כ אברהם ורדיגר לח"כ צבן על הצטרפותו שלו לשביתת הרעב.

הרופאים מזדהים

במוצאי שבת הודיע יו"ר ההסתדרות הרפואית בירושלים, פרופ' יוסף שנקר לח"כ צבן, כי משלחת רבת משתתפים של רופאי ירושלים, תבקר היום את הח"כים השובתים לאות הזדהות ותמיכה, וכן הבטיח כי רופאי ירושלים, ידאגו לפיקוח רפואי לח"כים השובתים, במהלך שביתתם.

ח"כ צבן שיגר במוצאי שבת מברקים לראש הממשלה ולשר האוצר, בתביעה, שהממשלה תקבל בישיבתה היום, החלטה חד משמעית, המקציבה 90 מיליון ש"ח להסדר קיצור התורים, סכום שיאפשר הסכם סביר עם הרופאים, האחיות ועובדי המינהל והמשק. „בהעדר החלטה כזו, תישא הממשלה באחריות ישירה לאובדן חיי אדם, ולסבל נורא של חולים וקשישים", אמר צבן.

שמיר מביע תמיהה

לישכת רוה"מ, הביעה אתמול תמיהה על שביתת הח"כים היום, דווקא מול משרד רוה"מ. דוברו של רוה"מ, יוסי אחימאיר, הדגיש אתמול, כי שמיר עשה כמיטב יכולתו לשים קץ למשבר המתמשך במערכת הבריאות.

לאחר שוועדת השרים, יחד עם ההסתדרות וקופ"ח הגיעו להסכמה, היו הרופאים צריכים לחזור לעבודה תקינה. למרות שלא עשו כן, קיימו משה נסים וישראל קיסר פגישה נוספת כדי למנוע את המשך הסבל מהחולים.

לדעת רוה"מ, אין עתה שום סיבה להמשך עיצומי הרופאים.

חזון מביש

כניסת המשטרה למפעל „אליאנס", כדי למנוע את נוכחות הפועלים שם, והתנהגותה האלימה והגסה בסכסוך עבודה, מהווה חזון מביש, שלא יישכח במהרה לא רק על־ידי עובדי „אליאנס", אלא על־ידי ציבור הפועלים כולו. אמנם, בהתערבותו של מזכ"ל ההסתדרות אצל השופט, נצטוותה המשטרה לפנות את המקום, אך מה שהתרחש ביום ו', לא ימחק מזכרונם של הפועלים.

קורות המשבר ב„אליאנס" טעונות בדיקה יסודית. כיצד אירע שהסכם שהושג בין הפועלים לבין נציגי האיגוד המקצועי של ההסתדרות, נדחה על־ידי הנהלת „כור" שחרי העובדים, לאחר לבטים ויכוחים פנימיים, הסכימו לוויתורים גדולים, ובלבד לאפשר בצוע תוכנית ההבראה. במסגרת תוכנית זו הסכימו העובדים להורדת השכר בשעור 11%, ולהקפאת השכר למשך שנתיים (תוספות שכר במסגרת ארצית בלבד), לפיטורי 300 עובדים ועוד. זאת כדי לאפשר המשך התעסוקה ל־800 עובדי „אליאנס". היתה גם הסכמה לגבי שעורי הפיצויים, במקרה שחלק מן הפועלים יעדיפו לנטוש את המפעל.

הנהלת „כור" לא קיבלה את אשר הוסכם בין האיגוד המקצועי לבין עובדי „אליאנס". אך עיקר זעמם של העובדים יצא נגד הנסיון לחדש את העבודה במפעל בניהול „המפרק". העובדים, שהסכימו לוויתורים רבים לשם הבראת המפעל, אינם רוצים לעבוד תחת המפרק, המבטא אפשרות של סגירת המפעל. ההסתדרות הציעה לעובדים, כי ישובו לעבודה מיד, והבטיחה לפעול במלוא המרץ לביטול המפרק. הנוקשות של הנהלת „כור" הביאה בסופו של דבר להזמנת המשטרה ללא כל הצדקה. רק במשטרים פאשיסטיים ניתן להשתמש במשטרה להגנה על „זכויותיו" של המעביד בסכסוך מקצועי עם עובדיו.

המצב ב„אליאנס" הוא מתוח ומורכב מאד. בנוסף לכשלונה של ההנהלה יש לשים לב לבחישות של „חרות" בקרב העובדים, אשר הסיתה אותם להתנגד לכל תוכנית הבראה סבירה, ובסופו של דבר תמרנה אותם למצב, שבו כל עובדי „אליאנס" עלולים להימצא מחוץ למעגל התעסוקה.

עדיין יש אפשרות שהפועלים יחזרו לעבודה, והמפרק ילך לחפש פרנסה במקום אחר. עם זאת, חובה לחקור את השתלשלות העניינים במפעל „אליאנס", ולהפיק מכך לקחים.

קריאה של הרגע האחרון לעובדי „אליאנס":

חזרו לעבודה כדי למנוע סגירת המפעל ביום ראשון

הסיכויים להפעלת המפעל קלושים ביותר, אלא אם כן ייענו עובדים רבים לקריאת המפרק ● גם הברפלד ו„ועד 1" קראו לעובדים לחזור לעבודה

אודי נחשון, אבשלום קווה

עו"ד עמרם בלום, המפרק של חברת „אליאנס", שלח אתמול מכתב לעובדי החברה, בו הוא מזמין אותם לשוב לעבודה ביום ראשון הקרוב ומציין, כי אם ייענו לקריאה עובדים רבים, קיימים סיכויים לחידוש העבודה במפעל.

עו"ד בלום אומר בפנייתו לעובדים, כי זוהי הקריאה האחרונה לחזרתם לעבודה — שאם לא כן, ייכנס לתוקפו צו הפירוק של החברה ביום ראשון, והחברה תחוסל סופית.

המפרק אומר, כי תנאי העבודה, השכר והפרישה של העובדים שישובו הם על־פי ההסכם, ומי שלא יחזור ביום ראשון לעבודה, יראה את עצמו כמתפטר.

פנייתו האישית של המפרק לעובדי החברה באה לאחר שוועד הפועלים ב„אליאנס" מתמיד בסירובו לעבוד תחת ניהולו. אולם בימים האחרונים החלו להישמע תביעות מצד עובדים בחברה, שחולקים על עמדת הוועד, ודורשים להיענות לקריאת המפרק.

הסיכויים להפעלת „אליאנס" ביום ראשון נראים עתה קלושים ביותר, אולם ייתכן כי מחרתיים יתייצבו לעבודה מספיק עובדים כדי לאפשר את הפעלת המפעל.

גם יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד, פנה אתמול אל עובדי „אליאנס" בקריאה לחזור לעבודה.

הברפלד אמר בפנייתו לעובדים, כי לאחר שהמפעל יופעל מחדש ימשיך האגף ללוותם, כדי להבטיח את זכויותיהם ומעמדם תוך ביצוע תוכנית ההבראה. לדבריו, זאת הזדמנות אחרונה ואל לעובדים להחמיץ אותה.

„ועד 1" שליד מפ"ם פנה אתמול אף הוא אל עובדי „אליאנס" בקריאה דומה. בפנייה נאמר: „אנו, חברי ועדים שליוו אתכם לאורך כל מאבקכם הצודק והעיקש נגד מינוי כונס הנכסים, הגענו למסקנה הבלתי נמנעת, כי גורלן של למעלה מאלף משפחות מונח עתה על כף המאזניים. לכן אנו פונים אליכם בקריאה נרגשת של הרגע האחרון: אל תמשיכו לצעוד הלאה וליפול אל תוך התהום. אין מנוס מלחזור לעבודה לאלתר ובכך להציל את מקום עבודתם ומקור פרנסתם של כאלף משפחות, ויחדיו ניאבק לביטולו של מינוי הכונס תוך זמן קצר".

נבון לא הגיע רכוב על גמל למפגש היהודי־הבדואי בב"ש

אילת מזור

אל רחבת הקנטרי־קלאב בבאר־שבע החלו לזרום אתמול משעות אחר־הצהריים בדואים ויהודים. את פני הבאים קידם מאהל בדואי שבתוכו הוצגו ציורים של שני ציירים מהעיירה רהט: אל־בוזיל עבד אל־רחמן ואל־עביד עבד אל רחמן. אל־בוזיל מספר על המסר שהוא מנסה להעביר דרך ציוריו, כמו למשל ציור בית־האבן (בית־הקבע של הבדואים), המשול בעיניו לבית־כלא. בציור אחר נראית יונה השואבת דם מן הקרקע וזאת, מסביר אל־בוזיל, טיהור האדמה מדם המלחמות.

הישיבה על מרפסת המזנון בתחילה עדיין נחלקת ברורות: יהודים לחוד ובדואים לחוד. אט־אט מתחממת האווירה ומתרבים החיבוקים ולחיצות הידיים. „סגן ראש הממשלה ושר החינוך יצחק נבון יגיע רכוב על גמל", אומרת השמועה, אבל על הגמלים נגיעים רכובים ארבעה חברי מצפה מעלה־שחרות ונבון אחריהם במכונית השרד. נבון לוחץ ידיים למקהלת חטיבת הביניים מהעיירה רהט, שזו הופעתה הראשונה.

מתחת לאחת הסככות במקום ניתן היה ללקט נתונים על מערכת החינוך הבדואי. בשנת 1970 למדו רק 2659 ילדים בדואים בבתי־ספר, ואילו בשנת 1986 נרשמו 16,938 תלמידים בישובי הנגב ערוער, כסייפה, חורה, לקייה, רהט, תל־שבע ושגב שלום. עוד נתון מעניין: בשנת 1970 למדו רק 430 בנות בדואיות ואילו כיום לומדות 6310 בנות ברחבי הנגב. בקנטרי־קלב נראו בדואים רבים חובשי כפיות ואף לא אשה בדואית אחת.

לאחר שתיית קפה באחד המאהלים והופעת להקות שונות עולה לבמה נבון. „ראינו ושמענו להקות של נוער יהודי וערבי והמסר הוא השאיפה לחיות בשלום עם כל הקשיים והמבחנים", אמר נבון והדגיש את תרומתו של העם הבדואי לתקומת מדינת־ישראל. בסיום דבריו אמר נבון: „ממשלות ישראל אינן יכולות לפטור את עצמן מלמעלה מ־60 אחוז משטחה של מדינת־ישראל ויש לגייס משאבים לפיתוח הנגב. הנגב לא יברח כי אין לו רגליים, אך לאוכלוסיה בנגב יש רגליים. הממשלות עד היום שילמו לנגב רק מס שפתיים וזו בושה. אני נמנע במעמד חגיגי זה לומר לאן מופנים הכספים".

ראש עיריית באר־שבע, משה זילברמן, התייחס בדבריו לאלה שקראו להחרים את אירועי „אל הנגב" ואמר: „רק בשל דבריו של נבון היה כדאי כל האירוע".

נמשך הקיפאון במשא־ומתן על קיצור התורים

רופאי בתי־החולים נערכים למעבר לשבוע עבודה בן חמישה ימים

ביום שני ישביתו את בתי־החולים באיזור הצפון ואחר־כך צפויות השבתות ללא הודעה מוקדמת

רונית מורגנשטרן

הקיפאון במו"מ על קיצור התורים לניתוחים נמשך מאז סוכן הדיון על התעריפים לרופאים שלשום. אתמול לא נערכו שום מגעים בנושא. שרת הבריאות פנתה אתמול לראש הממשלה בדרישה לכנס את ועדת השרים לדיון דחוף במכשול החדש. שמיר השיב, כי הוא שוקל ברצינות את כינוס הוועדה, אולי עוד היום.

בשבוע הבא צפויות השבתות ארציות ואזוריות של בתי־החולים על־ידי הרופאים.

ביום שני ישביתו הרופאים את בתי־החולים באיזור הצפון ואחר־כך צפויות השבתות ללא הודעה מוקדמת. כאמצעי לחץ נוסף נערכים הרופאים למעבר לשבוע עבודה בן חמישה ימים.

3000 אחיות

בתי החולים ממשיכות להיעדר מהעבודה בשל יציאתן בתחילת השבוע לחופשה מאורגנת. גם רופאי המרפאות הקהילתיות מאיימים לשבות בשבוע הבא אם עד תחילת השבוע לא יקבלו תשובה מוועדת השרים על תביעתם לפתרון מקביל לזה שמגובש עבור רופאי בתי־החולים. כן צפויים שיבושים בעבודת הרוקחים והמקרוביולוגים.

אתמול השביתו המקרוביולוגים את המעבדות במרפאות במחוז תל־אביב, בגוש דן ובעמק יזרעאל. הנהלת קופ"ח הודיעה, כי תנכה משכרם של המקרוביולוגים ששבתו, משום שאין עילה מוצדקת לשביתתם ודרישתם לשכר עידוד תואמת את מדיניות קופ"ח, כפי שסוכם בעבר עם ארגון עובדי קופ"ח.

דובר קופ"ח אמר, כי ראש הסיבה ארגון וכוח אדם בקופ"ח, חנוך מילוא, קיים אתמול פגישה עם יו"ר ארגון המקרוביולוגים וסיכם עימו כי השביתה תופסק, אולם ארגון המקרוביולוגים ביטל את הסיכום מאוחר יותר ואף מתכחש לו. קופת־חולים קוראת לציבור המקרוביולוגים לחזור לעבודה ולאפשר למומחים לברוך את הדרכים למתן שכר עידוד.

בתגובה אמרו המקרוביולוגים, כי הודעת קופת־חולים תמוהה, מכיוון שהם אינם משביתים את העבודה אלא עובדים לפי הספר, בשל הנתק שנוצר בין העובדים לבין הנהלת קופת־חולים ימשיכו היום וביום א' עובדי המעבדות בשיבושים במחוז תל־אביב, במחוז דן ובמרפאות העמק.

יו"ר האגף לביטחון סוציאלי, דן סלע, פנה בקריאה לאוצר להפסיק את העיכובים בביצוע מסקנות ועדת השרים המצומצמת לענייני בריאות, המאפשרות חידוש העבודה התקינה במערכת הבריאות.

יו"ר האגף הטעים, שעל סמך המסקנות ניתן לנהל משא ומתן מזורז שיביא לחידוש פעולה תקינה והבראת המערכת.

המלצה להעמיד לדין שוטרים על שימוש בכוח נגד נערים מאבו־גוש

מדובר בשלושה שוטרים ● תלונות נגד שוטרים נוספים נמצאו כחסרות יסוד

המשטרה ממליצה להעמיד לדין שלושה שוטרים החשודים בשימוש בכוח שלא כדין במהלך חקירת נערים מאבו־גוש שנחשדו ביידוי אבנים לעבר כלי רכב בכביש ירושלים־תל־אביב.

חוקרי היחידה הארצית לבירור תלונות הגיעו למסקנה, כי בתלונותיהם של שלושה נערים נמצאו ראיות לכאורה נגד שלושה שוטרים, שזוהו בידי המתלוננים. השוטרים חשודים בשימוש בלתי סביר בכוח שכתוצאה ממנו נפצע אחד הנערים, כפי שמעידה תעודה רפואית שברשותו.

חוקרי היחידה גבו 38 עדויות לאיתור המתלוננים ולאיתור השוטרים שהיו מעורבים בחקירת הנערים. מדובר בשוטרים שהשתתפו במבצע ללכידת מיידי האבנים בכביש ירושלים — תל־אביב. שישה נערים, אשר הוכרו כמתלוננים אפשריים, טענו, כי אין להם כל תלונה נגד המשטרה. בתלונותיהם של ארבעה נערים אחרים התברר, כי אין כל יסוד לטענות, בדבר שימוש בכוח. מקצת מנערים אלה העלו טענות כיד הדמיון הטובה עליהם. נער אחד טען, כי הוכה כשעתיים והוצא בברזל ולמותח, בעת שנחקר בידי שני חוקרים אחרים. והוכה עם מקל ברזל. לדבריו, לא פנה לרופא, כי לא נשארו כל סימנים למכות. נער אחר טען, כי הוכה באלה בראשו ואחזו התעלפות. הוא טען שלא נזקק לרופא. כשהוצע לו להיבדק במכונת אמת שינה את גירסתו וטען, כי אינו זוכר בדיוק מה קרה.

גם בחקירת המקרה שצוטט בעיתון „דבר", ממנו ניתן היה להבין כי אחד הנערים אולץ להתפשט ולשבת על רגליו של כסא בשחור, התברר, כי הנער לא אמר לכתבת „דבר" שנעשה לו המעשה, אלא שרק רצו לעשות לו אותו.

פסטיבל הסרטים בירושלים

עולם פנטסטי ואמנות הגועל

מבין עשרות הסרטים שנצמדים לפריסת עולם מציאותי, הוקרנו בפסטיבל סרטים אחרים המציגים עולם פנטסטי קסום, בעל חוקים משלו. טריפ קולנועי שאינו מרגיש צורך להגדיר את עצמו.

הסרט „עליסה" שהוקרן אמש בפסטיבל היה בגדר חוויה מענגת ומפתיעה. טיול רב־המצאה בנבכי דמיונה של הילדה הכי מפורסמת בספרות. הבמאי יאן סוואנקמאייר הצליח להישאר צמוד למקור של לואיס קארול, ובה בעת לא השתעבד לו לגמרי. בשילוב של אנימציה עם דמויות חיות הולך הבמאי עם עלילת הספר, אך הקפיד לשלב בו המצאות חזותיות חכמות ומקוריות משל עצמו. כך למשל, הפך הזחל הזקן לגרב צמר היושבת על פטריית תפירה מעץ. הבמאי עושה שימוש נכון במרכיבים המקאבריים של הסיפור והתוצאה — מעדן אמיתי.

הסרט יוקרן גם היום ואפשר לבוא אליו עם הצאצאים, למרות אי־אלו סצינות מצמררות, שלדים מהלכים וסטיק מבשר־נא, שמתחיל לקפץ — הילדים משתעשעים.

הסטיק המקפץ מ„עליסה" והפלמנגוס שבעזרתם היא משחקת קרוקט היא מלכת הלבבות מופיעים בהתגלמות מגעילה בסרטו של ג'ון ווטרס „פינק פלמינגוס". סרט זה, שהיה הסנונית הראשונה של הפאנק, נעשה בשנת 72 והיה לסרט פולחן באמריקה, אך מגיע להקרנה בארץ רק עתה. וחבל שהגיע. ווטרס, במאי של סרט אוואנגארד, עשה כאן את נסיונו הראשון בבניית אמנות הגועל. הסיפור מבולבל, העשייה הקולנועית רעה במתכוון. גיבור הסרט, דיווין עצום הממדים, מופיע בתפקיד אשה ולבארית הטוענת לתואר האשה המגעילה ביותר בעולם. הסרט רצוף בסצינות שמטרתן אחת: להגעיל את הצופה: אונס, גילוי עריות, פטישיזם, מין עם חיות, קניבליזם והשיא הוא בסצינת הסיום בה דיווין המנוונה אוכל צואת כלב אמיתי. גועל אמיתי.

יעל ישראל

הברפלד ודנון ממשיכים לגבש את הסכם השכר

אבשלום קווה

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד והממונה על השכר במשרד האוצר יעקב דנון נועדו אתמול בתל־אביב להמשיך בגיבוש הסכם השכר בשירות הציבורי לשנתיים הקרובות. בפגישה השתתפו היועצים המשפטיים והכלכליים של שני הצדדים. הסכם ייחתם ככל הנראה באמצע השבוע הבא, אם לא יתעוררו קשיים של הרגע האחרון. הברפלד ודנון עדיין לא הגיעו להסכמה בסעיפים השנויים במחלוקת. היום ימשיכו בדיקות סעיפי ההסכם, שהוא אולי המסובך ביותר שהיה עד כה במשק.

ביום א' ייפגשו הברפלד ודנון שוב בלוויית היועצים שלהם כדי לקשור את כל הקצוות. ככל הנראה יתכנסו הצוותים המורחבים של האוצר, ההסתדרות, המעסיקים הציבוריים והאיגודים המקצועיים ביום ב' או ג' לדיון אחרון בהסכם המוצע.

עשרות מעובדי „יובל גד" השתלטו על משרדי החברה

אודי נחשון

עשרות מעובדי מפעל „יובל גד" השתלטו אתמול על משרדי החברה בתל־אביב, במחאה על כוונת הנהלת קונצרן „כור" למכור את החברה או לחסלה. חברי ההנהלה עזבו את המשרדים, ומחר ישובו אליהם עם אבטחה מתאימה.

בינתיים נמשכו המגעים עם כמה גורמים המתעניינים ברכישת „יובל גד". מהנהלת „כור" נמסר, כי מתנהלים מגעים עם שלושה גורמים: „שיכון עובדים", חברת „מנרב" וקבוצת משקיעים בראשות יוסי בן־דבסט. אולם נודע, כי בצמרת ההסתדרות הוחלט שכל עיסקה למכירת „יובל גד" תיעשה אך ורק עם חברת „שיכון עובדים" ולא עם גורמים פרטיים. ההחלטה הסופית בדבר עתיד „יובל גד" תיפול ככל הנראה עד סוף השבוע הבא.

במפעל „תגל" שבעכו נמשכים המגעים עם העובדים על שיעור הפיצויים שהם יקבלו, עקב החלטה לסגור את החברה. העובדים מתמידים בדרישתם לקבל פיצויים בשיעור 300 אחוז. והנהלת „כור" מסרבת בתוקף. העובדים גם מסרבים לדון בהצעתו של מנכ"ל „כור", בני גאון, לדון באפשרות לקבל לידיהם את ניהול החברה, משום שיש בה הפסדים תפעוליים גדולים.

העובדים היחידים בקונצרן „כור", שמוכנים לבדוק בשלב זה את ההצעה לקבל את ניהול מפעלם, הם עובדי מפעל „תסין־ראש" בבאר־שבע. אם העובדים ידחו את ההצעה, המפעל עלול להיסגר סופית בתקופה הקרובה.

העובדים ישביתו את סולל בונה בשבוע הבא

אבשלום קווה

מטה המאבק של ארגון הוועדים הארציים בקונצרן „סולל בונה" החליט אתמול להשבית את העבודה ביום שלישי הבא ולקיים הפגנה רבת משתתפים בחצר הוועד הפועל בתל־אביב. נקיטת הצעדים היא במחאה על מכתבי הפיטורין שנמסרו למאה מעובדי חברת הבת „חירות" ועל הכוונה לפטר עובדים נוספים.

מטה המאבק דורש מההנהלה לקחת בחזרה את מכתבי הפיטורין ולהיכנס למשא ומתן עם הוועדים הארציים ועם האגף לאיגוד מקצועי. העובדים יקיימו הבוקר עצרת מחאה ברחבת הוועד הפועל.

לטענת ראשי הוועדים, מתכוונת ההנהלה לא רק לפטר עובדים, אלא גם „לשלוח אותם הביתה בלי פיצויים ולגזול מהם את זכויות הפנסיה", כטענתם. ההפגנה תתקיים תחת הסיסמה: „לא ניתן לפטר עובדים באורח שרירותי, לא ניתן לגזול זכויות עובדים ולשדוד את שכרם, לא ניתן להנהלה להשליך את כשלונותיה על גבו של העובד".

זכו בפיס

בהגרלת רב־פיס של מפעל הפיס מס. 27/88 שהתקיימה ביום 7.7.88 זכו הכרטיסים הבאים:

בסך 250,000 + 16,668 ש"ח זכה המספר: 054921.
בסך 15,000 + 1,668 ש"ח זכו המספרים המסתיימים ב: 54921.
בסך 1500 + 168 ש"ח זכו המספרים המסתיימים ב: 4921.
בסך 150 + 18 ש"ח זכו המספרים המסתיימים ב: 921.
בסך 15 + 3 ש"ח זכו המספרים המסתיימים ב: 21.
בסך 3 ש"ח זכו המספרים המסתיימים ב: 1, 2, 3.

ה"וושינגטון פוסט":

חשוד בפרשת השוחד בפנטגון חתם חוזה עם החב' הישראלית "מזלט"

דליה שחורי (וושינגטון)

שמה של ישראל שורבב אתמול לראשונה לשערוריית השוחד בפנטגון סביב מתן חוזים לאספקת נשק.

מלווין פייזלי, ששירת עד '87 במשך שש שנים כממונה על המחקר והקניות בצי האמריקני, חשוד כי קיבל כספים ומתנות משלוש יצרניות הנשק הגדולות באמריקה — ג'נרל דיינמיקס, מקדונלד דוגלאס ופרט אנד ויטני. בשבוע שעבר ביצע משרד החקירות הפדראלי חיפוש בביתו של פייזלי כדי למצוא מסמכים הנוגעים למאמציו להשיג חוזים לחברות, שלפי החשד קיבל מהן שוחד.

ה"וושינגטון פוסט" מסר כי החוקרים חיפשו, בין היתר, מסמכים הנוגעים ל"מזלט" ולשני אנשים, אחד מהם בשם "שילר". לדברי העתון יש לחברה ישראלית בשם "מזלט" חוזה לספק לצי האמריקני מטוסי עיקוב ללא טייס. כן מצטט העתון דובר בשגרירות ישראל בוושינגטון שאמר, כי בראש "מזלט" עומד ישראלי בשם צבי שילר.

בין החשדות המועלים נגד פייזלי, כי בהיותו ראש המחקר בצי, סייע להכוונת חוזה לייצור מטוסים טאקטיים מתקדמים לחיליהם, בסכום של יותר מ־30 מיליארד דולר, לצוות מחברות מקדונלד דוגלס וג'נרל דיינמיקס. פייזלי הפך יועץ בחברת מקדונלד דוגלאס, בשכר של 200,000 דולר בשנה, זמן קצר לאחר פרישתו מהצבא.

מיז ידע על הכוונה להעביר כספים למפלגת העבודה בפרשת צינור הנפט

כך מתברר מדוח החקירה שקטעים ממנו פורסמו ב"ניו־יורק טיימס"

דליה שחורי (וושינגטון)

הכוונה לשלם כספים למפלגת העבודה בהקשר לצינור הנפט ירדן־עיראק, ואשר לא יצאה לפועל, עלתה אתמול שוב לכותרות, כאשר ה"ניו יורק טיימס" הביא חלקים מדוח החקירה המיוחדת שנערכה סביב פעילויותיו של התובע הכללי ארווין מיז, אשר הודיע על התפטרותו בשבוע שעבר.

ה"ניו יורק טיימס" מציין, כי בעדותו הראשונה בשבועה בעניין זה, אמר מיז, בנובמבר 1987, שהוא מבין, כי חלק מכספי צינור הנפט יילכו ישירות למפלגת העבודה. מאוחר יותר, לאחר הדיווחים על קיומו של מיזכר בדבר תשלומים למפלגת העבודה, והאיזכור כי תשלומים אלה עלולים להיות בלתי חוקיים — הגיש מיז הבהרה לגבי עדותו הקודמת, בה טען כי לא ידע על התשלומים המתוכננים, ואין הוא זוכר כלל, שקרא חלק זה של המזכר (משנת 1985).

ה"ניו יורק טיימס" מציין, כי דוח החקירה על עדות מיז היא העדות הראשונה לכך, שלמיז היתה אולי ידיעה על תוכנית התשלומים למפלגת העבודה. "והדבר מהווה מידע, ויתכן מן החשובים ביותר בדוח".

עורכי הדין של מיז טענו, כי מיז אינו זוכר שקרא "חלק בן 10 מלים" במיזכר, הדן בתשלומים למפלגת העבודה, וכי הוא עקבי בהודעותיו בעניין זה.

האלוף עינן: אין איום משמעותי בטילים הסוריים כל עוד אין הם מצויידים בראש חץ כימי

עתים

צה"ל נערך לאפשרות של תגבור מערך הטילים של סוריה, אולם ברגע אין איום משמעותי על מערך החירום של צה"ל, כל עוד הטילים אינם מצויידים בראש חץ כימי.

זאת אמר במוצאי שבת ראש אג"ם במטכ"ל אלוף מנחם עינן. לדבריו צה"ל ערוך ומתורגל לכל ארוע בזירת הלחימה, לרבות איומי טילים. עתה צה"ל ערוך בצורה משופרת יותר. הוא הוסיף כי שימוש בראשי טילים כימיים מהווה קפיצה מראש מגדל גבוה של כל מי שיפתח במערכה כזו.

הוא הביע תקווה, כי הופעת הנשק הכימי במלחמת אירן־עיראק והיכולת הסורית, לא תביא את המנהיגות הזו לשימוש בראשי חץ כימיים.

לדעתו, כל נושא הטילים זו ארטילריית כיס של מנהיגים ערביים במזרח התיכון, כחלק מהחולשה האווירית שלהם, נוכח היכולת של צה"ל.

בעניין אחר הטעים, כי צה"ל נאלץ עתה לקנות צמיגים בחו"ל, בעקבות פרשת אליאנס.

האלוף עינן דיבר ב"מבט" בטלוויזיה.

הממשלה תשמע דיווח על הפלת המטוס האיראני

מוטי בסוק

הממשלה תשמע היום דיווח מפי מקורות בטחוניים על הפלת המטוס האיראני, ע"י משחתת אמריקאית במפרץ הפרסי.

גורמי הבטחון ידווחו על הסלמה במפרץ, על מצבן של איראן ועיראק, ועל ההשלכות של המשך המלחמה על ישראל.

שרי הבטחון והמשטרה, רבין וברלב, ידווחו לממשלה על מצב הבטחון בשטחים, בחודש השביעי לאינתיפאדה.

נמשכים הקשיים לאישור הצלחות בפרלמנט האירופי

מוטי בסוק

האינתיפאדה תקשה על ישראל, גם בכניסונה הבא, באוקטובר הקרוב, לאשרר את שלושת הפרוטוקולים בפרלמנט האירופי בשטרסבורג.

במשרד החוץ, מתפשים דרכים חילופיות לשיפור מעמדה של החקלאות הישראלית בארצות מערב אירופה.

יצויין, כי בקשתה של ישראל, תועלה בפרלמנט האירופי באוקטובר, ולא בספטמבר, בשל ביקורו של יאסר ערפאת בפרלמנט בעוד חודשיים.

יתכן, כי ישראל תנסה לאשרר את הפרוטוקולים, בנפרד עם כל מדינה, כדי לעקוף את הפרלמנט האירופי.

משפטו של נורת' נקבע לספטמבר

דליה שחורי

וושינגטון. — משפטו של אוליבר נורת', עוזר לשעבר בבית הלבן, שהיה מעורב בפרשת איראן־קונטרה, נקבע ל־20 בספטמבר, חצי שנה לאחר הגשת כתב נגדו.

המשפט יתקיים בעיצומה של מערכת הבחירות בארה"ב, והדבר עלול להוות קושי לסגן הנשיא ג'ורג' בוש, הרץ לנשיאות מטעם המפלגה הרפובליקנית.

חודשו היחסים הדיפלומטים בין קטר וסין העממית

אורי הורוביץ

היחסים הדיפלומטים בין קטר לסין העממית חודשו אתמול — על כך מסרה סוכנות הידיעות של קטר. עוד מסרה הסוכנות, שבקרוב יחודשו היחסים הדיפלומטים בין סין העממית לבין ערב הסעודית, ובין סין העממית לבחריין. לחידוש היחסים בין סין העממית למדינות המפרץ יש חשיבות עקב הפרסומים האחרונים על אספקת נשק סיני, ובמיוחד טילים למדינות אלה.

חוסיין ומובארק דנו במצב המדיני באזור

אורי הורוביץ

המלך חוסיין ערך אתמול ביקור חטוף בקהיר במשך מספר שעות, שבמהלכו נועד עם הנשיא מובארק. עיקר השיחה בין השניים נסבה כיצד לשבור את הקיפאון המדיני באיזור עקב אי התקדמות ביוזמת שולץ.

השניים גם בחנו את מערכת היחסים ביניהם לבין אש"ף, נוכח הימשכות האינתיפאדה, והקרבות האחרונים שהיו בבירות בין פת"ח של ערפאת לבין אבו מוסה.

במסיבת עיתונאים מאולתרת. בתום שיחותיהם הביע חוסיין את תמיכתו בתושבי השטחים, ואת נכונות ירדן לסייע לתושבי השטחים להישאר על אדמתם, וכן את תמיכת ירדן באינתיפאדה.

בנושא רכישת נשק הבהיר חוסיין, שירדן לא תהסס לרכוש נשק גם מברה"מ.

ונשיא מובארק התייחס בין היתר להפלת המטוס האיראני, שאותו הגדיר כאסון וכשגיאה של הצי האמריקאי. יחד עם זאת לא פטר מובארק מאשמה את האיראנים, שמסרבים ליוזמות השלום.

בישראל מצפים שר"מ הולנד יביא עמו ויזות לבריה"מ

מוטי בסוק

יתכן שראש ממשלת הולנד רוואה לוברס, ושר החוץ שלה הנס ואנדר ברוק, יביאו את הוויזות למשלחת הקונסולארית הישראלית, למוסקווה, בעת ביקורם הקרוב בארץ, כך העריכו אתמול חוגים מדיניים בירושלים.

רה"מ ההולנדי ושר החוץ שלו, עומדים לבקר בארץ ביום ראשון הבא.

הביקור עמד להתקיים לפני כשלושה חודשים, אך הוא נידחה בשל האינתיפאדה.

הולנד מייצגת את ישראל במוסקווה.

מעריכים, כי ההולנדים יביאו את הוויזות למשלחת הקונסולארית הישראלית, היושבת "על מיזוודות" מזה כמה חודשים.

כזכור, הבטיחו הסובייטים מספר פעמים, כי המשלחת תקבל ויזות לבריה"מ. לאחרונה הבטיח שר החוץ הסובייטי שווארנדזה, לרה"מ שמיר, כי הויזות ימסרו באמצע יולי.

רומניה ממליצה לשתף את אש"ף בתהליך השלום

מוטי בסוק

קונסטנטין מיטאה, יועצה המדיני הבכיר של נשיא רומניה ניקולאי צ'אושסקו, הטליך ביום שישי לישראל לשתף את אש"ף בתהליך השלום.

בפגישות עם רה"מ שמיר ושר החוץ פרס, חזר מיטיאה על עמדותיה המדיניות של צ'אושסקו, לפיהם אש"ף הוא הנציג של העם הערבי הפלשתינאי.

שמיר השיב לאורח, כי ישראל מעריכה מאד את מאמצי השלום של נשיא רומניה, ואת יחסה של בוקרשט ליהדות. רה"מ שלל כל אפשרות למו"מ בין ישראל לאש"ף, בטענה, כי מדובר בארגון טרור. האורח דיווח לרה"מ על השיחות שהיו לצ'אושסקו לאחרונה עם ערפאת.

השליח הרומני הזמין בשם נשיאו את רה"מ שמיר לביקור ברומניה. שמיר נענה, עקרונית, להזמנה.

שר החוץ הדגיש, כי ישראל מאוכזבת מתוצאות ועידת אלג'יר.

שוטרים עוצרים את אחד העובדים.

פיני גרוב מקשיב לעובדי "אליאנס" (צילום: מאיר פרטוש)

בריטניה חתמה

(המשך מעמוד ראשון)

התעשייה הבריטית כמות נשק בסכום של עשרה מיליארד לירות שטרלינג. דוברת מחלקת המדינה, פיליס אוקלי, אמרה שלשום בהתייחסה להפסד בעקבות העיסקה עם בריטניה, כי בשנים האחרונות נאלצו רבות ממדינות ערב לפנות לממשלות אחרות "כדי לרכוש את הנשק שהן צריכות לשם הגנה לגיטימית", לאחר שלא הצליחו להשיג נשק מארצות הברית. היא הוסיפה, כי ארצות הברית לא יכלה לבצע בעבר מכירות נשק, למרות שהאמינה כי הן תתרומנה לאינטרס הלאומי האמריקני.

חידוש העיסקה עם כווית

דוברת מחלקת המדינה אמרה עוד, כי הממשל מקיים מגעים נוספים עם הקונגרס, על מנת לבטל את החלטת הסנט לדחות את משלוח טילי ה"מייווריק" לכווית. לדבריה, תהפוך העיסקה כולה, המקיפה 40 מטוסי אף־18 וטילי "מייווריק" לבלתי יעילה ללא הטילים, היא אף רמזה כי אם לא תקבל כווית את הטילים, היא עשויה לבטל את העיסקה כולה.

אוקלי אמרה, כי החלטת הסנט, שלא לספק את הטילים לכווית, אינה תואמת את מדיניות הממשל, לעודד מדינות ידידות באזור המיפרץ הפרסי לקחת חלק פעיל יותר בהגנה על האזור.

"אנו מודאגים ממצב בו אנו שוללים מכווית את האמצעים כדי לעמוד מול האיומים מצד איראן, במיוחד מאז אספקתם של 40 מטוסי אף 18, אותם ביקשה כווית שנספק לה". לשאלה האם קיים הממשל מגעים עם ישראל, כדי לשכנעה כי עדיף שבארצות הברית ולא בריטניה תמכורנה נשק לסעודיה ולכווית, השיבה אוקלי כי מגעים הדוקים מתקיימים בין הממשל וישראל בכל ענייני הבטחון מסוג זה.

שינוי ביחסי [illegible]

העיסקה בין סעודיה ובריטניה תכלול 50 מטוסי טורנאדו, 50 מטוסי הוק, 90 הליקופטרים, שש שולות מוקשים, וככל הנראה תסייע בריטניה בבניית שני בסיסים לחיל אוויר הסעודי. הבריטים יאמנו את חילות הים והאוויר של סעודיה, ויקבלו בתמורה חלק ניכר מן התשלומים בחביות נפט. המו"מ על עיסקת הנשק בין בריטניה וסעודיה התנהל באורח חשאי במשך תקופה ארוכה והסתיים בשבוע שעבר, אולם פרסומו נדחה לסוף השבוע, כדי למנוע מתיחות במיפרץ הפרסי לאחר הפלת המטוס האיראני.

העיסקה נחתמה בין שרי ההגנה של שתי המדינות ב־3.7. הבריטים מורים כי הפכו עתה לספקי הנשק הגדולים יותר של סעודיה. מומחים אסטרטגיים בלונדון סבורים, כי העיסקה תשנה באורח משמעותי את יחסי הכוחות האוויריים בין ישראל לארצות ערב. הרכש הסעודי, אינו כולל תנאי מצד בריטניה שלא להפנות את הנשק כלפי ישראל. ההודעה על העיסקה הקפיצה את מניותיהן של החברות המעורבות בה בבורסה של לונדון.

אי יציבות באזור

דובר משרד החוץ בירושלים, ד"ר אלון ליאל, פירסם אתמול הודעה בה נאמר כי "אספקת הנשק המתקדם למדינות המצאות במצב מלחמה עם ישראל, אינה תורמת ליציבות האזור". הוא הוסיף, כי "חילוקי הדיעות בין ישראל לבריטניה, בכל הנוגע לנושא זה, אין בהם משום חידוש."

מלשכתו של שמיר נמסר כי בריטניה הפרה באורח חד צדדי את האמבארגו שהפעילה על מכירת נשק למזה"ת, שעה שהיא ממשיכה לקיים אמבארגו על אספקת נשק לישראל, וכי בעקבות עיסקה זו כבר גילו מספר מדינות ערביות נוספות התעניינות בנשק בריטי.

התחזית להיום: תהיה ירידה קלה בטמפרטורות, אבל עדיין יהיה חם ויבש בפנים הארץ והביל במישור החוף.

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 20 עד 31; רמת־הגולן 20 עד 34; צפת 19 עד 30; חיפה 21 עד 32; טבריה 23 עד 37; עפולה 23 עד 35; השומרון 21 עד 33; נתב"ג 20 עד 32; יריחו 25 עד 39; עזה 23 עד 30; באר־שבע 20 עד 36; אילת 28 עד 43. (עתים)

"המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ, עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 4—43860—3
המען למכתבים: שירות שקדואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102—121, טל' 238161—3, המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סטנטון 17, טל' 673673, המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

שביתה כללית והפגנות בשטחים שניים נהרגו מירי ורבים נפצעו

השביתה עפ"י הוראת כרוז 21, למלאות 7 חודשים לאינתיפאדה ● בין הפצועים – צעיר שהתלונן בעבר, כי נקבר באבנים בתוך בור

פנחס ענברי, עזרא אבירן, עתיים

תושב העיירה טובאס, עבדול קאדר רמה, בן 22, ותושב מחנה הפליטים ג'בליה שברצועה, פאייק סאלים רדואן חוסיין, בן 25, נהרגו בסוף השבוע מאש חיילי צה"ל.

בגדה המערבית היתה אתמול שביתה כללית עפ"י הוראות כרוז מספר 21, והיא תימשך גם היום. צה"ל סגר את האזור בפני עיתונאים. בסוף השבוע התקיימו בשטחי הגדה הפגנות, ובהן נפצעו צעירים פלסטינים בהתנגשויות עם כוחות צה"ל.

במחנה הפליטים עיידה, שליד בית לחם, נפצעו כמה מפגינים מירי כדורי גומי. חיילי צה"ל פיזרו הפגנות גם בבני נעים, ליד חברון, בג'נין ובקבטיה שבצפון השומרון אך לא נמסר על נפגעים.

תושב מחנה הפליטים עין בית עלמא, נפצע ביום ו' קשה בראשו במחנה הפליטים פרעה. לטענת מקורות ערביים, נורה כדור לעבר נהג מכונית פרטית, שעסק בהובלת נוסעים ונקלע להפגנה. לדברי המקורות, נורה הכדור מכיוון בית המעצר הסמוך. צה"ל בודק את נסיבות האירוע.

צעיר מהכפר עארורה אשר התלונן בעבר כי נקבר באבנים בתוך בור, ע"י חיילי צה"ל, נפצע אתמול קשה מיריות חיילים בהפגנה בכפר. הצעיר, חסן סאלח (27), מאושפז בבית החולים ברמאללה.

בשביתה כללית ובהפגנות אלימות בכל רחבי רצועת עזה, ציינו אתמול התושבים מלאות שבעה חודשים לאינתיפאדה. בחאן יונס נפצע מוחמד אבו סאלמייה בן 17 בתקרית ירי, לאחר שתושבים הקיפו סיור צה"ל ויידו לעברו אבנים. לדברי דובר צה"ל, נאלץ מפקד הסיור לירות באוויר ולאחר מכן ברגלי המתקהלים כדי לחלץ את חייליו.

לבית החולים הגיעו עוד 17 מתושבי העיר לטיפול בפגיעות מגז מדמיע, ועוד ארבעה שהוכו, לדבריהם, ע"י חיילים.

כמה עשרות צעירים נעצרו אתמול ברצועת עזה לאחר התקהלויות שלוו בידוי אבנים והבערת צמיגים. כוחות הביטחון הטילו עוצר מנע עוד ביום ו', על מרבית מחנות הפליטים ברצועה, וכן על שכונת שיח' ראדואן בעזה, שבה נורה ברגלו צעיר שהפר את העוצר ביום ו'.

פאיק סאלימן חסין (25), ממחנה הפליטים ג'באליה מת אתמול מפצעיו בבית החולים שיפא בעזה, כרבע שעה לאחר שהובא לביה"ח כשהוא פצוע בבטנו מירייה. סיור צה"ל שפיזר התקהלות במחנה ירה על מיידי אבנים, וכנראה אז נפצע הצעיר. צה"ל בודק.

שני פצועי ירי נוספים, שנמסר כי "נסיבות פציעתם אינן ידועות לצה"ל", הובאו אתמול אחר הצהריים למרפאת אונר"א במחנה הפליטים ג'בליה.

אחד הפצועים הוא אנס עבדול ג'באר חמד (23), שנורה ברגלו. הפצועה השניה היא סועאר עיד אטבאל (34), שנפצעה מפגיעת קליע בידה. נציג דובר צה"ל ברצועה אמר, כי לצה"ל לא דווח על פציעתם של השניים.

המינהל האזרחי יפטר 8 אחוזים מעובדיו הערבים

פנחס ענברי

המינהל האזרחי עומד לצמצם את מספר העובדים הערבים במינהל בשמונה אחוזים. הדבר יבוא לידי ביטוי בפיטורי אלף עובדים בגדה וחמש מאות בעזה.

הוסבר, כי הצעד הזה ננקט משיקולי תקציב, אבל הפיטורים לא ייעשו מיד. ייעשה מאמץ להוציא עובדים לחופשות ללא תשלום ולהתחשב יותר בעובדים ותיקים. לא הוחלט עדיין גם את מי לפטר.

את ההחלטה הזאת קיבל שר הבטחון יצחק רבין, בניגוד גמור למדיניות שנקטה ישראל עד כה. המדיניות המוצהרת היא "ערביזציה" של המינהל האזרחי, כלומר, העברת האחריות מידי סגל העובדים הישראלי לסגל העובדים הערבי. בכל זאת, אין כוונה לנגוע בעובדים הישראלים למרות שמחיר העסקתם יקר יותר. הוסבר כי יש כוונה ישנה לפטר עובדים ישראלים, אבל ההסתדרות איננה מאפשרת זאת.

בין שר הבטחון, יצחק רבין, לבין שר החוץ, שמעון פרס, פרץ באחרונה ויכוח, כאשר רבין התנגד לדעתו של פרס שיש לבדוק אפשרויות לביצוע אוטונומיה חד־צדדית בגדה. פיטורי העובדים הערבים מחזקים את מעמדו של רבין בוויכוח.

נבון: לנגב אין רגליים, אך לתושביו יש — והם בורחים

שעיה

"הממשלה צריכה להתבייש על חוסר פעילותה לפיתוח הנגב. עד היום שילמו ממשלות ישראל מס שפתיים בלבד. שמעתי טענה מוזרה, שהנגב לא יברח, כי אין לו רגליים. אך לאוכלוסיית הנגב יש ויש רגליים, ובשנה האחרונה בלבד עזבו את הנגב כ־14 אלף תושבים". דברים אלה אמר בסוף השבוע שר החינוך והתרבות, יצחק נבון בעצרת בבאר שבע בסיום אירועי "אל הנגב" במלאות 40 שנה למדינה.

"אני נמנע במעמד חגיגי זה לומר לאן מופנים הכספים אך הדבר ידוע ויש לשנותו", הוסיף שר החינוך, וקרא לאמץ מחדש את חזונו של דוד בן גוריון ולהעלות את הנגב לראש סדר העדיפויות הלאומי.

תת־ועדה של הכנסת ממליצה לצמצם הפטורים לאברכים

בצלאל עמיקם

"נייר עבודה" הכולל המלצות לבחון מחדש את מתן הפטור לבני הישיבות משירות בצה"ל, יוגש בימים אלה לכנסת מטעם תת־ועדה פרלמנטרית מיוחדת בראשותו של ח"כ מנחם הכהן מהמערך. מסקנתו העיקרית של ח"כ הכהן היא, שיש לבלום בצורה חריפה את רשימת הזכאים לדחייה, כגון בעלי תשובה, תלמידי תיכון, ותלמידות בתי־ספר חילוניים המצהירות כי בביתן נשמרת המסורת.

תת הועדה שפעלה במסגרת הכנסת במשך שנתיים, קיבלה חיזוק לקראת גיבוש מסקנותיה מפסק הדין של בג"ץ שהוצא בחודש שעבר, ובו נקבע במפורש, שעל הכנסת לדון ולבחון מחדש את מעמדם של פטורי הגיוס.

אנשי משטרה נרגמו במזרח ירושלים

עתיים

מספר צמיגים הובערו במוצאי שבת בשכונת סילואן במזרח ירושלים.

מתפרעים ערבים רגמו באבנים את כוחות המשטרה שהיו במקום.

כח משטרה מתוגבר פיזר את המתפרעים.

תפקודה של קרית ארבע לא ייבדק

פנחס ענברי

משרד הפנים חזר בו מכוונתו למנות ועדת בדיקה לתפקודה של המועצה המקומית של קרית ארבע. הוועדה היתה אמורה לכלול נציג של משרד המשפטים, של משרד הפנים, ואיש המחלקה הבינ"ל במשרד הביטחון.

לא ברורות הנסיבות המדוייקות של ביטול הוועדה. עוד קודם לכן ביטל משרד הפנים כוונה למנות בעל חתימה נוסף, מחוץ לקריית ארבע על ההמחאות של המועצה — צעד שפרושו היה פיקוח צמוד על העברות הכספים של המועצה.

האלוף פלד בא להרצות במרגליות, אך גילה מסיבת הפתעה

יהודה צור

אלוף פיקוד הצפון יוסי פלד הופתע לגלות ביום חמישי בערב שההרצאה, שעמד לשאת במושב מרגליות, היתה למעשה תרגיל הונאה אסטרטגי של חברי המושב שבגבול לבנון שנועד לערוך לו מסיבת הפתעה.

האלוף הגיע למועדון המושב ושם התברר לו שמצפים לו כל חברי המושב, בנוסף לראשי היישובים בגליל העליון.

האלוף נרשם ע"י חברי המושב בספר הזהב של הקק"ל, "כהוקרה על פועלו ועזרתו לחברי המושב וליישובי גבול הצפון בתחום החברתי, הכלכלי והביטחוני".

הרמטכ"ל: האלוף מרדכי לא טעה בהדחת קצין שהרג שניים

חיילי היחידה: ההדחה מוטעית ● הודעת הרמטכ"ל היא הכחשת ידיעה בעיתונות, שהכעיסה את אלוף פיקוד הדרום

אבי בניהו

הרמטכ"ל, רב אלוף דן שומרון, ביטל ביום שישי פגישת בירור שהיתה אמורה להתקיים בלשכתו על הדחתו של קצין שהיה מעורב בהריגתם של שני תושבי מחנה ג'בליה ופציעת 14 בראשית האינתיפאדה.

מטרת הדיון בו אמורים היו להשתתף גם אלוף פיקוד הדרום, יצחק מרדכי, ודובר צה"ל, היתה לבחון שוב את החלטתו של אלוף פיקוד הדרום להדיח את הקצין, וכמו כן לדון בצעדים הבאים שיינקטו על רקע התמרמרותם של קצינים וחיילי היחידה, הטוענים כי ההדחה אינה מוצדקת. קציני וחיילי היחידה אף שלחו בעניין זה עצומה וקבילה לנציב הקבילות.

הרמטכ"ל החליט לבטל את הפגישה לאחר פרסום ב"מעריב", לפיו הוא חושב שאלוף פיקוד הדרום שגה כשהדיח את סגן מיכאלי. ידיעה זו הכעיסה כעס רב את האלוף יצחק מרדכי, שמקורביו טוענים, כי קרא לראשונה על עמדת הרמטכ"ל בעיתונות.

בשיחה נרגזת עם לשכת הרמטכ"ל הבהיר האלוף מרדכי את עמדתו על פרסום הידיעה הפוגעת בו, והודיע כי אינו מוכן לבוא לדיון לאחר פרסום כזה, ותבע מלשכת הרמטכ"ל הכחשה רשמית לדברים שפורסמו.

בעקבות זאת הכחיש הרמטכ"ל את הידיעה, ודובר צה"ל הוציא הודעה לפיה "הרמטכ"ל סומך ידיו על אלוף פיקוד הדרום".

לפי שעה ההדחה היא בתוקף ולא נקבע מועד לבירור תלונות קציני וחיילי היחידה. מקורביו של אלוף פיקוד הדרום אומרים, כי יצחק מרדכי רואה את המעשה כחמור מאוד, והוא טוען כי הקצין שהודח פעל לא כשורה לאו דווקא בעניין הירי, אלא בעצם הגעתו למצב שבו נאלץ להפעיל את נשקו. הללו אומרים כי האלוף קיים פגישה חוזרת בפרשה, ואינו מתכוון לחזור בו מהחלטתו להדיח את הקצין.

בחירות '88

אבא אבן מקבל נשיקה מתושב שדרות (צילום: חנניה הרמן)

פרס יעורר הפעילים מתרדמתם

מפלגת העבודה מתחילה השבוע את היערכותה לבחירות בעצרת גדולה בירושלים, שבה ישתתפו שמעון פרס, יצחק רבין, עזר ויצמן, ישראל קיסר ומאשה לובלסקי.

החל מהשבוע תפתח מפלגת העבודה "קו חם" לציבור. יפורסמו מספרי טלפון, והציבור יוכל לטלפן ולשאול בכל נושא. בין המשיבים השבוע יהיו השרים ויצמן ויעקובי וכן עמיר פרץ משדרות, מועמד "העבודה" לכנסת.

במסגרת מתקפת ההסברה של מפלגת העבודה ישאו מעתה סיוריו של יו"ר המפלגה שמעון פרס ביישובים, אופי יותר מפלגתי. ביקור כזה יהיה השבוע בחוף השרון, ומטרתו "לעורר את פעילי המפלגה המקומיים מתרדמת הקיץ".

מטה ההסברה של "העבודה" גם יספק מרצים מפלגתיים לארגון חוגי בית.

לכנס בשדרות, שבו חגגו את מועמדותו של עמיר פרץ לכנסת, בא גם אבא אבן, וזכה לתשבחות מפיו של שמעון פרס שאמר "נוכחותו האצילה של חברנו אבא אבן (מתיאות כמיים ארוכות מאוד) מוכיחה את גדולתו. אבא אבן מדרום אפריקה ועמיר פרץ מצפון אפריקה ושתי האפריקניות נפגשות באסיה, בישראל. יש כאן דור שיכול להמשיך את התנועה על פי דרכו של בן גוריון ושל ברל כצנלסון.

דורית גפן

הליברלית ואומ"ץ: לא נקוצץ

במפלגה הליברלית ובאומ"ץ דחו בסוף השבוע את האפשרות שתנועת החרות תקצץ ביצוג המובטח להן ברשימת הליכוד לכנסת ה־12. בשתי המפלגות הרגישו, כי מדובר בהסכמים חתומים על ידי ראשי חרות, ואין לעלות על הדעת, שהם לא יכובדו. "הליכוד תוקף את מפלגת העבודה על חוסר אמינותה, ולא ייתכן שינהג כלפי שותפיו בחוסר אמינות", אמרו בשתי המפלגות.

בחרות נמשך הלחץ על ראשי המפלגה לקצץ בנציגות הליברלים ובזו של אומ"ץ, לה הובטחו שני מקומות ריאליים. נודע, כי מדברים על קיצוץ של מקום אחד לאומ"ץ, ושניים עד שלושה מקומות לליברלים.

היום עשוייה להתקיים פגישה בין ראשי חרות והליברלים בניסיון להגיע להבנה בעניין זה. שמיר הודיע כבר, כי יכבד את ההסכם עם הליברלים, אך הוא רוצה לדרוש מהם להשתתף בנטל צירוף אנשי אומ"ץ ותמ"י, כדי שלא יהיו רק על חשבון חרות.

הבעיה העיקרית של חרות כרגע היא היעדר אשה ממקום ריאלי ברשימתה, שנבחרה ביום רביעי שעבר.

דורית גפן

ריבלין לכנסת — בדרך לעירייה

מי שלא רצה אותו בעירייה ימצא אותו בכנסת. ראובן ריבלין, ראש הסניף של חרות בירושלים, האיש שהודח על ידי השר קורפו וח"כ יהושע מצא, מראשות רשימת מפלגתו בבחירות הקרובות לעירייה, ינסה לכבוש את התפקיד בסערה בזכות מעמדו החדש. ריבלין שובץ במקום ה־26 ברשימת הליכוד, הנחשב לבטוח, והשאיר מאחוריו את יריבו המושבע ח"כ יהושע מצא. ריבלין שמצא עצמו מסולק מהדרך להיכל העירייה, יודע שבפוליטיקה אסור להתייאש. כרטיס הכניסה לכנסת יכשיר לו את המקום להיות מועמד מפלגתו בעתיד לראשות העיר.

בצלאל עמיקם

ל"ע: להפסיק מסע ההתרמות המביש

ראש רשימת ל"ע בתנועת המרכז, עו"ד צבי ניר, תובע ממבקרת המדינה ומהיועץ המשפטי לממשלה לפעול כדי לשים קץ למסע ההתרמות המביש שמנהלים ראשי המערך והליכוד בארץ ובחו"ל.

בפנייתו טוען ניר, כי ראשי המערך והליכוד עושים שימוש בתפקידם הממלכתי ונוסעים על חשבון קופת המדינה במטרה לקדם את ענייני מפלגותיהם.

ראשי תנועת "מרכז" תקפו אתמול בחריפות רבה את אופן הטיפול במשבר במערכת הבריאות. הם האשימו את המערך כי בתפיסתו הכלכלית המיושנת הוא שהביא למשבר זה ודרשו משרת הבריאות להתפטר.

שע"ה

לחברינו
רוט יעקב
יגר מנחם
פיין צבית
שלנג זאב
אורנשטיין זליג
יישר כוח עם קבלתכם את תואר "יקיר ההסתדרות"
סניף מפ"ם ראשל"צ מרכז מפ"ם

לחברנו יהושע שפיגל
במלאת לך 75 שנה
אנו מאחלים לך הרבה נחת
בריאות טובה ואריכות ימים
רותי ודוד בשן

לאפי ומרים לנדאו
זר ברכות להולדת תום אח ללי
בית "על המשמר"

ל"ג היוצאים להתיישבות
נפגשים ביום ב' 11.7.88 בגבעת־חביבה בבית לוריא בשעה 9.00
זו הפגישה האחרונה לקראת היציאה לקיבוצים
צוות התישבות

המשכים

מאות שוטרים חסמו

(המשך מעמוד ראשון)

ההתארגנות במפעל אליאנס החלה ביום חמישי ב־10 בערב. מאות שוטרים ממרחב חיפה וממרחבים סמוכים, וכן כוחות מביה"ס לשוטרים, החלו לקבל הודעות, כי עליהם להתייצב במשטרת חדרה סמוך לשעה 2 לפנות בוקר. בחדרה התארגן כוח שמנה מאות שוטרים ושוטרי משמר הגבול. הם הגיעו למפעל אליאנס סמוך לשעה 3 לפנות בוקר בעשרות ניידות משטרה, אוטובוסים, רכבי חילוץ ורכבים לפיזור הפגנות.

סמוך לשעה 3 לפנות בוקר פרץ כוח מג"ב בפיקודו של ניצב משנה יצחק אהרונוביץ בארבעה ראשי חץ מארבעה כיוונים לתוך מפעל הצמיגים. שבעה מעובדי אליאנס, ששמרו על המפעל, הבחינו בראשוני השוטרים. הם ניסו לחסום את הכניסה למפעל עם מכולה באמצעות מלגזה, אולם השוטרים קפצו על המלגזה, כיבו אותה, ונטלו את המפתחות. כל זאת, בטרם הצליחו העובדים לחסום את שער המפעל.

כמו מבצע צבאי

המבצע כולו תוכנן כמבצע צבאי לכל דבר. שבעת העובדים שנעצרו הובאו למשטרת זכרון יעקב, שם נחקרו ושוחררו. מיד לאחר שהמשטרה השתלטה על המפעל הוצבו עשרות תצפיתנים מסביב לגדרות המפעל. בחזית המפעל הונחה גדר תיל, ומאחוריה נצבו עשרות שוטרים. סיורים משטרתיים החלו מסטרלים במפעל מחשש לנסיון של העובדים להכנס למפעל.

קצין בכיר מהמחוז הצפוני אמר: "החשש שלנו הוא לא שהעובדים יכנסו למפעל. אנחנו חוששים שאחד העובדים, שאיננו מסוגל לשלוט בעצביו, יצית צמיג בתוך המפעל, ואז יהיה קשה מאוד לעצור את האש."

סמוך לשעה 6 בבוקר הגיעו ראשוני העובדים, והם הזעיקו את חברי הוועד. מיד אחר כך החלו נוהרים למפעל מאות עובדיו, שמחצית השעה קודם לכן נמסרו לידיהם מכתבים מיוחדים מטעם הכונס. במכתבים נאמר, כי עליהם להתייצב לעבודה תחת ניהולו של כונס הנכסים ביום ראשון בבוקר, ומי שלא יעשה כך, ייראה כמי שהתפטר מעבודתו באליאנס.

מאחורי גדרות תיל

עובדי מפעל אליאנס שהגיעו למקום התייצבו כולם מעברה השני של גדר התיל שהציבה המשטרה. מן הצד השני של הגדר עמדו עשרות שוטרים חבושי קסדות, מזויינים באלות, כשלצידם עומדות המכוניות לפיזור הפגנות.

המתח באוויר החל עולה והתנגשויות קטנות פרצו בין העובדים לשוטרים. השוטרים יצויין, נהגו באיפוק רב, ואף הסבירו לעובדים, כי הם ממלאים את תפקידם, אף שהם מזדהים עם מלחמתם של הפועלים.

סמוך לשעה 8 בבוקר חסמו 250 עובדים את הכביש המהיר חיפה־תל־אביב. מפקד המחוז הצפוני ניצב שלמה חרון, ומפקד מרחב חיפה תת ניצב יעקב חביב, שהיו במקום כל העת, נתנו הוראה לפנות את העובדים מהכביש, וכוח של מאות שוטרים סילק את העובדים תוך דקות אחדות. שישה עובדים, שאיבדו את עשתונותיהם, ויידו אבנים ואף סירבו להישמע להוראות השוטרים, נעצרו.

אנשי ציבור מגיעים למפעל

למקום החלו להגיע חברי כנסת ופעילים אחרים. ראשון הגיע היה ח"כ רן כהן, שאמר: "זהו היום הכי שחור בתולדות יחסי העבודה בישראל. ההסתדרות עשתה טעות טראגית כשעירבה את המשטרה, ועכשיו היא תשלם על הטעות הטראגית הזאת עד הסוף. על פי העקרונות החדשים של ההסתדרות ניתן להפעיל מפעל על ידי המשטרה, ולהעמיד על יד כל פועל שוטר, ולומר לו עבוד בצו שופט".

זמן קצר אחר כך הגיעה למקום חברת הכנסת אורה נמיר, שביקשה לשוחח עם שר המשטרה חיים בר לב כדי שיוציא את כוחות המשטרה מהמקום. למקום הגיעו גם חבר הכנסת יעקב שמאי וחבר הכנסת יוסי שריד.

חבר ועד 1 פיני גרוב, שהגיע יחד עם יוסי "הארוס" (סולומין) אמר: "אני שונא את עצמי, אילו היינו גברים במפעל הראשון באתא, זה לא היה קורה" עוד אמר גרוב כשראה את גדרות התיל בכניסה למפעל: "נגד מי נלחמים כאן? יש כאן פועלי ארץ ישראל ולא אוייבי ארץ ישראל".

בוארנה: פשיטת רגל להסתדרות

יו"ר ועד העובדים רפי בוארנה אמר: "אנחנו לא מדינה קומוניסטית, לנו יש הסכם עם הכרמלך, מי שצריך להתבייש היום הם "כור", קיסר וההסתדרות, היום זה יום עצוב לכל פועלי ארץ ישראל. יום אבל לתעשיה הישראלית, ופשיטת רגל להסתדרות. אין יותר מנהיגים במדינה הזאת. זה מחזה שגם במזרח אירופה קשה לראות כמותו. אני לא רוצה להגיד איפה ראיתי תמונות כאלה בטלוויזיה". אמר כשמאחוריו עמדו מאות מהעובדים, שצעקו "כתר אליאנס", חלקם ענד טלאי צהוב שעליו נכתב: פועל עברי. אחד העובדים אף הגדיל לעשות, כשלבש חליפת פסים.

בשעות הצהריים קרא שר המשטרה חיים בר לב לשוטרים פעם נוספת לגלות איפוק, ולהמנע מלהכנס לעימותים עם העובדים, אפילו אם אלה מתגרים בהם.

מודעי סולק ע"י העובדים

השר יצחק מודעי הגיע גם הוא בשעות הצהריים למפעל, אולם בסופו של דבר גורש על ידי העובדים בבושת פנים. מודעי נועד לשיחה עם ועד עובדי המפעל, ועם יו"ר הועד רפי בוארנה, ששפך לפניו את סיפורו של המפעל מאז נקלע לקשיים. הוא סיפר לו, כי שלמה צור ממועצת פועלי חדרה נטל את התיק במורת לידיו, לאחר שנחתם ההסכם עם הכרמלך. במסגרת ההסכם גילה בוארנה, כי העובדים ויתרו על 11 אחוז משכרם, התחייבו להגביר את התפוקה תמורת אותו שכר, ואף הסכימו לניידות בתוך המפעל. כמו כן אמר, כי העובדים התחייבו לפיטורים של 250 איש מקרב עובדי המפעל, במסגרת הסכם שנחתם עם הכרמלך. "המדינה קמה על חירות, וגם אנחנו רוצים חירות, ואנחנו לא מוכנים לעבוד תחת דיקטטורה של מפרק" — אמר. בתגובה אמר לו מודעי: "אל תחפש עכשיו צדיק, תחפש את החוק, אתה בורועות הצוק".

בתגובה התפרצו לעברו עובדים, וקראו לו: "עכשיו אתה מחפש כבוד, עכשיו נזכרת להגיע אלינו, איפה הייתם אתה והחברים שלך חודשיים, תסתלק מכאן, אתה וכל הליכוד שלך". מודעי עזב את המקום במכוניתו, כשמאות עובדים מאיימים לפגוע בו.

בשעות הצהריים מסר מפקד המחוז הצפוני של המשטרה את המפעל לידי נציג כונס הנכסים לאחר החתימה על מסמך, שבו נאמר, כי הכונס קיבל את המפעל נקי מעובדים. מיד אחר כך הוכנסו למפעל 5 מנציגי כונס הנכסים, חלקם עובדים בהנהלת המפעל. החמישה הוכנסו תחת ליווי משטרתי כבד לקול צעקות העובדים, ואבנים שנזרקו לעברם.

בשעה 1 בצהריים הגיע למקום בעל חברת השמירה בני טל, וקיבל תדריך בתוך בניין ההנהלה ממפקד כוחות משמר הגבול. אנשיו החלו נכנסים למפעל, וביום שישי לקראת ערב הודיעה המשטרה, כי היא מינתה את כוחותיה מתוך שטח המפעל, אולם היא תוסיף להגן על המפעל מבחוץ. המשטרה נערכה גם בכוחות מתגברים להציב כוחות במשך השבת ולהחליפם, ואף לתגבר את הכוחות במקרה הצורך.

המפכ"ל: המשטרה לא מסוגלת לפתור בעיות כאלה

מפכ"ל המשטרה דוד קראוס גילה אתמול, כי בטרם הוכנסה המשטרה למפעל אליאנס נערכה פגישה בין נציגי הכונס, השופט והמשטרה בנסיון לבדוק אפשרות שלא להפעיל כוח של משטרה. רב ניצב קראוס אמר עוד, כי באחרונה המשטרה מעורבת יותר ויותר בסכסוכים כגון זה שבאליאנס, וכי הדבר אינו מתפקידה, והמשטרה אינה מסוגלת לפתור בעיות כאלה. "מי שהוא צריך לדעת לנווט את הדברים כך שלא יגיעו לידי צורך בהתערבות משטרתית". יצויין, כי בשעות הצהריים הגיע מזכ"ל ההסתדרות ונציג הכונס השופט ויינוגרד וביקשו ממנו לאפשר הוצאת המשטרה מהמקום, ורק בעקבות כך אפשר היה להוציא את המשטרה ביום שישי בערב.

צבן: לערוך חקירה יסודית

ח"כ יאיר צבן, ממפ"ם, קרא למזכ"ל ההסתדרות, לערוך חקירה יסודית בפרשת אליאנס, ולמצות את הדין עם אלה שאישרו את ההידרדרות עד כדי הכתמת ההסתדרות בכתם בלתי נסלח של עימות כה חריף עם העובדים, ולהסיק את מלוא המסקנות מהפרשה המרה לעתיד.

צה"ל הוציא 10 צווי גירוש: נגד 6 פלשתינים מהגדה ו־4 מהרצועה

כולם כבר נכלאו פעמים מספר, וחלקם עדיין במאסר ● נחשבים כפעילים מרכזיים בארגון הפרות סדר מטעם ארגונים שונים

אבי בניהו

שלטונות צה"ל הוציאו בסוף השבוע צווי גירוש נגד 10 פלשתינים. שישה מהמועמדים לגירוש הם תושבי הגדה המערבית וארבעה מרצועת עזה.

בצה"ל מרגישים כי ימשיכו לעשות שימוש בנשק הגירוש כנגד מסיתים בכירים אולם יימנעו מלהרחיב את השימוש באמצעי זה.

גורם צבאי בכיר הדגיש, כי נשק הגירוש הוא יעיל, אולם הוא מופעל בסלקטיביות רבה, שאין צורך לשנות אותה. הגורם הצבאי דחה הצעות שונות שנשמעו להגביר את הגירושים והריסות הבתים.

לדברי דובר צה"ל בהודעתו אתמול, כל העשרה הם פעילים בארגוני מחבלים, ונטלו חלק מרכזי בארגון וביצוע האירועים בשטחים בחודשים האחרונים. כולם ריצו בעבר תקופות מאסר בשל פעילות עוינת, אולם המשיכו את פעילותם לאחר ששוחררו. חלקם עדיין נמצאים במעצר.

על צווי הגירוש חתמו אלוף פיקוד הדרום ואלוף פיקוד המרכז. למועמדים לגירוש תינתן האפשרות לערער בוועדה המייעצת שליד אלופי הפיקוד ולאחר מכן גם לעתור לבג"ץ.

המועמדים לגירוש הם: מחמד עבדאללה מחמד לבדי מאל בירה, שלטענת השלטונות הוא פעיל בכיר בחזית הדמוקרטית באיזור ירושלים והגדה והיה עצור כבר כמה פעמים; אחמד פואד מוסטפה אבו מעילק מעזה, ששוחרר משנתיים מאסר במסגרת עיסקת חילופי שבויים עם ג'יבריל, ולטענת השלטונות לאחר שחרורו המשיך בקשריו עם ארגון הפת"ח כנציג הפת"ח במפקדת ההתקוממות ברצועה;

מחמד עבדאללה אסמעיל ג'רבלי מעזה, שהיה כלוא פעמיים למשך שנים ארוכות ושוחרר גם הוא בעיסקה עם ג'יבריל; פתחי אברהים עזיז שקאקי מרפיח, הכלוא לאחר שהודה כי העביר רימונים ואקדחים למחבלים, ולגביו נמסר שהוא ידוע בפעילות רצופה ואינטנסיבית כמנהיג אידיאולוגי של ה"ג'יהאד האיסלמי".

סמיר מחמוד קאדר סביחאת מאל בירה, שפעל רבות בארגוני סטודנטים מטעם הפת"ח, נעצר פעמים רבות, שוחרר ונחשב כיום כפעיל מרכזי ב"שביבה".

גמאל דיאב לאפי תושב מחנה הפליטים קלנדיה, נחשב לאחד ממנהיגי "השביבה" שם מסית וגם להשתתף כמנהיג בהפרות סדר. הוא נעצר פעמים מספר, כיום במעצר מינהלי; לואי עלי נאמן עבדו משכם, נשפט ל־22 שנות ושוחרר במסגרת עסקת חילופי השבויים עם ג'יבריל. נעצר שלוש פעמים במעצר מינהלי, ועצור גם כיום.

רדואן אחמד מחמד זיאדה מחברון, הנחשב לפעיל בחזית הדמוקרטית, יושב במעצר מינהלי, לאחר שכבר ישב בכלא שנים מספר.

מורסי עבדל האדי חסן ממחנה הפליטים קלנדיה. נחשב לאחד מראשי "השביבה", נעצר ושוחרר פעמים מספר, יושב במעצר מינהלי.

יוסרי דרוויש עבדלהאדי אלהמץ, שנעצר במסגרת התארגנות מחבלים שביצעה מעשי רצח, ישב בכלא חמש שנים ולאחר שחרורו חשד שהמשיך בקשריו עם הארגון ובהכוונה וארגון של הפרות סדר.

משרד החינוך ייתן מענקים לקולנוענים

עתים

שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, הכריז אתמול על החלטתו להעניק מעתה פרסי יצירה שנתיים לאנשי קולנוע ישראליים כדי לעודד את הפקתם של סרטי איכות ישראליים חדשים.

עד כה לא העניק משרד החינוך פרסי יצירה בענף הקולנוע. השר הודיע על כך בטקס נעילת פסטיבל הקולנוע שנערך בסינמטק בירושלים. הפסטיבל ננעל בהקרנת בכורה של סרטה של גילה אלמגור "הקיץ אל אביה" שהופק בסיוע קרן משרד החינוך והתרבות לסרטי איכות ישראליים ע"ש יגאל אפרתי.

מקבלי פרסי היצירה, שייבחרו ע"י צוות שופטים מקצועי, יקבלו ממשרד החינוך במשך שנה משכורת חודשית שתאפשר להם ליצור בתחום הקולנוע ללא טרדות פרנסה.

עוד הודיע השר נבון על הגדלה משמעותית של הסכום שיינתן מעתה להפקת סרטים ישראליים מטעם קרן משרד החינוך. על פי החלטת השר הוגדל התקציב לסרט חדש מ־70 אלף ל־150 אלף דולר.

במקום שבעלי תשובה מקללים...

כמה עשרות מתנועות המחאה נגד הכיבוש הפגינו ביום שישי בצהריים בכיכר דיזנגוף בתל־אביב מול שורת אנשי השמאל התמקמה הפגנה נגדית של קבוצת נערים ונערות מהתחיה. בין המפגינים היו נציגי "חלאת הכיבוש", תנועת "נשים בשחור" ותנועת "נוער נגד הכיבוש".

תנועת "חלאת הכיבוש" מקיימת משמרות מחאה בכיכר דיזנגוף בכל יום שישי בצהריים, זה חודשים מספר. ביום שישי פנו אל כל תנועות השמאל והמחאה בארץ, שיבואו להצטרף. לדברי אחת מנציגות "חלאת הכיבוש" גרם מספר המשתתפים הקטן לאכזבה רבה. כוח של משטרה אבטח את ההפגנה והפריד בין שתי שורות המפגינים. נערי התחיה הציגו שלטים: "לכו לאש"ף ואל תשובו", "התחיה — התשובה נגד תבוסתנות שמאלנית", "סרבני הגיוס לכלא". הם שרו שירי נאצה והתגרו בצורה אלימה במפגינים שמולם. במקרים אחדים התפתחו התגרויות לתגרות קצרות אבל אלה דוכאו במקום על ידי השוטרים. אנשי השמאל נשאו שלטים שנכתב עליהם: "לא לגירוש", "שחררו העצורים המינהליים", "אין שלום בין כובש לנכבש" ומרבית הזמן עמדו וספגו בשקט את התגרויות של נערי התחיה.

(ורד לוי, צילום: יעקב שאלתיאל)

שרת הבריאות של גרמניה באה לביקור

עתים

שרת הבריאות של גרמניה המערבית, ד"ר ריטה זיסמות באה ביום ו' בצהרים לישראל. מטרת הביקור היא לעמוד מקרוב על הנעשה בארץ במלחמה נגד התפשטות מחלת האיידס.

מחר פתיחת מוזיאון היסטורי בבית הרצפלד

אשר שילוני

חותם חרפושית מצרי, מלפני כשלושת אלפים וחמש מאות שנה, שנמצא בתלות חולון, כדים שנחשפו בחפירות ארכיאולוגיות בעיר, נשק מ"סליקים" של ההגנה וכן נשק של מלחמת תש"ח — הם חלק מתצוגה עשירה במוזיאון ההיסטורי של חולון ע"ש אברהם הרצפלד, אשר ייפתח מחר אחר הצהריים בטקס חגיגי, בקרן הרחובות הרצפלד — גלום.

הארכיון והמוזיאון ההיסטורי, בהנהלתה של נעמי כץ, ממוקם בבית מגוריו של הרצפלד שאותו הוריש לעירייה. במוסד גם פינת זיכרון להרצפלד ובה שולחן עבודתו וספרייתו.

המוסד יהיה פתוח לקהל ולתלמידים ובין היתר תוקרן בו תוכנית אור קולית שתספר את תולדות העיר ושכונותיה מאז 1936.

קציני חינוך פנו לרבין ולשומרון: השאירו את תא"ל נחמיה דגן בתפקידו

עתים

מאות קצינים ומש"קי חינוך במילואים התארגנו לאחרונה לפעול אצל שר הביטחון והרמטכ"ל כדי לאפשר את המשך כהונתו של קצין החינוך הראשי של צה"ל, תא"ל נחמיה דגן.

לפני כשבועיים נערך כנס של אנשי המילואים ביחידת החינוך בפיקוד הדרום וביניהם מתנדבים רבים, המשרתים במילואים למרות שאינם חייבי גיוס. בכנס השתתף תא"ל דגן, וכשנשאל לסיבות פרישתו המתוכננת השיב, שהוא טרם מיצה את תפקידו אך נאלץ לפרוש, בשל העדר גיבוי של הממונים עליו לפעולותיו.

נבחר ועד פעולה של שבעה אנשים, ששיגרו בתחילת החודש מכתבים לרבין ולשומרון וביקשו להיפגש איתם. מחברי המכתב הטעימו, שהמניעים לפנייתם הם מצפוניים בלבד. "איננו מתערבים בשיקולי צה"ל ולנגד עינינו טובת צה"ל בלבד" — הבהירו.

שר הביטחון והרמטכ"ל טרם השיבו עד כה על הפנייה.

פולארד בשביתת רעב, במחאה על הקפאת משלוחי הדואר שלו

עתים

יונתן פולארד פתח ביום ו' בשביתת רעב בתאו בכלא הפדראלי שבאילינוי, במחאה על שהקפיאו כליל את הדואר שהוא שולח ומקבל. פולארד רואה בכך הפרה מפורשת של זכות־יסוד.

בני משפחתו של פולארד מסרו בטלפון לאמנון דרור בתל־אביב, המרכז את הפעילות הציבורית למענו, כי לוחצים עליו שיגלה את האישים שעמם הוא מתכתב היו קשורים בפעילות הריגול למען ישראל. תגובתו היא, כי הוא מוחה על עצם הצגת השאלה, שהרי כבר נשפט ונדון. בני המשפחה סיפרו, כי את הלחצים על יונתן פולארד מפעיל קצין בדרגת אלוף־משנה של הצי האמריקני. קטעים ממכתביו מוצאים את דרכם לעיתונות, כשהם מעוותים ומסולפים. פולארד כלוא בבידוד מלא זה שנתיים וחצי.

ערפאת איבד את המאחז האחרון בביירות – בורג' אל בראג'נה

200 לוחמיו שנותרו במחנה פונו ביום ו' בליווי הסורים ● אבו מוסה רומז על כוונה להעביר את הלחימה לצידון

אורי הורוביץ
רויטר, סי"צ

ביירות.— רעם התותחים שהרעיד את ביירות בשבוע שעבר נדם ביום ו', לאחר שנאמני ערפאת נסוגו ממחנה הפליטים בורג' אל בראג'נה, עליו השתלטו אנשי אבו מוסה. ובכך איבד ערפאת את המאחז האחרון שלו בביירות ובצפון לבנון.

קרוב ל־200 לוחמים פונו מן המחנה ביום ו' לפנות בוקר בליווי קציני סורים, והועברו לעין אל־חילווה שליד צידון, שם נמצא הריכוז הגדול ביותר של פלשתינים בלבנון. אנשי אבו מוסה נעזרו בסורים במלחמתם נגד אנשי ערפאת ובעיקר בחיפוי ארטילרי ומעריכים כי בקרבות שנמשכו שלושה חודשים נהרגו כ־110 בני אדם.

ארגון אבו מוסה פרסם אתמול הודעה נגד נאמני פת"ח בצידון, שהם פוגעים בלוחמיו שם. הודעה זו מרמזת שאנשי אבו מוסה מתכוונים להעביר את הלחימה לצידון ולסלק משם גם את לוחמי ערפאת כפי שעשו בביירות.

משקיפים בביירות סבורים, שסוריה נחושה בדעתה לסלק לחלוטין כל נוכחות צבאית־מדינית של ערפאת מלבנון.

נצחונם של אנשי אבו מוסא הגביר את השפעת דמשק בלבנון לקראת הבחירות לנשיאות שיתקיימו בקרוב. מפקד לוחמי הפת"ח במחנה, אבו ריאד, אמר: "הסכמנו לעזוב את המחנה, כדי שלא ייהרס לחלוטין וכדי לאפשר את שיקומו". רוב תושבי המחנה, כ־17 אלף, ברחו ממנו בזמן הקרבות.

אבו עדנאן, איש החזית העממית, אמר במסיבת עיתונאים במערב ביירות, כי ערפאת מתכנן מעשי הסתה ומהומות במחנות הפליטים בצידון, לאחר התבוסה שנחלו כוחותיו במחנות בביירות.

השיבה הביתה: אשה ובנה על הריסות ביתם בבורג' אל בראג'נה. (צילום: איי.פי.)

3 נהרגו ב־2 פיצוצים בבריכת שחייה בבלפאסט

רויטר, סי"צ

בלפאסט.— שלושה אנשים, ביניהם אשה בת 60 וחייל בריטי, נהרגו כאשר שתי פצצות התפוצצו בבריכת שחייה בבלפאסט. הפצצה הופעלה מרחוק והבקיעה חור בקיר החיצוני של הבריכה המקורה ביום ה' בלילה. באותה שעה היו ילדים רבים במקום.

פצצה שנייה התפוצצה ביום ו' בשעות הבוקר המוקדמות בקרבת בריכת השחייה, כאשר חייל ואנשי ניקיון אחרים סילקו את השברים ממקום ההתפוצצות הראשונה. לפי שעה לא קיבל על עצמו כל ארגון את האחריות.

פחתה האהדה לישראל בארה"ב; עוזר דוקאקיס: שיתוף הפעולה האסטרטגי בסכנה

איי.פי., סט"א

עוזרו של מייקל דוקאקיס לענייני המזה"ת, סטיוארט איזנשטט, אמר אתמול כי המשך ההתקוממות בשטחים עלול לפגוע בשיתוף הפעולה האסטרטגי בין ארצות הברית וישראל בתקופת כהונתו של הנשיא הבא.

לדברי איזנשטט, ינסה דוקאקיס להדק את הקשרים עם ישראל, כולל הקשרים האסטרטגיים, אולם הזהיר כי ההתקוממות בשטחים תלחץ על הנשיא הבא להתמקד במאמצים להגיע לשלום, על חשבון שיתוף הפעולה האסטרטגי.

בראיון רדיו בישראל הוא הוסיף, כי הסיוע השנתי שמעניקה ארצות הברית לישראל, בסכום של שלושה מיליארד דולר ישאר על כנו "בעתיד הנראה לעין", למרות הלחצים על ארצות הברית לקצץ בסיוע החוץ שלה.

מאז החלה ההתקוממות בשטחים פחתה האהדה לישראל בציבור האמריקני ומסתמנת עלייה באהדה לערבים — קובע סקר דעת־קהל של חברת "רופר" שנערך באפריל לפי הזמנת הוועד היהודי־האמריקני.

מאז פברואר 1987 פחתה האהדה לישראל ב־11 אחוז — מ־48 אחוז ל־37 אחוז. במקביל הסתמנה עליה באהדה למדינות ערב בשיעור של 3 אחוז מ־8 אחוז בפברואר ל־11 באפריל.

גם עתה סבור חלק גדול מהנשאלים במסגרת סקר דעת קהל זה, שישראל היא בעלת־ברית של ארה"ב, שעליה אפשר לסמוך. אך אחוז הנשאלים המוכנים לראות בישראל בעלת־ברית נאמנה של ארה"ב פחת מ־49 ל־43.

רוב אלה שהביעו דעה בנושא — 36 אחוז — צידדו בצורה כלשהי באוטונומיה פלשתינית לפתרון הסכסוך הישראלי־פלשתיני.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

תל־אביב, היכל התרבות, 7.30 בערב
קונצרט מיוחד
הערב, 10.7.88
זובין מהטה – מנצח
זמרי אופרה – סולנים
התכנית:
ביזה – האופרה "כרמן" (בימוי מלא)

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 10
סדרה ב': יום ב', 11.7.88
סדרה ג': יום ה', 14.7.88
זובין מהטה – מנצח
זמרי אופרה – סולנים
התכנית:
שנברג: "פליאס ומליסנדה".
ביזה: קטעים מתוך האופרה "כרמן".

תל־אביב, היכל התרבות, 8 בערב
קונצרט מיוחד
יום ד', 13.7.88
זובין מהטה – מנצח
זמרי אופרה – סולנים
התכנית:
ביזה: האופרה "כרמן" (בימוי מלא).

תל־אביב, היכל התרבות, 9 בערב
קונצרט מוסיקת קלסית קלה מס' 6
מוצ"ש, 16.7.88
זובין מהטה – מנצח
זמרי אופרה – סולנים
התכנית:
ביזה: האופרה "כרמן" (בימוי מלא).

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 10
סדרה ח': יום א', 17.7.88
סדרה ז': יום ב', 18.7.88
סדרה ר': יום ד', 20.7.88
זובין מהטה – מנצח
יצחק פרלמן – כנר
התכנית:
שנברג – "פליאס ומליסנדה".
שוסטקוביץ': קונצ'רטו לכינור.

תל־אביב, היכל התרבות, 8.00 בערב
קונצרט למנויים מס' 11
סדרת ד': יום ג', 19.7.88
זובין מהטה – מנצח
זמרי אופרה – סולנים
התכנית:
ביזה: האופרה "כרמן" (בימוי מלא).

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 10
סדרת ה': יום ה', 21.7.88
זובין מהטה – מנצח
יצחק פרלמן – כנר
גילת בשארי – זמרת
התכנית:
קופיטמן: "לקול הזכרונות"
גלאזונוב: קונצ'רטו לכנור
רוול: "אמא אווזה"
רוול: "בולרו".

נמשך חידוש כרטיסי המנוי לעונת הקונצרטים 1988/89

רפסנג'אני: לא נגיב בפעולה אלימה על הפלת ה"איירבוס"

פקיד בממשל ארה"ב: אני מקווה שהוא מדבר בשם כולם באיראן, אבל מי יודע?

רויטר, סי"צ

טהראן.— המפקד העליון של הכוחות האיראניים, עלי אכבר האשמי רפסנג'אני, הכריז ביום שישי, כי איראן לא תנקוט תגובה אלימה נגד ארה"ב על הפלת המטוס שלה, כדי לא לקומם את דעת הקהל העולמית.

בדרשה שנשא במסגד בבירה האיראנית יצא עם זאת רפסנג'אני בקריאה לכל הגברים המסוגלים לשאת נשק להתגייס מיד לחזית נגד עיראק, כדי לנקום על ההתקפה נגד המטוס.

רפסנג'אני אמר לקהל המתפללים, כי איראן תולה את תקוותה במועצת הביטחון העומדת להתכנס ביום ג' הבא, לדיון בתביעה האיראנית לגנות את הפלת המטוס.

דבריו של רפסנג'אני נקטעו מדי פעם בקריאות קצובות של אלפי המאזינים, "מוות לאמריקה" ו"מוות לרייגן".

פקידי משרד ההגנה האמריקני מסרו תגובה זהירה על הכרזתו של מפקד הכוחות האיראנים, "אני מקווה שהוא מדבר בשם כולם באיראן, אבל מי יודע" אמר אחד מבכירי הפנטגון לאחר שהגיעה הודעתו של רפסנג'אני מיום שישי.

פקיד אחר אמר כי ההודעה עושה רושם שהיא "מפנה לעומת האיומים ששמענו כל השבוע. אם זה נכון אנו מקדמים את ההודעה בברכה". עם זאת אמרו פקידי הממשל, כי הכוחות האמריקניים במפרץ יישארו בכוננות גבוהה.

איראן פתחה אתמול בגיוס כללי, יומיים לאחר שהפיקוד העליון של הצבא, וגם המטה הכללי של "שומרי המהפכה" קראו ל"כל הצעירים והמתנדבים" לצאת לחזית כדי "להגן על האיסלם והמולדת".

מפקדת "שומרי המהפכה" קראה "לכל אלה היודעים להשתמש בנשק, להירשם במהירות האפשרית במרכזי הגיוס, כדי להשתתף בהגנה הקדושה".

● השלטונות בסאו פאולו, ברזיל, החליטו לאסור על תנועת מכוניות במרכז העיר סאו פאולו, שבה 15 מיליון תושבים, ב־13 ביולי, במסגרת המאמצים להגביר את מודעות האוכלוסיה לבעיות זיהום האוויר.

שערי מטבע־חוץ בבנק הפועלים — 8.7.88

		בנקנוטים		העברות והמחאות		שערים
	יחידות	קניה	מכירה	קניה	מכירה	יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.7042	1.7255	1.7153
דולר אמריקני	1	1.58	1.65	1.6119	1.6321	1.6219
מרק גרמני	1	0.87	0.91	0.8842	0.8953	0.8904
לירה שטרלינג	1	2.71	2.83	2.7548	2.7892	2.7751
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2629	0.2662	0.2646
ין יפני	100	1.20	1.26	1,2198	1.2350	1.2264
גילדן הולנדי	1	0.77	0.81	0.7855	0.7954	0.7909
פרנק שוויצרי	1	1.04	1.09	1.0640	1.0773	1.0704
כתר שבדי	1	0.25	0.26	0.2570	0.2602	0.2585
כתר נורבגי	1	0.24	0.25	0.2439	0.2469	0.2453
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2329	0.2358	0.2344
מרק פיני	1	0.36	0.38	0.3713	0.3759	0.3738
דולר קנדי	1	1.31	1.38	1.3372	1.3538	1.3437
דולר אוסטרלי	1	1.25	1.34	1.2912	1.3074	1.9994
ראנד דר' אפריקני	1	0.41	0.57	0.6872	0.6957	0.6914
פרנק בלגי	10	0.41	0.43	0.4228	0.4280	0.4253
שילינג אוסטרי	10	1.24	1.29	1.2580	1.2737	1.2659
לירה איטלקית	1,000	1.17	1.24	1.1948	1.2098	1.2014

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור בנייה. תוספת לבית קיים/בנייה בית מגורים חדש, על חלקה 62 בגוש 8257 רח' הרב הגאון בן עמר (ע: שער) בחריגות בהקלה: עד 2.70 מ' בקו.צ ו־5.40 קו.א. אחוזי שהם 10% ר"א 6% בניה. ובתב.ע 5440 תכ' 138/88 גוש 8273 חלקה 378 בהקלה עד 8% בניה. את התכניות מס' 138/88 196/88 ניתן לראות במשרדי הוועדה. התנגדויות אשר לתגיש במשך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי, יו"ר הוועדה המקומית

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי
אונו
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה–1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב החליטה, באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקרא תכנית מפורטת מס' תמ"מ 199, שינוי לקטע מתכנית מפורטת מס' תמ"מ 119.

ואלה השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6176, חלקות 307, 310, 329, חלק חלקות 518, 543, 15־18, רחובות אנטון, שר השרונים, מועצה אזורית אפעל, שכונת רמת אפעל.

[illegible]

מרדכי בהנא, יו"ר הועדה המחוזית
תאריך 22.6.88 לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

דנמרק פועלת למנוע כניסת פליטים מהמזה"ת דרך פולין

עלי כהן (דנמרק)

בעקבות הידיעה בשבוע שעבר בדבר האניות המגיעות מפולין לדנמרק כאשר על סיפונן פליטים פלשתינים ולבנונים ללא אשרת כניסה תקפה, זימנו שלטונות דנמרק אליהם את נציגי החברה הפולנית, "פול־פאריס", והודיעו להם, כי בעתיד, מי שיגיע לקופנהגן על סיפון אחת מאניותיהם ללא אשרה מתאימה יגרום להטלת קנס על החברה בסכום של 10,000 כתר (כ־1,500 דולאר).

קנס זה כלול בחוק, שהתקבל לפני כשנתיים, להגבלת כמות הפליטים הנכנסים לדנמרק.

חברת "פוליפאריס", המפליגה בין סווינוייצי בפולין לקופנהגן הביאה בהפלגותיה מאז ינואר למעלה מ־100 מבקשי מקלט, פלשתינים ולבנונים, חסרי ניירות מתאימים.

200 נספו באסון רכבת בהודו

סי"צ, רויטר

קילון, הודו.— משטרת הודו הודיעה אתמול, כי אין סיכוי למצוא ניצולים נוספים 24 שעות לאחר שרכבת נפלה לתוך אגם בדרום הודו.

לפי סיכומים אחרונים מספר הנספים באסון זה הוא בין 150 ל־200 בני אדם. "אין אנו מצפים לניצולים נוספים", אמר דובר המשטרה.

צוללנים המשיכו אתמול בחיפושים אחר גוויות באגם אשטאמודי שמימיו גאו בשל גשמי המונסון.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי
נתניה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה שינוי תכנית הנקרא "שינוי תכנית מפורטת/מתאר מקומית מס' נת/28/229 ח'".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 8261, חלקה 10, רחוב לילנבלום.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: שינוי יעוד מאזור מגורים ח' לאזור מוסדות וקביעת תנאי בניה.

הודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 2977 התשמ"ג, עמ' 424 ובעתונים בשפה העברית, ובעתון בוקר הצופה מתאריך 20.6.83 ובעיתון ערב מעריב מתאריך 20.6.83 בשפה העברית ובעיתון בוקר נוסף על המשמר מתאריך 20.6.83 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ר. שריש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז המרכז

על היום

השינאה תלכד אותם

הפסקת־אש בין המחנות צפויה בחודשים הבאים עד שהמירוץ לתיקים יפר אותה

דורית גפן

המלחמות הפנימיות בתוך תנועת החרות לא נסתיימו עם דירוג הרשימה לכנסת בשבוע שעבר. המאבקים הקשים שהתנהלו בשבועות האחרונים רק חידדו את האיבה והעוינות. הם חשפו לעיני כל מה שחושבים ראשי המחנות זה על זה. יצחק שמיר יכול להיות מרוצה לפחות מדבר אחד: הבחירות ל„שביעיות" לא התפוצצו לתנועת חרות בפנים. הם נסתיימו בשקט, וזה הרי מה שהוא רצה.

הדבק שיאחה לכמה חודשים את כל „המחנות" יהיה המלחמה במפלגת העבודה. גם לוי וגם ארנס וגם שרון יודעים, כי כל השאיפות האישיות שלהם, לתיק כזה או אחר בממשלה הבאה, תלויות קודם־כל בתוצאות הבחירות לכנסת ה־12. גם בעבר איחדה השנאה למערך את היריבים ב„חרות", וכך יקרה גם הפעם. לא מתוך חדווה, אלא מחוסר ברירה. יחד עם זאת, מתחת לספארה המאוחדת של המשולש לוי, שרון, ארנס, ימשיכו לרוץ המסרים לשמיר, כי אל לו לטעות לגבי הפרס, שרוצים דוד לוי ואריק שרון לקבל על ההישגים שלהם בבחירות בשבוע שעבר. לוי רוצה תיק בכיר, ככל הנראה את תיק החוץ, ושרון רוצה בתיק הבטחון. כידוע, גם ארנס רוצה בתיק הבטחון.

השאפתנות חסרת המעצורים בצמרת „חרות", שבבסיסה עומדת הדירוכות של כל אחד מ„השלישיה הפותחת" להשיג עמדת זינוק טובה יותר לקראת המטרה האמיתית: ראשות הליכוד, היא מירשם ברוך לאי־שקט ולהמשך היריבות הפנימית עוד זמן רב. אך המלחמה החיצונית נגד מפלגת העבודה, תאלץ את כל הנפשות הפועלות לכבוש את יצרן, לפחות לפרק זמן של כמה חודשים. יש להניח כי הכעס, האיבה וההתחרות ביניהם ימצאו לעצמם תחליף — עד נובמבר — במיתקפה חזיתית נגד ראשי „העבודה".

כיצד נראית היום רשימת הליכוד שאיתה תנסה מפלגה זו לנצח במערכת הבחירות? מבחינה אידיאולוגית, קרי העמדות המדיניות והבטחוניות, אין הבדל בין הנבחרים השונים. לא בין אלה המוצבים במקומות אחד, שניים, שלושה, ארבעה, חמישה, או עשרה. ולא בין אלה המשובצים במקום שלושים, או שלושים וחמישה. הקו הקיצוני, חסר הפשרות, הוא עמוד השדרה של הליכוד. כאן, זקיפות הקומה היא המסר.

שרון, כמי שנושא עיניו לתיק הבטחון, ימשיך למתוח ביקורת על שר הבטחון יצחק רבין, ויפזר באוויר של כיכרות הערים סיסמאות עם האשליה השיקרית, כי בידיו הפתרונות להתקוממות הפלשתינים בשטחים. שרון, כמו גם תועמלנים אחרים בליכוד, לא יבררו אמצעים ומלים, ויערבו גם את צה"ל ומפקדיו, במלחמה החורמה שלהם על קולות הבוחרים.

נבחרת הליכוד תמשיך כמובן להאשים את שמעון פרס, היעד העיקרי למתקפות הליכוד במערכת בחירות זאת (אם כי לא היחיד), בגרימת האינתיפאדה, בגלל העלאת רעיון הוועידה הבינלאומית.

מבט על נבחרי „חרות", לפחות בשביעיות הראשונות, מגלה, כי הנושא החברתי או ליתר־דיוק אלה שמתיימרים לדבר עליו, אינו בראש מעייניה של „חרות". להוציא את קצב, שהוא שר העבודה והרווחה, ויעקב שמאי, נציג הליכוד בהסתדרות, כמעט כל האחרים מתבטאים בדרך כלל בעניין המדיני, ורואים בו חזות הכל.

לא הזכרנו את לוי, שהתיימר בעבר להיות הפה הזועק של „הדפוקים". שכן, גם מעייניו נשואים היום לנושא המדיני. הוא הרי רוצה להיות שר החוץ הבא.

הבשורה של הליכוד כמפלגה שבה בני עדות המזרח הם חלק אינטגרלי וכבשו לעצמם כביכול מעמד גם במישור הייצוגי, שהוא הביטוי המוחשי ביותר לאינטגרציה אמיתית, בשורה זו אין בה היום אמת. דוד לוי, הנציג הבולט ב„חרות" של עדות המזרח, נאלץ להאבק קשה מאוד כדי לשמור על מעמדו כמספר שניים, תוך ידיעה ברורה, כי לא מעט אנשים במפלגתו מתחלחלים מהשאפתנות שלו, ורואים כבדיחה גדולה לא רק את רצונו להיות ראש הממשלה מטעם הליכוד, אלא גם את שאיפתו להיות שר החוץ. ברשימה הנוכחית של „חרות" יש גם פחות ייצוג לעדות המזרח.

התשובה של הליכוד לעמיר פרץ ואלי דיין אנשי אשקלון ושדרות ממפלגת העבודה, היתה צריכה להיות שאול עמור ממגדל העמק, אך הוא הוצב בסופו של דבר במקום הארבעים בלבד. נציגי עיירות פיתוח אחרים לא הגיעו גם לכך. לליכוד אין למעשה אף נציג של השכונות העירוניות הקשות. אין לו גם נציג של ממש למושבים, שהיו בעשר השנים האחרונות מאגר אלקטוראלי של הליכוד.

את הבשורה הכלכלית־חברתית ישאו בעיקר נציגי הליברלים, אשר השתלטו על הנושאים הללו לאחר שוויתרו כליל בנושאים המדיניים־בטחוניים לקו הקיצוני של „חרות". מודעי, נסים, פת, תיכון ווינשטיין הליברלים יתנו את הטון הכלכלי־חברתי, וישאירו ליעקב שמאי את הדמגוגיה החלולה, כאילו הליכוד דואג לפועלים.

ראשי הליכוד מחפשים בימים אלה פתרון להעדר נציג מיעוטים ואשה ברשימת „חרות". גם אם יצליחו להטליא את החור הזה ברשימתם, יהיה להם קושי לפנות לציבורים אלה, ולהישיר אליהם מבט, לאחר שביטאו באופן כל־כך נחרץ את יחסם לבני המיעוטים ולנשים בבחירות הפנימיות בשבוע שעבר.

הרשימה המגוהצת, שהוציאה מתחת ידיה תנועת החרות, תישא בגאון את מסר הנוקשות המדינית חסרת הפשרות, ואת האדישות וההתנכרות למצוקות החברתיות והכלכליות של חלק גדול מהציבור הישראלי. הפעם, יותר מתמיד, יש ל„חרות" רשימה שרבים מהנבחרים בה מנותקים מהאלקטוראט המסורתי של הליכוד.

השמיניות שליוו את השביעיות. מרכז חירות בקאנטרי קלאב, שבוע שעבר. (צילום: מאיר פרטוש)

הקרב רק החל

רוביק רוזנטל

עכשיו, אחרי שתמו־הדי הנאומים המתלהמים של דוד לוי, נמוגו ריחות המנגלים („הפקנו לקוחים", אמרה אמרגנית אחת בחירות, „והכפלנו את כמות הבשר להמרכז"), והפוליטיקאים, שכולם, כצפוי, הפסידו, פרט לשמיר שגרף את כל הקופה, מלקקים את פצעיהם, מתחילה להגיח בשקט בשקט הסערה הגדולה — מערכת הבחירות לכנסת. עכשיו מן הראוי לאסוף את הנתונים המצטברים, מן המערכה בתוך המפלגות וממערכות שנים עברו, ולנסות להבין מה באמת יקבע את תוצאות הבחירות בנובמבר.

●●●

בכל הקשור במערכת הבחירות הפנימיות בין המפלגות הגדולות, הרוויח המערך בנקודות. המהפכה שעשה הליכוד במערכות האחרונות התבזבזה. העסקנים הצעירים והחרשים הפכו עסקנים חצי־ותיקים, למודי קרבות, הכפשות וכשלונות. הבשורה שיצאה מרוני מילוא ומדן מרידור השתתקה בין השביעייה הראשונה והשנייה, ועוד כמה שנים ייראה קצב כמו רפי אררי. אבל לא זו הנקודה החשובה. הנקודה החשובה היא שהמהפכה של חירות לא התפתחה. אחרי קבוצת המנהיגים המורחיים המקומיים, בראשות דוד לוי, שטרית, מגן וקצב, לא קמו כמעט חדשים. רשימת עשרים ואחד הנבחרים לשלישיות בחירות מרהימה מבחינה זו. מפלגת העם המזרחית הכניסה לקבוצה הזו סך הכל שבעה יוצאי עדות המזרח: דוד לוי, משה קצב, דוד מגן, עובדיה עלי, גרות, שמאי ומצא. חירות היא מפלגה אשכנזית. אשכרה אשכנזית. היא חוזרת לימי בגין העליזים — המזרחיים במעברות ובעיירות הנוהים אחרי המשיח הפולני. שלוש הפנים החדשות הפעם הם ילדים לבנים יפים: ביבי נתניהו, בני בגין ורובי ריבלין. החבורה הסובבת את דוד לוי היא רובה ככולה אשכנזית. נוסיף לכך את העובדה שאין בחירות נשים מועמדות (ולליכוד כולו — שרה דורון במקום ה־39), וכמובן שכל מי שאין לו אם יהודייה נדחק לאחור, ונגלה שהליכוד של הפעם אינו רק רשימת המלחמות הבאות, אלא גם רשימה שוביניסטית במובנים הבסיסיים של המלה.

המערך נוכר מאוחר לערוך את המהפכה, אבל זכה לקראת הבחירות האלה בנקודות שהפסיד הליכוד. הוא הכניס מספר דמויות חדשות כסגנון המנהיג המקומי, כדוגמת עמיר פרץ ומיכה גולדמן, ובעיקר, הכניס צעירים הנראים צעירים, ולא כאלה שהודרקנו בכמה מערכות בחירות כמו מילוא ורייסר. הוא הכניס גם כמה נשים לתמניות, ואפילו בני מיעוטים, אם כי בכוח ובאילוץ, באמצעות כללי שיריון. מפלגת העבודה צברה נקודות גם מן העובדה שאין בה מלחמת ירושה, ומלחמת המחנות הריכוטומית ירדה למחתרת.

●●●

אחרי כל אלה, לא הייתי מגזים בחשיבות הנקודות שצבר המערך בתחרות הסמויה בין העשיריות והשביעיות. ארבעה חורים מיוזעים ועמוסי מלל ישכיחו מן הבוחרים את סגנון הקאנטרי־קלאב של חירות. ביבי נתניהו יתקבל בעיירות כשהילת אנטבה ונצחונו על אומות העולם כאו"ם יחשבו לו בלי קשר לצבע עורו. בגין־בגין יצליח לגרוף אהדה אינטופית מאוהבי זכר אביו, אפילו אם לא כולם יבינו את ההומור המיוחד שלו. הנשים לא צריכות את לימור ליבנת. שלא תשחק אותה גבר, חס־וחלילה שלא תהיה להן פמיניסטית. מפלגה שוביניסטית מקבלת קולות שוביניסטיים, בלי קשר למין ולמוצא. גם קרב הירושה לא יזיק לחירות בטווח הקצר. להיפך. קרב הירושה מחזק את שמיר. איש חוק, עומד מעל המחלוקות. אני לא בטוח שהעמדת ארנס היום כיורש מוצהר היתה מסייעת לליכוד, לעומת המצב הפתוח הקיים שם עתה. אם ירוויח המערך מן הנקודות שצבר בבחירות הפנימיות, יהיה זה דווקא כלפי המפלגות הקטנות סביבו, שינוי, מפ"ם, ר"צ, ואפילו המפד"ל, אם כי ההשפעה תהיה שולית.

●●●

בניגוד להשפעה השולית שאני צופה מן הבחירות הפנימיות, תהיה השפעה רבה על מה שאנו קוראים היום, על אפס והמתם של הלשונאים שרון וגנדי, אינתיפאדה. היחס לאינתיפאדה הוא ציר המבוכה הישראלית היום, הוא המפתח לתחושת הקולות הצפים. הוא מקור הגרנדה במצב־הרוח הלאומי. אינתיפאדה רגועה (ולא, לא מוטסלת, האינתיפאדה לא תתחסל עד הבחירות. אפילו רבין יודע את זה), עם רימונים מריגיים מן הגוש המזרחי המחייך, כמה הצהרות נוספות ובלתי מוכחשות של אבו שריף ואחרים, יביאו את הגל הצף לחוף המערך ומפלגות השמאל. בקבוקי תבערה בירושלים יומיים לפני הבחירות, סכין בגב לטייל בגדרה או סוחר ברצועה, ומעל כולם, אירוע בתוך הקו

(המשך בעמוד 13)

נדחק מכל השביעיות

חיים קופמן, שמרכז „חרות" שיבץ אותו במקום ה־43 ברשימת הליכוד לכנסת ה־12, מאוכזב, כועס וכואב ■ בחוץ

חיים מרגלית

„אם אבחר לכנסת ה־12, סימן שהליכוד ניצח בבחירות," מבהיר חיים קופמן, שעד אור ליום חמישי חשב עצמו בראש החץ של סיעת הליכוד בכל נושאי הכלכלה שנדונו בכנסת. וכל כך למה? הוא מזכיר, כי הוא במקום ה־43 ברשימת הליכוד. בחירתו לכנסת משמעה נצחון לליכוד, שיש לו עכשיו 41 ח"כים.

בישיבת מרכז הליכוד, בה נקבעה הרשימה של נבחרי „חרות" לכנסת, נוכח קופמן לדעת שעדיף להיות „חבר", כמו שהוא אומר, עם חברי המרכז, לבוא לשמחותיהם, להיות סנדק בברית, אורח בבר־מצווה, שושבין בחתונה וכיוצא באלה דברים, מאשר חבר ממשי בכנסת, כלומר פעיל בוועדות, נוכח בישיבות, ער לכל נושא לאומי, כלכלי וחברתי.

הוא כועס והוא כואב. כועס על חברים שלא התחשבו בתרומתו לסיעת הליכוד בכנסת הן כמצליף, כראש הסיעה, כמרכזן, כמשגיח, או אם תרצו כסדרן. הוא כועס על כך, שהוא, חיים קופמן, מראשי הסניף הגדול של „חרות" בפתח־תקווה, הדובר הבכיר של הסיעה בכל הנושאים הכלכליים, האיש שלא זנח שום נושא כלכלי, שעמד לא פעם יחיד נגד „השמאל הכלכלי", נדחק החוצה מהשביעיות ונקבע במקום ה־43, אחרי „דמויות ערטילאיות", כפי שהוא מכנה בגלוי את יגאל הורביץ (מקום 6), אהרון אבו־חצירא (מקום 12).

הוא כואב, כמו שהוא אומר, על כך שהמרכז לא ידע לאבחן מה טוב להרכב הסיעה בכנסת. התייחסות חברי המרכז לא היתה, לדבריו, התייחסות פונקציונלית. כלומר, לא שמו לב להבדיל בין אלה שהכנסת היא בשבילם טיילת לבין אלה שפעלו בה בחריצות, בנחישות ובמיומנות. כך הוא מציג את עצמו. כואב לו, כי חשב שמרכז התנועה, שהוא חבר בו, לא מסתפח לא מצטרף, לא הבחין את מי מעלים ואת מי מורידים. ברור שהוא לא יעזוב, לא יירתע ויישאר נאמן. אם הוא לא ייכנס לכנסת הבאה, סימן שלא הלך לליכוד.

את חוסר תשומת הלב של המרכז לחשיבותו הוא מסביר באופוריה שאחזה את תנועתו, החיה באשליה שהציבורות הכלכלית תימשך — „ולא היא", מרגיש ח"כ קופמן. המצב לא טוב, הוא קובע. הסימנים ברורים למי שרוצה לראותם. רעידות האדמה הכלכליות הן תופעה יום־יומית למי שרוצה להרגיש והפחד תופס אותו כשהוא חושב, שמא לא יהיה בפנים במקום שקובעים.

קופמן מספר, כי בבוקר, לאחר היוודע התוצאות ובטרם שכב לנוח אחרי ליל ההצבעות, התקשר אליו חברו לסיעה, ח"כ דן תיכון, מהליברלים, ואמר לו, שאינו מעלה בדעתו שהוא, קופמן, לא יהיה עימו בהכרעות הכלכליות בכנסת.

חיים קופמן, לאחר הבחירות במרכז „חרות", מאוכזב ומתוח, לא מעלה בדעתו שלא יהיה בפנים, במישכן.

חיים אכזריים.

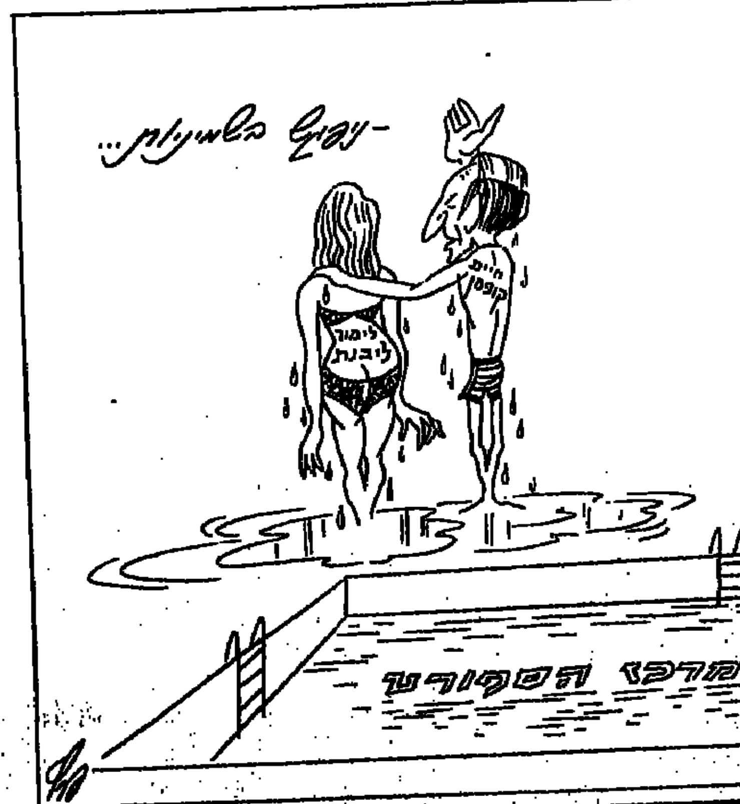

עוז לתמורה לאחר הפורענות

יצחק בן־אהרון בראיון ל„על המשמר": מערכת הבריאות נחרבה, ההתיישבות העובדת נאבקת על קיומה, מובטלים מסתובבים ליד שערים נעולים והארץ כולה בוערת – מקלות, אבנים, מחנות הסגר וילדים שאימנו אותם להתעלל בילדים אחרים – המציאות גרועה מכל נבואה שחורה שיכולתי לנבא ב־77' ■ מפלגת העבודה חייבת לצאת מהחפירות שבהן סופגים העובדים את ההפגזות של אשפי הקניין הפרטי, שהביאו את המשק לסף פשיטת־רגל

שלמה סלוצקי

ביום חמישי בבוקר, בדרך לגב־חיים־מאוחד, עם „הבוקר הזה" ו„בוקר טוב ישראל" ברקע, כשכולם מסכמים את תוצאות השביעיות ב„חרות", יש זמן עד הפגישה המתוכננת ב־9.00 ולכן אפשר לשמוע את עוזי ברעם, מזכיל מפלגת העבודה ויו"ר מטה הבחירות, המודע בין היתר, ש„נושא השלום יהיה הנושא המרכזי במערכת הבחירות" ואת ניסים זווילי, ראש מטה והסברה, האומר עד כמה טובה יותר ומייצגת היא הנבחרת שלנו, למול זו „הגברית" ו„ההדרית" לגברי של „חרות".

אלא שבהודו של יצחק בן־אהרון, שעמד בי ונגש כדי לשמוע ממנו את ההערכות שלו לקראת הבחירות בנובמבר, לא נשכחו הזה השאננות ולא האופטימיות המאולצת של חברי „העבודה". בשיחה ל„על המשמר" הוא תובע ממפלגתו ומתנועת העבודה יותר חֵקר ופחות דיבורים ויאמר בפשטות: „או מצליחים או שמסבירים".

— מה, לדעתך, יעמוד להכרעה בבחירות הקרובות?

מכנס ראשון מתבקש, כי מה שיהיה במרכז יהיה העימות הישיר בין תנועת העבודה לבין הליכוד לגבי הנושא המדיני ופתרון הקונפליקט בין ישראל לבין הפלשתינים והעולם הערבי. אולם אינני בטוח שכך יהיה. שאלות בעינייני פנים, שלפני חודשים־חודשיים נראה היה שלא ניתנה להן תשומת־הלב הראויה וכי הבעיות החברתיות של כלכלה ומשק יעמדו במרכז המאבק האלקטוראלי, נראה לי כעת כנושאים שימצאו את ביטויים מול הליכוד, שיתרכז בחוליים שנתגלו בזמן האחרון במשק הציבורי, בחברת העובדים ובהתיישבות העובדת, תוך התייחסות לפשיטת־הרגל המסתמנת במשק הציבורי.

לא מישאל־עם על השלום

הבחירות לא יהיו איפוא מישאל־עם בנושא השלום, בין התפישה של השטחים תמורת שלום לבין התפישה של סיפוח ואף שעל. השאלות של החברה הישראלית, מבחינת המשק, המוסר והערכים, יתפסו את מקומן וחשיבותן במערכת הבחירות ולדעתי זה לטובה, כי זה יחקר את המשבר העוקר את החברה הישראלית.

הנסיון, שלפני חודשיים נראה מוצלח — הצעיר להכריע את שתי הגישות, שכביכול נראה היה אפשרי לעשות מעין תווך כירורגי — לא יעלה יפה, משום שהפערים הולכים ומיטשטשים. נוכח דעיכת היוזמה האמריקאית־סובייטית, נסיגתה של ירדן מהסכמה שהושגה בלונדון והאינתיפאדה נראה לי, שאין לצפות ליוזמות הצבתיות אשר יוכלו לחיזוק כוחה של תנועת העבודה.

דומני, שהתרכזות היתר של שמעון פרס בנושא הוועידה הבינלאומית עלולה לפגוע בעמדות של תנועת העבודה. ניסוח מוצגה השלום כארץ סביב הנושא הזה — אף כי הוא נכון ואיתן מבחינה דיפלומטית — אין בו כדי להוות דגל שמאחוריו יוכלו לרכז את אמוציהם כל הגורמים הדמוקרטיים נגד הסיפוח, הטרנספר ויותר הגילויים המיזוריים את המתנה הלאומני.

לחשוב מחדש

היום הנושא המוצע להכרעה על־ידי תנועת העבודה איננו ברור ואינו מצביע על הליכים קונקרטיים לביצוע מיידי להשגת פתרון בסכסוך. הוא יותר מדי פילוסופי ומופשט מכדי שהמוני בית ישראל יוכלו להזדהות איתו. דרושה השקפה גדולה, גמישה ונכונות נבון החלטי יותר במסגרת נושא השלום והמסקנה המעשית, מול מדיניות הליכוד, שלצערנו, אלמנטים מסויימים שלה משולבים בפעילות צה"ל והכוונתה על־ידי משרד הבטחון. מפלגת העבודה חייבת להבין, כי עליה לתת את הדעת לצורך ניסוח עמדה ישראלית עצמאית שאיננה מותנית — כמו עד כה — בשיתופם של גורמים בינלאומיים. עליה לחשוב מחדש על כמה וכמה מההנחות שלה. הנכסים האלקטוראליים שאגרה עד כה בנושאים הללו אינם די מוצקים כדי לפרוץ באמצעותם אל אותו גוש של 20 אחוז מבין הבוחרים שטרם הכריעו בליבם עבור איזו מפלגה להצביע.

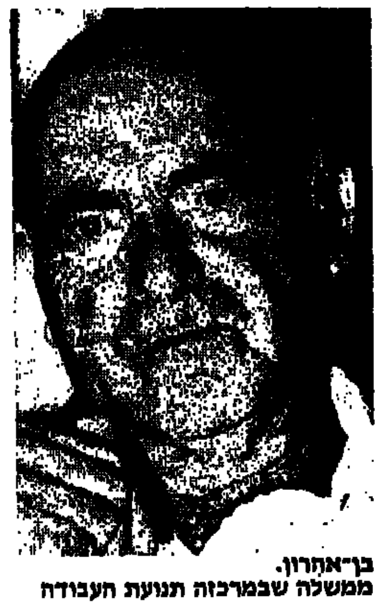

בן־אהרון. ממשלה שבמרכזה תנועת העבודה

— באיזה ציבור חייבת מפלגת העבודה להתרכז כדי לשבור את התיקו שמנבאים כל הסקרים?

חזיתות הימין והשמאל יצוקות זה מכבר. בעצם, כל מיליוני הדולרים שיוצאו בחודשים הקרובים הם על אותם עשרה מנדטים לכאן או לכאן, שיכולים להכריע את הכף. מפלגת העבודה מסתכלת יותר מדי לכיוון הכוחות המגובשים של הליכוד, שאין סיכוי לפרוץ אליהם, כי החומה בינינו לא נסדקה. לעומת זאת, הקרב הוא על הבלתי מוגדרים, המהססים. זהו ציבור שיש לו רגישות ברורה נגד מדיניות של יד חזקה והפיכת ישראל למדינת כיבוש ודיכוי. עם זאת הם מלאי פחדים מהתוצאות של ויתורים טריטוריאליים מרחיקי לכת מצד המערך. דומני שזהו החלל הריק שלפיו יש לרכז את אסטרטגיית ההסברה ואליו יש לכוון את חודו הניסוח של המדיניות המוצעת.

— כיצד תשפיע עובדת השתתפותה של מפלגת העבודה בממשלת האחדות הלאומית, על ליבון הנושאים החברתיים־כלכליים במערכת הבחירות?

עמדת מגננה

לצערי, תנועת העבודה תעמוד בנושא החברתי והכלכלי בעמדת מגננה נגד הדמגוגיה הפופוליסטית של דוד לוי מצד אחד, והקשיחות הבעלבתית הקפיטליסטית של ניסים מצד שני. צר לי לומר, שחלקה של מפלגת העבודה בממשלה היה אפסי בתחומים הכלכליים־חברתיים החשובים, בעוד שהליכוד עשה בה שימוש ללא גבול, ללא מצפון וללא אחריות; בנוסף לכל המכשלות האובייקטיביות בהתפתחות המשקית, לא הפריעה המדיניות הגלויה של הליכוד, לערער ולזעזע את המערכות החברתיות — כאשר היעד המרכזי לכך הוא קופ"ח — ואת העמדות המשקיות המרכזיות, שמבטאות אותן ההתיישבות העובדת וחברת העובדים. מפלגת העבודה חייבת לצאת מהחפירות שבהן סופגים העובדים את ההתקפות של המדיניות הליברלית ואשפי הקניין הפרטי, שהביאו את המשק לסף פשיטת רגל. על „העבודה" לעשות את מאזן השתתפותה בממשלת הליכוד, להכות על החזה שלה ולהודות, שבהפקרת המשק לידי הליכוד היא נושאת באחריות כבדה, ולא יועילו תרוצים. צריך פשוט להודות בטעות המרה הזאת ומיד.

חייבים לעשות זאת לאלתר, כי יהיה צורך לענות לפועלים ולשכירים שנאבקים על קיומם. המשך ההתעלמות מכך יביא לאובדן מנדטים שוליים מכריעים. צריכים להגיע בדחיפות למדיניות חדשה, שיהיה בה גילוי מובהק של מאבק קונקרטי וקונסטרוקטיבי, שיוכיח עד הבחירות, שיש במערכת שיוויונית ושיתופית כוח לגבור גם על המדיניות העויינת של הליברליזם החדש. תרוצים והסברים מתוחכמים לא יעזרו כאן. בידינו לעשות זאת בעזרת הערכים שלנו של עזרה הדדית ושיוויון מול מדיניות ההרס וההפקר.

— זהו לדעתך קו ההסברה שיש לנקוט: פחות מילים ויותר מעשים?

יש אימרה עממית „או שאתה מצליח או שאתה מסביר" ואני רואה, שבמטות הרבים שקמו במפלגת העבודה עד כה יש תשומת לב רבה להסברה, סרטים, תעמולה ועבודה בעיניים. אני חושב שכל זה לא יועיל אם התמונה האמיתית בשטח תישאר כמו שהיא. יש לשנות את המציאות בנושא השלום ובנושא החברתי, כי אז גם ההסברה תהיה מתקבלת על הדעת.

— האם אתה רואה גם היום את האפשרות לממשלת ליכוד, אחרי הבחירות הבאות, באופן אפוקליפטי, כמו שציינת אותה ב־77'?

יתירה מזו. ב־77' עסקנו בתחזיות ולא חשבתי שזו תתגשם בחריפות כזו ועוד יותר מזה. ב־77' סירבו להאמין, שנגיע ליום שהמשק יימצא במצב של משבר, מובטלים ברחובות, סגירת מפעלים והתגברות הלאומנות התוקפנית והבריונית של הימין החילוני והדתי. תחילת שלטונו של בגין, עם חתימת השלום עם מצרים וימי ארידור העליזים, הביאו רבים לחשוב, שהזעקה הזאת היתה אזעקת שווא. היום הכל גלוי לעין. מערכת הבריאות נחרבה, ההתיישבות העובדת נאבקת על קיומה, מובטלים אכן מסתובבים בלי עבודה ליד שערים נעולים והארץ כולה בוערת — מקלות, אבנים, מחנות הסגר וילדים שאימנו אותם להתעלל בילדים אחרים. וזוהי המציאות — גרועה מכל נבואה שחורה שיכולתי לנבא ב־77'.

יעד משותף

— האם אתה רואה בהתחדשות הרשימה של „העבודה" לכנסת וצעירים טפסים מעין „עוז לתמורה לאחר הפורענות"?

אני חושש שלא, או לא מספיק, על כל פנים. הבעיה איננה האישים. אם נרחיב את היריעה לכלל תנועת העבודה, כולל מפ"ם ור"צ, או תראה שהיא אפילו לא השכילה להופיע ברשימה משותפת. אילו היתה רואה

(המשך בעמוד 13)

בחזרה אל עצמה

מאיר פעיל עם שובו למפ"ם: זו המפלגה היחידה בה מדברים ברצינות על מאבק לשיתוף עובדים בהנהלה ובבעלות המפעלים ■ לא מפלגת „כוכבים"

את הפגישה קבענו שעה קלה לפני הופעתו הפומבית הראשונה לאחר חזרתו למפ"ם. אבל הוא, הח"כ לשעבר, אלי"מ (מיל.) וד"ר להיסטוריה צבאית, מאיר פעיל, דואג לומר, כי להזמנה להופיע בסניף מפ"ם נענה בחיוב עוד בטרם החליט על צעדו זה, כמו שעשה זאת בכל השנים מאז 1969, כשמפ"ם התחברה למערך ונפרדה ממנו ומעוד רבים וטובים.

ב־19 שנים שעברו מאז הספיק פעיל לעשות דרך ארוכה, שלבשה את השמות „שיח", „מוקד", „של"י" ועד לתמיכתו ב„רשימה המתקדמת" בבחירות ב־84', אך תמיד נשאר נאמן לאמונתו הציונית־סוציאליסטית, ואפילו כך, הוא אומר, הצלחתי להביא לציונות כמה אנשים טובים שאיבדו בשלב מסויים את הדרך.

שאלנו את מאיר פעיל — למה מפ"ם ולמה היום.

ראשית, למה היום, דווקא לאחר סיום כל תהליך הבחירות הפנימיות? והתשובה היא, שדווקא היום, כשאיש לא יוכל להצביע עליו ולומר שבא לחפש כיסא או תפקיד. לגבי השאלה, למה מפ"ם, התשובה היא: לא אני חוזר למפ"ם, אלא מפ"ם החלה — כך נראה — לחזור אל עצמה, גם על־ידי עזיבתה את המערך וגם על־ידי צעדים נוספים. כך, שגם אם הדרך עוד ארוכה, מתקרב רגע האמת, ולא מוסרי הוא להמשיך ולשבת על הגדר."

סיעת שלום

„בנוסף לזאת יש עוד מרכיב בהחלטתי," — אומר מאיר פעיל. „לפני כחצי שנה פניתי למפ"ם ולר"צ, יחד עם חברים נוספים מהשמאל, והצעתי להם להקים סיעה משותפת — סיעת שלום — כבר בכנסת הנוכחית, יחד עם הח"כ ודראושה ואולי עם מרכיבים נוספים, וזאת כצעד ראשון לקראת הליכה בחזית מאוחדת לקראת הבחירות בנובמבר. צעד כזה היה מאפשר יצירת אווירה ודינמיקה של התרחבות ובטחון בשבירת „מחסום הקוטן", שמרתיע רבים מאנשי השמאל והשלום מלהצביע עבור מפלגות שמשמאל ל„עבודה", אלא שמכל מיני חשבונות קטנים, ההצעה לא התגשמה. המסקנה, שאני מסיק מבחינה של העניין מקרוב, היא, שרוב האשמה נופלת על הנהגת ר"צ, אשר הולכת שולל אחר תוצאות סקרים, אשר לכל היותר מצלמים מצב נכון לאתמול ולא־רחוקא; מקרבים על מה שיתרחש בבחירות, ועל מה שיצירת דבר חדש ומשותף עשויה היתה ליצור עד ל־1 בנובמבר, לאחר שהבנתי שחזית השמאל לא תתגשם בסיבוב הזה, היה עלי לחשוב היכן להשקיע את מרצי, והאלטרנטיבות היו מפ"ם ור"צ. ר"צ היא דבר חיובי, אבל בעיקרה היא קבוצה של כוכבים בלי תשתית ארגונית מאחוריה, בעוד שמפ"ם היא בדיוק ההיפך, בסיס ותשתית ארגונית, שהם אבן־פינה לשמאל ולמחנה השלום, והגורם השורשי היחיד בשמאל הישראלי. כוח שאינו תלוי בהנהגת כוכבים זו או אחרת, אלא באידיאולוגיה ודרך. שבשנים האחרונות מפ"ם חזרה אליה. מהניתוח הזה נובע שכל איש שמאל בישראל חייב בבחירות הקרובות לחזק את מפ"ם, כדי שתהיה בהמשך לבסיס לאיחוד השמאל ומחנה השלום.

פעיל. לא בשביל כיסא

— באיזו מידה הצטרפותך מחדש למפ"ם, כמו זו של ואליד צאדק ואנשי שמאל נוספים, עשויה לבטא מפנה ולהוות תרומה אלקטוראלית משמעותית למפ"ם?

איני יודע אם מדובר ב„תרומה" וכמה קולות. קולות — אל השמאל הם „תרומה משמעותית" אלא שגם אם אני חושב, שאולי כמה אלפי אנשים יכולים להיות מושפעים מהצעד שלי, אני לא מסתתרר, כי המאבק העיקרי הוא בהעברת קולות אל השמאל ולא בתוכו. גם מבחינה זו נראה לי, שהדרך אל מפ"ם בשנים האחרונות היא היחידה שעשויה להביא למעבר הקולות הזה, בעיקר בקרב ציבור עובדים.

— בהשוואת הקיטוב „מפ"ם עם העובדים" והקמת „ועד ב"ו" בהחלט. מה שמייחד את מפ"ם בפוליטיקה הישראלית הוא, שזו המפלגה היחידה בה ניתן לשמוע, ברצינות על מאבק למען שיתוף עובדים בהנהלה ובבעלות המפעלים: היחידה שיכולה להציע, כמפלגה, אפשרות לפתרון משבר מפעל „אליאנס" בהעברת ההנהלה לעובדים; המפלגה שניתן למצוא בה הצעות לבנייה ממלכתית להשכרה, מפלגה שבה לאחרונה יש ניצני ביקורת על המתרחש בהסתדרות והנהגתה שבידי „העבודה", ומפלגה שבה אני מקווה — אצליח לשכנע את החברים לתמוך בחוק בריאות ממלכתי, כיאה למדיניות של מפלגה סוציאליסטית.

— לדעתך, למאבק תחת הכותרת „מפ"ם עם העובדים", מלבד היותו צודק, עשויה להיות משמעות אלקטוראלית?

רק אם נוכיח, שבניגוד להצהרות אילה ארבלי־אלמוזלינו, תהיה מפ"ם עם העובדים ולא רק תנסה „לעזור" להם, ואם מפ"ם תצליח גם בנושא זה וגם בנושא המדיני לתרגם לרעיונות פשוטים את המסרים המורכבים שטמונים במאבק לשוויון כלכלי ונכונות לפשרה מדינית למען בטחון ישראל. צריך להוכיח, שגם זה וגם זה הוא לטובת העם והכוחות.

— אילו סיסמאות או נושאים, איתם אפשר ללכת לבחירות הבאות תחת דיגלה של מפ"ם, היית יכול להציע?

צריכה להיות סיסמה אחת: שוויוניות: שוויון משפטי, פוליטי, אזרחי וכלכלי, על בסיס ההנחה, שהאדם הוא ערך עליון. לא רק שוויון אזרחי, של הפרט, כפי שדורשת ר"צ, אלא גם בכלכלי, ולשם כך יש צורך, בניגוד לנטייה הכללית בארץ, ליותר התערבות של המדינה בכלכלה, שיטת הניהול העצמי בבעלות ציבורית וכיו"ב; חייבת להיות סיסמה ברורה בתחום המדיני: „שטחים תמורת שלום ופירוז". לזאת ניתן להוסיף דרישה לפירוז האיזור — כולל ישראל — מנשק גרעיני, עם פיקוח על הביצוע וכן מדיניות בין־ישראלית, שתתחזור לקיים קשר לא־תלותי עם כל המעצמות, ואירופה כנושא נוסף, תוך השתחררות מהכבלים לגורם אחד בלבד.

„אני בטוח," אומר פעיל בסיום דבריו, — „שאם הציבור יבין את הכדאיות של התמיכה עבור רעיונות אלו, גם ימצא את הדרך להצביע למפ"ם בבחירות הקרובות."

שלמה סלוצקי

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב. עורכת אחראית של עמודי המגזין: עמית אנטר

על הדרך

קוקטייל צרפתי מר

רוקאר בצרות ● הן הסוציאליסטים והן מפלגות הימין מתקשים לעכל את "ממשלת הפיוס" שהציג ● הסוציאליסטים מאשימים אותו בהצלת הימין מהתפוררות ואילו מנהיגי הימין תיארו את הפתיחות כ"תחבולה מקיאבליסטית"

ארנון יפה, פאריס

- חצי סוציאליסטית, רבע ימנית, רבע בלתי־תלויים. הנשיא מיטראן וראש הממשלה מישל רוקאר הכינו לצרפתים ממשלת קוקטייל, אך זו תערובת של מין בשאינו מינו. שמונה מנהיגי מפלגות המרכז מן האופוזיציה הימנית מונו מתאום לשרים תחת שלטון שמאלי. המפלגה הסוציאליסטית ומפלגות הימין כאחד מתקשות לעכל קוקטייל זה.

רוקאר, שהציג באסיפה הלאומית את ממשלתו כמיועדת לפייס בין השמאל והימין בצרפת, לחוץ בין שניהם. הם לא נראים להוטים להתפייס. השמאל מקונן על קיפוח וסטייה ימינה. מינוי ז'אן פייר סואסון, אחד מראשי הימין ומקימי המפלגה הרפובליקנית, דווקא לשר־העבודה־והתעסוקה, נחשב כחילול קודש הקודשים. אך לסוציאליסטים אין רוב מוחלט באסיפה הלאומית.

רוקאר נאלץ לרצות את בוחרי הימין בצירוף כמה מנבחריהם. "איננו תובעים מאיש לבגוד בערכיו כדי להצטרף אלינו", אמר רוקאר, "אך אלה שיגלו פתיחות יתקבלו בהבנה ובכבוד." הימין ששבע התפוררות הציל עורו בשמירה על חזית משותפת. הימין לא מתכוון לעזור לרוקאר לעורר "תקווה חדשה", הוא רואג לאחורתו. השמאל רואה בתקווה החדשה שמציג רוקאר סיבה לייאוש.

מתודת שלטון חדשה

הממשלה כבר מועדת ביוזמות מנוגדות. אך הנשיא מיטראן ורוקאר מהמרים על הפתיחות. הם מיישמים מתודת שלטון חדשה שעל־פיה לשלוט אינו עוד להכריע או ליישם אידיאולוגיה, אלא להציע סינתזות בין דעות שונות על מנת לא לעורר ניכור בקרב המתנגדים, לקיים התייעצויות כדי להשיג הסכמה לתיקונים במקום כפייה מגבוה ולטפל בבעיות המציקות לצרפתים.

הממשלה החדשה מלאה בידידי ישראל. מתוך 49 שרים — וחמישה יהודים: ליונל סטולרו, ראש לשכת הסחר צרפת־ישראל, מונה לשר־התכנון, טוני דרייפוס, אוליבר סטרן, שבשעתו הטיף למעבר שגרירות צרפת לירושלים. ז'אק לנג ולאון שוורצנברג. הרבה ידידות צפויים לישראל קשיים בשל המצב בשטחים. שר־החוץ דומא הכריז בפני שגרירים ערביים, כי הכיבוש הישראלי אינו נסבל עוד והבטיח לפעול לסיומו.

המפלגה הסוציאליסטית מתנכלת בגלל קיפוחה. בקונגרס המרכז בליל היא הביעה התנגדות לאיחוד עם המרכז. רוקאר מואשם בהגנבת שמונה מנהיגים ימניים בדלת האחורית. מינוי סואסון, המקורב לריימון בארי, לשר־העבודה־והתעסוקה, מעורר זעם. דווקא תפקיד מפתח זה בפתרון בעיית האבטלה, שעשוי להביא את השלטון הסוציאליסטי להצלחה או לכשלון, הופקד בידי איש ימין.

רוקאר לא מציג תוכניות גרנדיוזיות. הוא חותר לתיקונים חברתיים בתמיכה כללית. "תוכניות הממשלה אינן של מחצית צרפת נגד מחצית אחרת," אמר רוקאר. "הבוחרים לא רוצים מדיניות שתבטל מה שעשו האחרים ותיזום מה שיבטלו אחרים אחריה." הוא קרא להתאחד לפעולות סולידריות למען המקופחים ברובעי העוני בלי לקפח את המפעלים והעשירים.

האמביציה היחידה היא להפוך חיי היום־יום של הצרפתים לנעימים יותר. רחוק מהחלום להגשמת הסוציאליזם. שעתיים מנאומו של רוקאר באסיפה הלאומית הוקדשו לבעיית חדרי המדרגות המוזנחים בשיכונים ברובעים עממיים במפגעי בוענות, פשיעה ותסכול. הוא הבטיח לתקן את כל המעליות, לשפץ את המבנים המוזנחים ולא לכפות חוקים נגד רצון העם. כמה שעות קודם הוא העלה את משכורת המינימום לפועלים כמתנה לסוציאליסטים. והמפלגה הסוציאליסטית כפתה עליו ליישם דחוף את תוכניתה להטיל מס על עשירים, שהימין ביטלה.

המנהיגים הבכירים על אופוזיציה נחושה נגד רוקאר. רק ריימון בר, ראש הממשלה, הביע נכונות לשתף פעולה עימו.

הממשלה, החותרת לקונסנזוס ופתיחות, שמנה מאוד. 49 שרים, לאחדים מהם אין עדיין משרדים. הסוציאליסטים שמרו על תיקי המפתח בממשלת הפתיחות הזאת. השרים העיקריים לא התחלפו. רולנד דומא נותר שר־החוץ, פייר שופס שר־הפנים, פייר ברגווי שר־האוצר, ז'אק לאנג שר־התרבות וליונל ז'וספין שר־החינוך. אך מיטראן הפתיע במינוי אישים ידועים: ההיסטוריון הפופולרי, כוכב הטלוויזיה אלן דקו, שר לשימור הפרנקופוניות, ומומחה יהודי למחלות סרטן, לאון שוורצנברג, לשר־הבריאות.

גם מיטראן הופתע

במפלגה טענו כי אפילו מיטראן הופתע. "לקנאר" דיווח על בקיעים ראשונים בין הנשיא לראש הממשלה שלו בשל מינוי סואסון, שתמך בשעתו בביטול הצורך לאשר ביצוע פיטורים נרחבים. עתה הוא מוסמך על הדרוש חוק זה.

רוקאר האשם במסירת נשק בידי הקיצוניים מן הימין, אך 25 שרים הם סוציאליסטים. כמה סוציאליסטים ארופים כז'אן פופרן ופול קילס מנוס כדי להרגיע את חששות המפלגה מסטייה ימינה. המזכיר הכללי של המפלגה, מורוי, מציית לפי שעה לנשיא, אבל התסכול עולה מעל פני השטח.

הבסיס שלא עיכל את מדיניות הפתיחות למרכז מאשים את הנשיא וראש הממשלה וגורס, כי הפתיחות חיזקה את הימין והצילה אותו מהתפוררות.

חסידיה של הפתיחות מאשימים את הנהגת המפלגה בסיכול התוכנית. הפתיחות מתגלה כמלאכותית, כקישוט. בין סטייה מלאכותית ימינה מן השפה ולחוץ לדבקות בשמאל, איבדו הסוציאליסטים בוחרים מהשמאל ומהמרכז כאחד. 4 מיליון צרפתים שבחרו במיטראן חסרו להם בסיבוב השני. 30 אחוז נמנעים, שמחציתם שמאל, לא באו להציל אותם.

באליזה רוטנים, כי הסוציאליסטים שכחו שהם חזרו לשלטון בזכות הנשיא מיטראן. בלעדיו היו תקועים באופוזיציה ושיראק היה מולך עם הליברליזם הפראי שלו.

השליטה על המפלגה נשמטה מידי הנשיא מיטראן. הנהגתה סרבה לבחור במועמדו, לורן פביוס, למזכיר המפלגה. היא בחרה במורוי.

"תחבולה מקיאבליסטית"

מנהיגי מפלגות הימין אינם שבעי רצון. הם חוששים כי בוחריהם יתפתו לקסם של רוקאר. הפתיחות תוארה כתחבולה מקיאבליסטית. אישי הימין שהצטרפו לממשלה קיבלו לדעתם, משרדים כפויי טובה. סואסון כשר־העבודה עם כמעט שלושה מיליון מובטלים, וז'אן מרי רוש ראש עיריית מץ ממפלגת המרכז החדשה, כשר לסחר חוץ, כאשר גרעון סחר החוץ עלה החודש ב־4 מיליארד פרנק. אבל ריימון בר התיר לאנשיו להצטרף אל הממשלה.

רוקאר בצרות. אך הוא חיזק את מעמדו בהצליחו להשיג הסדר דו־קיום בין הקנאקים ללבנים באיי קלדוניה החדשה. הסוציאליסטים מסבים לו צרות יותר מן הימין. שרי המפתח מכריזים על יוזמות סותרות לתוכניותיו. הממשלה מגמגמת כבר. שר־האוצר ברגובוי מנסה לחדש את הלאמת המפעלים בכפייה על בעליהם החדשים למכור את מניותיהם לבנקים מולאמים. שר־המשפטים ארפייה הודיע על ביטול תאי הבידוד לטרוריסטים אסירים בבתי הכלא, אולם אחרי סערת רוחות באסיפה הלאומית, שבה האשמו הסוציאליסטים ברחמים על רוצחים, אולץ לחזור בו.

האם יצליח רוקאר להטיל את מרותו על ממשלה כה מנוגדת? פייר מנדס פרנס, האיש שניסה לנהל מדיניות קונקרטית כזאת בשנות ה־50 ורוקאר טוען כי הוא תלמידו, החזיק חצי שנה בשלטון. אבל כולם זוכרים אותו בגעגועים.

ראש ממשלה רוקאר. מהמר על הפתיחות

המר. "זכותנו הטבעית" או משהו דומה לזה

חופרים בתשובה

למרות רוח הקרב שנשבה מכיוון שר הדתות ומקורביו, כלפי הווקף הזועם – הופסקה בינתיים חשיפת "התגלית המרעישה" ליד הר־הבית

טוביה בסקינד

ב־26 במארס 1987 היתה לשר לענייני דתות, זבולון המר, סיבה טובה לקורת־רוח. באותו יום הוא זכה לחשיפה נרחבת באמצעי התקשורת. ותמונתו — ההירואית משהו — שעה שהוא מסייר במנהרה החשמונאית שנחשפה בעיר העתיקה, התנוססה לתלפיות כמעט בכל העיתונים.

לשר לענייני דתות, שבימים כתיקונם אינו זוכה לכותרות, היתה זו חשיפה כמעט חסרת תקדים. העילה לכותרת השמנה היתה חשיפתה של תעלה מימי בית חשמונאי, על־ידי הארכיאולוג דן בהט שפיקח על חפירה שבוצעה מטעם משרד הדתות. כמה מלים שכולן "ארכיאולוגיה נטו" על התגלית, או, ליתר־דיוק, על חשיפתה של "תגלית" ידועה.

בתקופת השלטון החשמונאי שימשה המערה להובלת מים מאיזור שער שכם ועד לאתר מכורות המים מתחת להר הבית. המינהרה כולה חצובה בסלע, לאורך חומת הר הבית ולא מתחת לתחומו. תיקרת המנהרה עשויה מציפוי אבנים שהונחו במקביל זו לצד זו. באמצע המנהרה קיים סכר. בקצה המינהרה — מתחת למנזר "אחיות ציון" נמצאת בריכת מים ותחומה בקיר אבן גבוה. הקיר נבנה על־ידי אנשי המנזר במאה הקודמת, ומאחוריו נמצאות בריכות המים של המנזר.

מתוך אולם הבריכה עולות מדרגות הישר אל הויה דולורוזה. הפתח לדרכו האחרונה של ישו עדיין חסום, ובשבוע שעבר ביקשו אנשי משרד הדתות לפרוץ אותו על מנת להכשיר את המינהרה לאתר תיירותי.

חשיפתה של המינהרה גם מהווה השלמת חשיפת הכותל למלוא אורכו — 490 מטר. לאורך החפירות הללו ניתן לראות את אבני הגזית, ששימשו בסיס לבית המקדש. חפירות הכותל החלו לפני כ־19 שנה. האחריות על החפירות הופקעה מידיו של אגף העתיקות והועברה — בלחץ החוגים הדתיים — למשרד הדתות. "היו מי שסברו או כי ראוי לו, לכותל המערבי, שיהנה מפיקוח עליון מטעמו של שר הדתות דאז, ד"ר ורח והפטיג.

בשבוע שעבר מעל משרד הדתות בתפקיד שניתן לו, שעה שאינטרסים פוליטיים סמאו את עיניו, ובשורה של צעדים שלומיאליים גרם לתסיסה חמורה בקרב הציבור המוסלמי. למנהיגות המוסלמית היתה סיבה טובה לחשוש. "כמי שחשים כבעלי הבית האמיתיים בעיר העתיקה, הם ראו בחפירה והתמימה ניסיון נוסף לכרסם במאן המוסלמי של העיר — עיין ערך בית שרון ועיין ערך ישיבת "עטרת כהנים".

זמן קצר אחרי תחילת העבודות, גילו אנשי הווקף את החופרים, והפיצו כרוזים את השמועה, לפיה היהודים חופרים מתחת למסגד אל־אקצה. המואזין — תוך שהוא משלב את הציטוטים המתאימים מן הקוראן — החל לקרוא לאלפי המאמינים לבוא ולמנוע את כיבוש הר הבית. ההמשך ידוע — תוך דקות ספורות הוצתה הבערה והמוסלמים הצליחו לקבוע עובדה ברורה בשטח — משרד הדתות נאלץ להורות על הפסקת החפירות.

ראש עיריית ירושלים טדי קולק, האמון על שמירת מערכת היחסים העדינה בעיר — בין המיעוט המוסלמי לבין הציבור היהודי — יצא מיד במתקפה נגד משרד הדתות. הצהרתו של קולק נועדה קודם־כל להרגיע את הציבור המוסלמי ומנהיגיו. מעבר לכך כעסו בעיריית ירושלים על כי החפירות לא תואמו עימם.

ארכיאולוג המתח דחה את טענות עיריית ירושלים, ואמר כי לכל הגורמים נמסר על מועד החפירות. הוא כנראה התכוון למכתבו לסגן ראש העיר, אברהם כחילה, מ־2 בדצמבר 1987, לפני פרוץ האינתיפאדה — בו הודיע על כוונתו לבצע את החפירה. במכתב לא צויין תאריך בו אמורות העבודות להתבצע. כעבור חודש השיב לו סגן ראש העיר ובירך אותו על יוזמתו.

לפני שבועיים שוב עלה הנושא לדיון. הפעם עסקו בו חברי הוועדה הבין־משרדית לענייני הכותל. נציג משרד החוץ בוועדה התנגד לביצוע העבודות בטענה כי תושביה הערבים של ירושלים מגלים מאז פרוץ האינתיפאדה, רגישות רבה לכל שינוי או מהלך ישראלי בשטח. במשרד החוץ סברו, כי למרות זכותה של ישראל על השטח, יש לחכות לעיתוי מתאים יותר.

גם נציג עיריית ירושלים הביע את התנגדותו, אם כי זו נשאה אופי מינורי. השר לענייני דתות זבולון המר, שעתידו הפוליטי בעקבות התחזקותו של אבנר שאקי, לוט בערפל, נקט בפרשה בדרך של לשון כפולה. מחד גיסא, הוא ניסה להפעיל שרירים — הוא יצא בהצהרה לפיה "לא נרשה לווקף לקבוע את דרכי וגישה לכותל ולנהל את אורחותינו בירושלים". בכאונה של המפד"ל, "הצופה", יצא אף הוא במלים נרגשות ונמלצות: "התשובה היחידה והנכונה למתפרעים היא בהרחבת הנוכחות היהודית בירושלים שבין החומות על־ידי בנייה מוגברת וסיורים בכל העיר". דווקא "יתר נאמן" המזוהה עם ש"ס, גילה מתינות מפתיעה: "הכבוד" המדומה של הריבונות הישראלית אין בו כל הצדקה לגרור את מזרח ירושלים להתלקחות. אפשר וצריך לעמוד בקשר עם הגורמים הערביים, למנוע התגרות מיותרת ולהגיע איתם להבנה".

מאידך גיסא, למרות רוח הקרב שנשבה מכיוון המר ומקורביו, החליט המשרד לענייני דתות להפסיק את העבודות. יתרה מזאת, מנכ"ל המשרד, זבולון אורלב, שדיבר קודם על "זכות טבעית בשטח כל־כך מקודש ליהודים", הציע למופתי של ירושלים, שיך סאעד אדין אל עלמי, להתלוות אליו לסיור מיוחד במינהרה.

לבכיר בעיריית ירושלים היתה סיבה טובה להשמיע לגלוג מר: "מי שלא רצה לתאם את החפירה עם הווקף זוחל עכשיו על ארבע כדי ללוות את המופתי בסיור בחפירה".

החפירות יחודשו ככל הנראה מייד לאחר חג הקורבן המוסלמי. זבולון המר יוכל מן הסתם לומר, כי אנו מממשים את זכותנו הטבעית, או משהו דומה לזה. הגורמים היותר מפוקחים ידאגו בשלושת השבועות הקרובים להרגעת הרוחות ולפיוס של הווקף, כדי שהחפירה אכן תסתיים. אחרי הכל, מעל הבישולים הפוליטיים, מדובר קודם־כל בעבודה בעלת ערך מדעי.

בעריכת עלינא תורי

מחול ראשון

מכל גוני הקשת

גיורא מנור

נסתיימו ימי "גוונים חדשים במחול". במסמע חצות, בו חזרו חמשת החברים שזכו לתשבחות ועדת השיפוט, על קטעים מיצירותיהם. כמעט בלתי אפשרי לבחור בין סוגים בה שונים זה מזה של מחול בימתי, כמו שהוצגו על־ידי הדור הצעיר באודיטוריום דוהל.

ואין טעם למנות שוב כל יצירה ויצירה. מה שציין את רובן ככולן היה ראשית כל רמת הביצוע והתלבושות הגבוהה. נעים היה לחווית, שיש "שמות חדשים" של יוצרים לצד המוכרים. הפתעה גדולה היתה עבודתו של יצחק טפיארו "בריאקציה" עם רקדני "הבאלט הישראלי", עם מוסיקה בלתי מוכרת לי, מכל מקום) של אנדריאס פולנר ויידר (גגל השמאלי (מה זה?) עם תאורה מצויינת, ותיות של ווהר שפירא, כי הקבוצה הגדולה נמצה על־פני הבימה בשטף רב, בצורות שהכירו לי מדי פעם את סגנונו של גלן טטלי. אם זו יצירה ראשונה של כוריאוגרף צעיר, אפשר לתלות בו תקוות רבות.

גם בעבודה זו, ממש כמו במחולות רבים אחרים ב"גוונים", נזכרתי שוב ושוב בפסוק מתוך של דוריס האמפרי (בספרה "אמנות עשיית המחולות"): "כל מחול הוא קצת יותר מדי ארוך..." המסגרת המקובלת השנה היתה בין 35 דקות לשעה, וזה באמת מוגזם ברוב המקרים.

כמובן שניכרו השפעות מכל העולם, כפי שאפשר לצפות במפגש יוצרים בראשית דרכם. אבל השאלה איננה מהי מידת המקוריות ומה שאול מה"בוטו" (כמו אצל אילן לשם או נועה דר) או מהמחול הדרמטי הגרמני החדיש (אצל אמנון רביב ואסתי פסחוק, למשל). מרתה גרהאם וגם ברדט ברכט אמרו לא פעם על עצמם, שהם גונבים מכל מה ליה, והבלבד שזה ימצא חן־בעיניהם. השאלה האמיתית היא האם ההשפעה הוטמעה כהלכה, האם האמצעי השאול היה לחלק אינטגרלי של עבודת היוצר או שנותר בגדר הטלאה שלא נקלטה.

וברוב המקרים, גם כשניכר מקור ההשראה, המבצעים היו אורגאניים, כגון הסגנון המעלה מודעה את ויגמן ובני דורה אצל ענת אשלין, בכוריאוגרפיה שלה "נשים מתוך אבן רכה" או צילו של אלוין ניקולאיס במחול הצלליות והקסמים של אילן לשם, המרקיד בעזרת פנס־כיס את קצות אצבעותיו ואפילו את שיעור החזה שלו על גבי מסך קולנוע. רגע יפה ומקורי היה בסיום הסולו שלו, כשאילן תלש מרצפת הבימה פס פלסטיק שחור, שהותיר אחריו עקבות לבנים, וכרך אותו סביב עצמו, ככליים המפסיקים בהכרח את התנועה — וסיום מוצלח של יצירה הוא מחצית כל חוכמת הכוריאוגרפיה.

מאנדליה בביצוע עדה בילו וסיגל גרשוני

רבות מן העבודות, שוב בהתאם למקובל בעולם כיום, נעו בתחום שבין מחול לתיאטרון, כגון בחלומה של כתבנית ב"לולאה" מאת ובביצוע אירית בן־צור ועלמה פרנקפורטר, בו "רוקד" גם שולחן הכתיבה, תלבושות מוחלפות על הבימה כאילו על־ידי קוסם או בשימוש המוצלח מאוד של אריז עפגין ב"בחורה לטאנגו" בצלליות ותאורה אחורית (שעיצבה דורית מליו) שהיוו בסיס בימתי מוצלח לארז ולפרטנרית שלו, לילך כרדה, בביצוע מבריק של מחול חושני, אירוטי, שעה שהשניים כמעט ואינם נפגשים פיזית זו בזה.

חור המנעול הענק המואר שלפתח עבודתם של יורם בוקר וסאלייאם פרידלנר ב"חור המנעול" סיקרן, אבל ההתרחשות הבימתית עצמה לא היתה אלא סטריפטיז לא אמיתי, שאר־ביוניס שטחי.

בעבודתה של עדה זקם, "נטישה" היו דווקא החלקים המשחקיים (פרידות שני בני־זוג מעצמם ומשק ביתם המשותף) חלשים לעומת התנועה הלא־תיאטרלית המבריקה, שעה שהשורה הצוערת מאבדת פעם רקדן זה ופעם אחר או בקטעי האימפרוביזציה "המאורגנת" שבפתיחת העבודה.

עבודת הצוות של בנות "מאגמה", אור בגים, רינה ברש ושרונה פלורסהיים היתה המשך ישיר ליצירותיהן המוכרות. הקוורטט "אדם לאדם" של מירה זימרי היה מסוגנן היטב ומבוצע כהלכה. גם הסולואים של יונת רלסקי וזה של עדה בילו (שהוא למעשה דיואט, אלא שאין לרקדנית השניה מה לעשות בו) הוכיחו יכולת ביצועים מעולה. תמר בורר לעומת זאת יצרה שילוב אמיתי בינה לבין גזע עץ מפוסל על־ידי הטבע, ועבודתה היתה אחת המצטיינות.

רקדני להקת "תמר" הירושלמית תרמו שלוש עבודות, שהמעניינת בהן היתה זו של נועה דר, שגם בה ניכרת השפעתו (הברוכה) של ה"בוטו" היפאני.

מלבד כל אלה התקיימו סדנאות ותלמידי כיתות י"ב הציגו, בהנחייתו של שלום חרמון, עבודות שהכינו במסגרת בחינות הבגרות שלהם. על הבימה שבחצר הופיעו להקות נוער שונות, מקטעי באלט קלאסי ועד ג'ז תוצרת שכונת התקווה — בקיצור מפגן עשיר של מחול צעיר.

האולם היה ברוב המופעים מאוכלס על־ידי אנשי מקצוע ותלמידים, ופה ושם נראו גם דמויות מאנשי השכונה, שכבר התרגלו כנראה, ל"משוגעים" המגיעים הנה מדי שנה. הארגון המופתי של אלידע גרא, גדעון פז וחבריהם לצוות ראוי לכל שבח, על שאיפשר צפייה נעימה, ללא דוחק וכמעט ללא פיגור בלוח הזמנים (מלבד תקלה בזרם החשמל, שלא בשליטת המארגנים), בשלל העבודות המגוונות.

חושבים ש...?

פרישתו של מגייס אמנים

לעניינו של קצין חינוך ראשי

יוסי שיפמן

על פרישתו הצפויה של נחמיה דגן מתפקיד קצין חינוך ראשי נמסר כבר בהרחבה באמצעי התקשורת. נאמר גם הרבה על דרכו המיוחדת שלא הסתדרה עם נהלי עבודה צבאיים מקובלים. הפנייה הבלתי פורמלית וההתייחסות לפקודים היתה חבלטה של אמירותיו האישיות שהרגיזו לדעת רבים מן ההסכמה לגבי המותר והאסור ללובש מדים בעל דרגה בכירה. הרשגיו הייחודיים נאמרו גם הם, ובראשם מבצעי יום ראשון התרבותי: איסוף חיילים מתחנות האיסוף, הבאתם אל מוקדי היצירה האמנותית בערים הגדולות והסעתם אחר כך לבסיסיהם.

כל אלה יוזמות שמקומן חשוב ורצוי שתישארנה גם בעתיד. אבל נושאים מסוג זה טעונים תמיד טיפול של משוגעים לדבר וכשהם אינם, הנושאים מתים עימם.

חלק חשוב בעשייתו של דגן נעלם מן הכתבות האלה, והוא מעורבותו האישית בפיתוחם ובטיפוחם של צעירים כשרוניים המשרתים בצה"ל. לראשונה זה זמן רב נוצר מצב של אפשרויות שיחה עם מי שממונה על החינוך בצה"ל. יחסה של מערכת הביטחון אל בעלי כישורים בולטים המתגייסים לצה"ל היה ונשאר נושא מורכב שהטיפול בו יצליח או ייכשל כתוצאה מרצונו וממעורבותו של היושב בתפקיד קצין חינוך ראשי.

הצורך המיידי הראשוני של צה"ל, ככל צבא, הוא למלא את שורות היחידה הקרביות בבעלי כושר גופני מעולה ופחות מזה, ואחריו בעלי תפקידים שכולם מסייעים לראש החץ לסייע בתפקידו. כשנוגע הדבר לבעלי כישורים מיוחדים נמצאו מספר דרכים לטפל בהם לתועלת הצבא. בעלי כישורים מדעיים הופנו למפעל מיוחד שמשלב את ידיעותיהם והמשך הקריירה המדעית שלהם. בעלי כשרונות בימתיים נבחנים ללהקות צבאיות. גם כאן הקיום הותנה ברצונו של המפקד. כזכור, ביטל רפאל איתן את הלהקות הצבאיות ומשה לוי החזיר אותן כחלק מן הנוף והמסורת המייחדים את צה"ל. לגבי ספורטאים (כמה עשרות) ומוסיקאים (חמישה) נוצרה נוסחה מסויימת שהקנתה למכסה שנתית מסויימת של מגוייסים מעמד של "מצטיין". מעמד זה מקנה לחייל אפשרויות להתאמן בתחום הצטיינותו גם במהלך שירותו הצבאי. התהליך הוא שהחייל מקבל את תארו מידי רשות אזרחית, "המועצה לתרבות", ומכאן ואילך הוא נתון לחסדיו של מפקדו הישיר. השיבוץ לתורנויות יכול לבוא לקראת החייל או להיפך, ברוח של "אז מה אם הוא מוסיקאי? אצלי אין פרוטקציות!" או "מה פתאום יכתיב לי גוף אזרחי את מי לשחרר ומתי?" זאת, כמובן, למרות שהיחס למצטיינים מעוגן בתקנות הצה"ליות.

זכור לי אפילו מקרה שבו ביקש נשיא המדינה עצמו שחייל כנר ישוחרר לכמה ימים להופעה חגיגית מכובדת בלונדון לציון של הכנר יהודי מנוחין והמפקד בשטח החליט מטעמים השמורים עימו לא לאפשר לחייל לצאת.

מצבים משונים אלו השתנו לבלי הכר מאז נכנס נחמיה דגן לתפקידו. השינוי נבע הן מאישיותו והן מאמונה "נאיבית" אולי בתפקידו בחינוך "הנסיכים" של החברה הישראלית, ראייה נכונה של הצבא כחלק במערכת החיים הכוללת ולא כישות נפרדת. הנוער בישראל משאילים לצבא את בני ה־18. הם חוזרים לחיים השגרתיים אחר־כך. המצטיינים אינם יכולים להפסיק את עיסוקם למשך שלוש שנים. כנר, פסנתרן, צ'לן או נגן קלרנית אינם יכולים לקחת פסק־זמן של שלוש שנים ולהפסיק לנגן. זו התאבדות. קריירה שיורדת לטמיון. הוא הדין ברקדן שאינו מאמן את גופו יום יום.

אם הצבא, שהוא "צבא העם", רואה את עצמו כחלק בלתי נפרד בחייהם של צעירי ישראל, הוא צריך לגלות גם פנים שונות לשונים שבקרבו. אלה שהיום מחר ומחרתיים יעניקו לעם הזה ולארץ הזאת תהילות ושבחים. את אלה רואה ומבין נחמיה דגן. הוא גייס לשורות חיל החינוך את המוסיקאים המצטיינים ודאג שלצד שירותם הצבאי יעסקו באמנותם. שיא בפעילות זו היתה הקמתה של תזמורת קאמרית צבאית שקלטה לשורותיה את כל הקשתנים שבשירות הסדיר. לצד פעולות אלו יזם חוג בית בביתו בו נפגשה הקצונה הגבוהה עם איזק שטרן, יהודי מנוחין ואחרים. החל להיווצר דו־שיח בין מי שנמצאים בעמדות השפעה בעולם היהודי־אמנותי לבין צה"ל.

דגן החל לעסוק בגיוס האמנות לצה"ל כשעוד היה בחיל האוויר. הוא הזמין את תומרקין לפסל בבסיס "כדי שלחיילים תהיה סיבה לזקוף קומה ולהביט למעלה". הוא המשיך ברוח זו של "עם הראש למעלה" גם בהמשך דרכו בפיקוד על חיל החינוך. דפוסי התשיבה על התרבות כחלק ממנת הצריכה של החייל המשרת בשדה, יצירת תנאי שירות נוחים לחיילים מצטיינים במוסיקה ובמחול כדי שלא יגיעו לידי משבר בהמשך חייהם. החלטה שהביאה בעקבותיה גם לרהביליטציה ביחסים שבין הצבא לבין העריקים, כמו במקרה של יובל ירון המחזיר היום את השירות אותו הוא חייב לצה"ל, יצירת דו־שיח עם העולם היהודי שמחוץ למדינה, פעולות שהן בעצם טיפוח של עלית תרבותית שתטווה בשלבים מאוחרים יותר את מסות התרבות של המדינה — כל אלה הן פעולות שחייבות להימשך, בייחוד בימים של ניפוץ מיתוס ה"גאוות" של צה"ל.

דגן יצר את הדפוסים, אבל צריך להיות נאיבי או מאמין בחזון כדי להמשיך במפעלים שהוא הקים. ההיסטוריה מוכיחה שהסכויים לכך הם קלושים ביותר.

קולנוע

הזעקה לחופש

"עולם נפרד" בקולנוע צפון בת"א

יעל ישראל

הקולנוע האמריקני שהסתער בשנים האחרונות על האפרטהייד בדרום־אפריקה, מתעקש לעשות זאת דרך סיפורו של האדם הלבן המזדהה עם זעקת האוכלוסיה השחורה.

ב"הזעקה לחופש" של ריצ'ארד אטנברו היה הגיבור עיתונאי לבן, ליברל, נאור, ההופך לפעיל בתנועה למען שחורים. לשם האיזון, גיבורת הסרט "עולם נפרד" היא עיתונאית לבנה, ליברלית, נאורה, ההופכת לפעילה בתנועה לשוויון שחורים. למעשה עלילת שני הסרטים דומה עד מאוד. אך "עולם נפרד" מסופר מנקודת המבט של הבת המתבגרת (ג'ודי מיי בת ה־13), הסובלת מהיעדרה התכוף של האם לצורך פעילויותיה הפוליטיות. בשביל הילדה, שילכו כולם לעזאזל, השחורים והאפריקנרים גם יחד. היא רוצה את אמא שלה בבית. היבט אנושי זה הוא שמעניק לסרט מידה מסויימת של עומק והזדהות רגשית. מעבר להיותו עוד מניפסט נפוח בחשיבות עצמית על טוב ליבו של האדם הלבן, הנאור, הליברל וכו'.

העלילה מתרחשת בראשית שנות השישים, תקופה אפלה במיוחד לשחורים בדרום־אפריקה, בה לא היו מורשים לקנות משקאות חריפים או לבלות במסיבותיהם של לבנים. גיבורת הסרט (ברברה הרשי), פעילה שרופה בעיתון מחתרתי למען שוויון זכויות, נאלצת להיפרד מבעלה לשלושה חודשים על־פי חוק עזר הקובע, שניתן לעצור אדם ללא כתב אישום ל־90 יום. בינתיים, נותרו הבנות בגפן, עם סבתא ואצנית. הן סובלות מיחס האפריקנרים המתנשאים ומהיעדר יד מכוונת, תומכת של הורה. את "עולם נפרד", שנעשה הוא מתוך טוב לב כן שמלווה באותה הרגשת עליונות סמויה על אצילותו של האדם הלבן (ראו "דמעות של שתיקה", "פלאטון", וכאמור "הזעקה לחופש"). ביים הצלם לשעבר כריס מנגס, שהיה לאחד מצלמי הצמרת בעולם. בין עבודותיו שזכו לאוסקר: "המשימה" ו"דמעות של שתיקה" לרולנד ג'ופה, ממנו כפי הנראה, למד מנגס את המסרונים הגוני שלו. מנגס מתאר בסרט הביכורים שלו את מה שראו עיניו באותן שנים בהן הגיע לקייפטאון לצלם סרט ונפגש לראשונה עם שיטת ההפרדה הגזעית המזועזעת והמשפילה. מיותר לציין שאת הסרט הדרום־אפריקני האמיתי צריך לעשות מישהו משם, אבל זה כנראה לא יקרה בקרוב.

אפרטהייד דרך סיפור של האדם הלבן. ברברה הרשי(משמאל) ב"עולם נפרד"

פנטסיה מקסיקנית

שבוע הסרט המקסיקני בסינמטקים

יעל ישראל

הסרט המקסיקני לא זכה לחשיפה גדולה בארץ, למעט הקרנות ספורות. זה כך גם מפני שהקולנוע המקסיקני האיכותי נמצא עדיין בראשית דרכו. מסתבר שגם במקסיקו, כמו בישראל, נעשו עד היום בעיקר סרטי "בורקאס" מקומיים, חסרי הגדרה קולנועית איכותית.

שבוע הסרט המקסיקני שייפתח בסינמטקים ב־12.7 ויסתיים ב־20.7 מבטיח לחשוף מקצת מהסרטים הנעשים בקולנוע המקסיקני העכשווי. הקולנוע המקסיקני, כמו הקולנוע הנעשה במרבית הארצות הלטינו־אמריקניות, מנסה להפגיש בין הריאליזם לזרמים של פנטסיה. דוגמה לקולנוע מסוג זה הוא "מאריה יקירתי" של חיימה הומברטו הרמוסלינו. הסרט שנעשה בשנת '84 מעורר סקרנות בגלל מפני שאת התסריט כתב חתן פרס נובל, גבריאל גרסיה מארקס, גדול סופרי חיבשת.

הסופר, הנודע בכתיבתו הפנטסטית, משלב גם בתסריט את האלמנטים העל־טבעיים שבקיום האנושי. כמו בספריו, גם הסרט מתחיל מתוך מאורע ריאליסטי צרוף ושולי, ממנו פורץ המוזר, היוצא־דופן. הגיבור הוא פורץ צעיר ונאה. בראשית הסרט הוא גונב מוילה בורגנית. לבושו יוצא הדופן — ועלצה ובת הרפס של צ'ה גאווה — מרמזות על התפתחות המאורעות, באופן שיחתור מתחת לרובד הריאליסטי. עם שובו לביתו הוא מוצא את חברתו לשעבר ישנה כבגדי כלה על הספה. מסתבר שהחברה, אשר נטשה אותו לפני שנים, הגיעה מחתונתה שלא התקיימה מפני שהבחור ברח לה. בני הזוג מתאחדים ואהבתם ניצתה מחדש. את הסממנים הפנטסטיים שילכו ויתחזקו עד לפרץ סוריאליסטי מפחיד — מחזק הבמאי בעזרת מעשי הקסמות שעושה האשה, קוסמת במקצועה.

חציו הראשון של הסרט יכול להתפרש כעוד רומן רומנטי חביב אך שגרתי. חציו השני לוקח אותנו למחוזות האימה הקפקאית כאשר מריה מאבדת את דרכה, עולה על טרמפ מוזר ומוצאת עצמה כלואה בבית־משוגעים, מבלי שאיש יאמין לגירסתה. קשה שלא למצוא בעלילה משמעויות סימבוליות על המחנק הפוליטי ועל היעלמם של הדסרטים ברוב ארצות אמריקה הלטינית (מועדי הקרנות הסרטים יפורסמו בתוכניות הסינמטקים).

את שבוע הסרט המקסיקני יזמה האגודה לקשרי ידידות מקסיקו־ישראל, שקמה לפני שנים אחדות כגוף וולנטארי על־ידי יוצאי מקסיקו בארץ. בראש האגודה יושבים מר נתנאל מטלון וד"ר הראל, מי שהיה נציג "על המשמר" במקסיקו בין השנים 65־69'.

שטורם גראץ — שמשון 4:0

● כדורגל

קבוצת שמשון ת"א פתחה אתמול את משחקיה בטורניר במסגרת האינטרטוטו בהפסד גבוה של 4:0 בעיירה גרוסשטיינבך לקבוצה האוסטרית שטורם גראץ.

האוסטרים שלטו במשחק והבקיעו שני שערים בכל מחצית.

האוסטרי פאסטינג כבש שלושה שערים לגראץ והשער הרביעי (השני במשחק) היה עצמי של השמשוני אורי כהן.

במשחק הראשון ברמת־גן סיימו שתי הקבוצות בתיקו 1:1.

בית"ר ירושלים תקיים היום את משחקה בדנמרק נגד המובילה בבית, קבוצת איקאסט.

במשחק הראשון ניצחו הדנים ברמת־גן — 0:2.

טבלת האינטרטוטו

1.	איקאסט דנמרק	3	10־1	6
2.	שטורם גראץ	4	9־8	4
3.	בית"ר י־ם	4	7־7	4
4.	שמשון ת"א	5	3־13	2

הניחוש הנכון

1, 1, א, א, 2, א, א, 1, 1, 1, א, 2, 1, 2.

שיא אליפות בין־לאומי בערב הראשון באתלטיקה

האורחים והחום ניפצו תקוות הישראלים

אתלטי חו"ל שלטו כמעט בכל המקצועות שהשתתפו ★ ההישג הבולט בין הישראלים: רוגל נחום בקפיצה משולשת — 16.11 ★ אילן גולדווסר (400 משוכות) וסיגל גונן (רוחק) ינסו להשיג הערב המינימום לסיאול

אריה גיטליס

מזג האוויר החם והלח פגם אמש במעט באיכות התוצאות ביום הראשון באליפות ישראל ה־52 באתלטיקה שהחלה בהדר־יוסף. האתלטים הישראלים, הגם שקבעו מספר תוצאות נאות, התקשו להתעלות, לבד מרוגל נחום ולאורית קולודני.

רוגל נחום מאס"א ת"א קבע בקפיצה משולשת — 16.11 מטר, בנסיונו השלישי, אך הישג זה רחוק כ־9 ס"מ משיאו. אורית קולודני מהפועל כפר־סבא הציגה בריצת 100 מטר זמן של — 11.97 שניות, 4 מאיות מתוצאתה הטובה ביותר שנקבעה לפני כשבוע במערב־גרמניה.

המאכזב של האליפות היה איתי אילון, שיאן ה־100 מטר, שעלה אמש לריצת־הגמר לאחר שקבע במוקדמות זמן של 10.9 שניות, אך מתיחה בשריר רגלו סיימה עבורו את העונה.

ה"מקום" של האליפות היה פרישתו של שלומי אזולאי מריצת 1500 מטר, והאתלטיקה בכלל.

בלע פרפר

דב קרמר, שרבים תלו בו תקוות לשיא ישראלי ב־1500 מטר רץ כשהוא חולה. קרמר שסיים ראשון בין הישראלים, ושלישי בסיכום הכללי, קבע — 3:47.04 דקות, לפני חברו לאגודת מכבי ת"א, רוני מעוז, שסיפר לאחר הריצה כי בלע פרפר תוך כדי הריצה, ועובדה זו גרמה לו לקבוע תוצאה של 3:50.49 דקות. בריצה ניצחו שני פורטוגלים.

האורחים מחו"ל היוו יריבים מתאימים לאתלטי ישראל וקבעו תוצאות נאות.

רוגל נחום פנה מייד לאחר הקפיצה המשולשת לעבר הקפיצה לגובה. הוא נכשל בגובה של 2.03 מטר, ותרץ זאת בעייפותו הרבה.

את הפתעת הערב סיפק איתי מרגלית, בן ה־18 מהפועל ת"א, שקבע שיא אישי בגובה — 2.09 מטר, וסיים שני בין הישראלים. המנצח בין הישראלים היה צפריר מינצר, עם אותה תוצאה. ראשון היה הצרפתי אריק מונירה — 2.16 מטר.

בריצת 400 מטר לנשים הגיעה ראשונה בין הישראליות איריס גלעד, עם שיא אישי — 55.27 שנ'. ראשונה היתה קארין ינקה ממערב־גרמניה שקבעה שיא אליפות — 53.42 שניות, לפני גואה לופז מפורטוגל — 54.49 שניות.

האנגלי דייוויד קרטון מקדים במעט את האירי מארק פורסייט בריצת 100 מ', אמש בהדר־יוסף. (תצלום: אריה קנפר)

התוצאות

● גברים: 100 מטר: 1. דייויד קארטון (אנגליה) 10.65; 2. מארק פורסייט (צפון־אירלנד) 10.69; 3. צחי מגר (הפועל ת"א) 11.11; 4. עמיחי שיימן (הפועל ת"א) 11.12; שישי ושלישי בין הישראלים — יואב שרון (הפועל ירושלים) 11.42.

● 400 מטר: 1. מאסקל שושניו (צרפת) 47.71; 2. בנו איקר (מערב־גרמניה) 47.93; 3. דורון שיטרוק (מכבי ת"א) 48.35; 4. יהודה מורלי (הפועל ירושלים) 48.64; 5. אלון אלייקים (הפועל ירושלים) 49.12.

● 1500: 1. אנטוניו מונטריו (פורטוגל) 3:46.03; 2. ג'ווה מורדה (פורטוגל) 3:46.11; 3. דב קרמר (מכבי ת"א) 3:47.04; 4. רוני מעוז 3:50.49; 5. ינאי ודרי 4:00.47.

● משולשת: 1. רוגל נחום (אס"א ת"א) 16.11; 2. יוסי גולינסקי (הפועל ירושלים) 15.45; 3. פינטיאו פניוטיס (קפריסין) 15.11; 4. פררי נעים (הפועל ת"א) 14.80 מטר.

● גובה: אריק מונירו (צרפת) 2.16; 2. צפריר מינצר (הפועל גלבוע) 2.09; 3. איתי מרגלית (הפועל ת"א) 2.09; 4. נתן שמילוביץ (עמק־חפר) 2.06 מטר.

● דיסקוס: 1. עומר גרשון (הפועל באר־שבע) 45.95; 2. פלר שריר (הפ. באר־שבע) 42.63.

● נשים: 100 מטר: 1. ירגינה גומז (פורטוגל) 11.58; 2. חינה גורדס (מ. גרמניה) 11.79; 3. אורית קולודני (הפ. כפ"ס) 11.97; 4. מריה גורגיו (קפריסין) 12.20; 5. גילי דישון (הפועל ירושלים) 12.24; 6. אורית פרידלנד (הפועל ת"א) 12.53.

● 400 מטר: 1. קארין ינקה (גרמניה) 53.42; 2. גואה לופז (פורטוגל) 54.49; 3. איריס גלעד (הפועל ת"א) 55.27; 4. עידית מורלי (הפועל ירושלים) 57.19; 5. יעל בורי (מכבי ראשל"צ) 57.78.

● 100 משוכות: 1. כריסטיאן (צרפת) 13.55; 2. טועה נייגר (הפועל ירושלים) 14.50 (שיא אישי); 3. דליה נבות (הפועל גלבוע) 14.92; 4. יעל ציגלמן (מכבי חיפה) 15.36.

● 1500 מטר: 1. זהבה שמואלי (רמת־השרון) 4:35.39; 2. עמאל עבודלל (סולם־צור) 4:50.92; 3. עידית קרדיצבי (אס"א ת"א) 5:03.08.

● דיסקוס: 1. אילנה גולדברג (מכבי ת"א) 38.06; 2. צילה אשר (מכבי ת"א) 35.16; 3. רויטל שאשו (מכבי חיפה) 30.36.

התחרות תסתיים הערב ב־7.30 כאשר במוקד יעמוד נסיונו של אילן גולדווסר להכניע את המינימום האולימפי ב־400 משוכות. במוקד הקפיצות לרוחק ינסו רוגל נחום וסיגל גונן לשבור את שיאי ישראל השייכים להם.

כל אתלטי־העבר של ישראל, שהשתתפו במשחקים האולימפיים קיבלו מדליות־הוקרה מאיגוד האתלטיקה.

בתחרות שנערכה בהדר־יוסף צפו כ־2000 צופים.

אפרתי קבעה שיא ישראלי בדארמשטאט: 200 חזה — 2:43.83

● שחייה

שפע של מדליות, ושיא ישראלי חדש של אירית אפרתי קצרו אתמול שחייני ישראל בתחרות בין־לאומית גדולה, הנערכת בדארמשטאט, מערב־גרמניה. בתחרויות משתתפות, בנוסף לישראל, גם נבחרות ברית־המועצות, מערב־גרמניה, צ'כוסלובקיה, פולין ושוויץ ויונים מצטיינים ממערב־אירופה.

בתום יומיים מוליכה ישראל במקום הראשון, בנים ובנות.

אירית אפרתי קבעה את השיא הישראלי במשחה ב־200 מטר חזה — 2:43.83 דקות.

יתר זמני הישראלים ומיקומם:

400 חופשי, בנים, גיל 16 — רז דר, מקום שלישי — 2:09.48 דקות; בגיל 18 ניצח ערן הירש — 4:05.56.

100 חופשי, בנות, גיל 15: רויטל וילנאי שנייה — 1:02.40; בנות, גיל 16: ענת לויט שלישית — 1:03.04; בנות, גיל 17: איריס קומן שנייה — 1:02.89.

400 מעורב אישי, בנות, 15: אורת בש — שנייה 5:28.26; בנות גיל 16: נעמה מישר שנייה — 5:24.74; בנות, 17: איריס קומן שנייה — 5:26.57.

400 מעורב אישי, בנים 16: רז דר שני — 4:57.18; בנים, 17: גלעד חן שני — 4:40.45.

200 חזה, בנות 15: אורת בש שלישית — 2:57.05; גיל 16: נעמה מישר שלישית — 2:57.16.

400 חופשי, בנות 16: מיכל אמיץ — 4:36.41; בנות 18: עינת גבאי שלישית — 4:40.13.

100 חזה, בנים 18: ערן רורח ראשון — 1:10.58; בנים 17: גלעד חן שני — 1:09.33.

100 גב, בנות 17: איריס קומן שלישית — 1:15.09.

50 חופשי, בנים 15: רזיאל רימור שישי — 24.48.

200 גב, בנים, 15: נמרוד בוקוביץ ראשון — 2:22.76.

200 פרפר, בנות 16: מיכל אמיץ שנייה — 2:22.57.

200 מעורב אישי, בוגרים: גלעד חן שלישי — 2:15.97.

100 חזה, בוגרים: שגיא שטיגמן שלישי — 1:08.25.

4x100 חופשי, בנות: ישראל, שלישית — 4:14.23.

4x100 מעורב, בנים: ישראל רביעית — 4:06.16.

התחרות תסתיים הערב.

● הפתעה היתה גם [illegible] כאשר הצעיר [illegible] ה־36 ניצח את [illegible] — 2:6, 6:4, 6:6.

ההכרעה בנסיעת שטיגמן לסיאול מחר

ועדת־סיאול שתתכנס מחר תכריע סופית אם השחיין איל שטיגמן יצורף למשלחת הישראלית למשחקים האולימפיים בסיאול.

חברי הוועדה מצפים עדיין למסמכים על הופעתו של שטיגמן באליפות מערב־גרמניה.

בישיבה מחר תחליט הוועדה סופית גם בקשר להשתתפות אתלט או יותר, אם ישיגו את הקריטריון באליפות ישראל שתסתיים הערב.

נתניה הצטיינה באליפות השחייה

יותר מ־250 ילדים מ־37 מועדונים השתתפו בשבת במכון וינגייט באליפות הפועל לגילאי 10־12, בשחייה.

זוהר גבע מהפועל קרית־טבעון שיפר שיא גילאי 12 ב־50 מטר חזה — 34.19 שניות. אמיר וינברג מנתניה שיפר בגילאי 12, את השיא ב־50 מטר פרפר — 32.87 שניות. קרן ריגל מגלבוע שיפרה את השיא ב־50 מטר חופשי לגילאיות 11 — 31.97 שניות.

בסיכום הקבוצתי זכתה הפועל נתניה עם 1113 נקודות, לפני מרכז ויסגל — 1000 נקודות והפועל חולון — 611.

הגליל־העליון פנה לורשיצקי

אבנר שפירא

מאמן הכדורסל, מולי קצורין, דבק בהחלטתו שלא לאמן בעונת המשחקים הקרובה את הפועל הגליל־העליון.

אמש, לאחר ישיבת הנהלה ממושכת, לא הושגה הבנה בין המאמן לצוות הניהולי והערב תיערך ישיבת הנהלה מורחבת שבסיומה, יוודע מי יהיה מאמן הגליל־העליון.

בינתיים נעשתה פנייה למאמן הפועל חיפה, יריב ורשיצקי, לבוא ולאמן בגליל.

יו"ר הקבוצה, ישעי כהן, הכחיש זאת, אך אמר כי שני מאמנים בכירים הביעו נכונותם לאמן את הפועל הגליל־העליון.

החולנדי ניידאם ממשיך ללבוש "החולצה הצהובה"

[illegible]

שים לב

אחורת הפועל!

שני הסניפים הוותיקים ביותר של הפועל מתל־אביב ומחיפה, אלו שהקימו את ההתאגדות, נמצאים במשעולי־רגל. בזיונות הם מנת חלקם. הדימוי שלהם שואף לאפס. תרגילי־התנצלות מגוחכים. עתיד מעורפל. דומה כי הפועל, המוביל במפורש הישראלי, יצטרך שנים כדי להחזיר את יוקרתו שאבדה.

אלופת המדינה בכדורגל, הפועל ת"א, שקועה בבוץ עד צוואר. כדורגלנים מסתובבים כסחורים. אין עם מי לדבר. מה יהיה בעונה הבאה — איש אינו יודע. עסקנים שחתמו על חוזי־שערוריה מודיעים שיתפטרו אם לא יוזרמו כספים אחרי שבישלו דייסה מגעילה.

קבוצת הכדורסל של הפועל ת"א, סגנית האלופה, נמצאת בגרנדה מתמדת. תתקיים או לא. רוצים למכור אותה, רק שיקחו... מצב דומה בהפועל חיפה. אומרים שלא תופיע בעונה הבאה. תלך בדרכי הפועל גבת/יגור ורמת־גן, שנעלמו מהמפה. כבר מתכננים תהלוכת־קבורה שתסתיים ליד מרכז הפועל בת"א.

מועצות פועלי תל־אביב וחיפה, האחראיות לכשלונות ולמצב שהתהווה, מנסות להתנער מסניפי הפועל. אילו עשו זאת ביושר והעבירו את הטיפול בסניפים לאישים ולגופים המסוגלים להפעילם — ניחא. אבל חוסר הרצון של מזכירי מועצות הפועלים להחזיר חובות ולנקות את השולחן — גורם למצב של תוהו־ובוהו. בשבוע שעבר צוטטו דברים שאמר מזכיר מ.פ. ת"א, תורי קאופמן, ולפניו מזכיר מ.פ. חיפה, משה ורטמן, כי על החוזים עם השחקנים לא חתמו חברי מועצה ולכן אין להם מחוייבות. עזות־מצח לומר כך. האם מחזיקי תיקי הפועל במועצות הפועלים אינם שליחים של המזכירים? והרי הם שגרמו למצב חבלתי־נסבל.

מרכז הפועל מנסה לתמרן, אבל אלו הם תמרוני־סרק. במקום להיכנס בעוצמה לעובי־הקורה ולחתוך דברים, "משחקים" על תקציבים, בלי להבין שאם יתפרקו קבוצות ותיקות, המהוות את ספינות־הדגל של הפועל — יהיה גם מרכז הפועל שונה. הוא לא יוכל לדבר גבוהה על קידום הספורט כעל מכוון דרכו של הספורט הישראלי. מרכז הפועל יאבד גם את האהדה שעדיין נותרה לו ויצטייר יותר כגוף של עסקנים ופקידים, שהכנסים הסטודנטיביים שלו סרק.

חברי ואוהדי הפועל, הכואבים את המצב האומלל, אולי יותר מהחברים במרכז, מתביישים להיות מזוהים עם הפועל כזה, שהשערוריות הן מנת־חלקו מדי יום.

לא לילד הזה פיללנו.

* * *

מוקדם לשמוח

מצבה של ישראל בכדורגל הבין־לאומי עלוב. לבד מקבוצות נערים, ונבחרות נוער, אין לנו בסיס גיאוגרפי יציב. כל החיזורים שלנו אחרי אירופה טרם נשאו פרי רצוי. בינתיים, במקרה הטוב, זרקו לנו מהירשם עצמם.

הדבר לא מפריע לראשי ההתאחדות לכדורגל להשלות את עצמם, ואותנו, בהבטחות. כל מי שפולט מילה טובה על ישראל — מעודד עסקנים לראות בכך הצלחה. הם לא למדו מהנסיון. חוזרים על האשליות שטיפחו במשך עשרות בשנים.

לאחרונה חזרו מאירופה עם פזמון חדש. מזכ"ל פיפ"א, יוזף בלטר, אמר, לדברי השבים: "פיפ"א תדאג שלפחות במפעלים הרשמיים שמארגנת (משחקים אולימפיים וגביע עולמי) ישראל לא תשחק יותר באוקיאניה". אמר, אבל עד לביצוע רחוקה הדרך. כבר אמרו זאת חשובים ממנו.

למען האמת, אפשר שנוצר כיום מצב פוליטי שונה. הפתיחות הרבה יותר של ברית־המועצות עשויה להועיל לנו, אבל מוגזם לנקוט כלשון של תקוות שאין בהן, בינתיים, כל ממש.

* * *

האינטרטוטו — מחוץ לתחום

משחקי האינטרטוטו בכדורגל, הנערכים מדי קיץ, איבדו כליל את העניין. במשחק בשבוע שעבר בין בית"ר ירושלים ושמשון ת"א, שנערך ב... מגרש האימונים באיצטדיון ברמת־גן, נכחו 50 איש בלבד.

כדאי לזכור שההשתתפות באינטרטוטו עולה להתאחדות לכדורגל סכום־עתק. עלות נסיעת הקבוצות למשחקי־הגומלין היא גבוהה והתועלת מפוקפקת ביותר.

קיום המשחקים ברמת־גן אינה תורמת דבר. כדאי לחשוב על העתקתם למקומות מרוחקים מאזור המרכז. אולי שם תהיה ההתעניינות גדולה יותר. להמשיך בצורה כזו — חבל על הזמן והכסף.

האתלט המצטיין רוגל נחום בקפיצה משולשת. (תצלום: אריה קנפר)

יוון ניצחה את איטליה 88:91 אבל נשרה מסיאול

טבלת הבית

1.	בריה"מ	4	488־657	12
2.	יוגוסלביה	6	498־584	11
3.	איטליה	6	490־575	10
4.	ספרד	6	534־564	10
5.	יוון	6	515־529	9
6.	בריטניה	6	589־465	7
7.	גרמניה	6	617־509	7
8.	צרפת	6	590־473	6

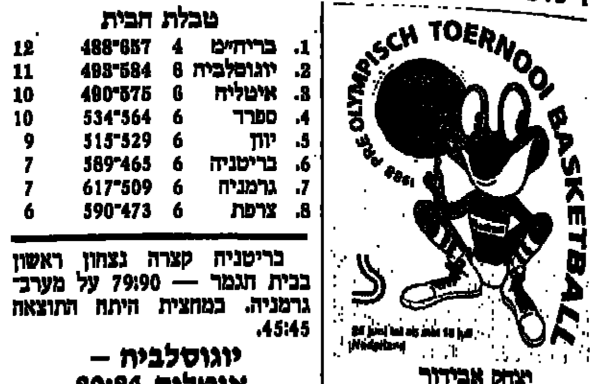

יצחק אבידור

רוטרדאם — נבחרת הכדורסל של יוון חוללה אמש הפתעה מרעישה בטורניר הקדם־אולימפי ברוטרדאם כאשר גברה על איטליה — 88:91, לאחר 44:47 לאיטליה במחצית.

האיטלקים שהוליכו במחצית הראשונה ב־12 הפרש נחלשו לאחר ההפסקה ואיפשרו לניקי גאליס וחבריו לקצור נצחון יוקרתי, אם־כי זה לא יסייע להם לעלות לסיאול.

ליוון הירבו לקלוע: גאליס 34; יאנאקיס 24 וקמבוריס 10. לאיטליה: ריבה 31; גראסים 20 ומנזיפיקו 11.

ברית־המועצות הביסה את ספרד — 82:129 (41:65). הספרדים שיחקו שחקני־ספסל רבים. לבריה"מ הירבו לקלוע: קורטינאייטיס 30; וולקוב 21 ו[illegible] 19. לספרד: דלה־קמפה 19 ומורנו 15.

בריה"מ כבר עלתה לסיאול.

יוגוסלביה הכניעה את צרפת — 81:104, לאחר יתרון יוגוסלבי גבוה כבר במחצית הראשונה — 27:54. האזן פטרוביץ קלע 27 נקודות ליוגוסלביה וורנקוביץ 13.

בריטניה קצרה נצחון ראשון בבית הגמר — 79:90 על מערב־גרמניה. במחצית היתה התוצאה 45:45.

יוגוסלביה — איטליה 80:84

במשחק המוקדם בטורניר הקדם־אולימפי בכדורסל ברוטרדאם הנחילה לילשבת יוגוסלביה הפסד ראשון לאיטליה — 80:84, לאחר 39:45 במחצית.

ליוגוסלביה הירבו לקלוע: פטרוביץ 24; דיבאץ' 23 וצ'טיניצ'יאן 14. לאיטליה: ריבה 23 וקוסטה 12.

העידוד הרעשני של אוהדי נבחרת יוון לא הועיל לאלופת אירופה, שנוצחה בפעם השלישית בטורניר, הפעם ע"י ספרד — 91:84, במחצית הראשונה היה המאבק מרתק במיוחד — 49.50 לספרד.

בריוקוב (24), מרטין (22), חוימגס (17) הירבו לקלוע לספרד. הקלעים הטובים ביוון היו: יאנאקיס 23; גאליס 22 וכריסטודולו 18.

ברית־המועצות, היחידה שטרם נוצחה, הביסה את בריטניה — 83:128, לאחר 44:52 במחצית. גרמניה גברה על צרפת — 90:96 (47:48).

הערב יסתיימו המשחקים ויקבעו שלוש העולות לסיאול: צרפת — בריטניה; יוון — גרמניה; איטליה — בריה"מ; ספרד — יוגוסלביה.

17 קבוצות שלחו "מרגלים" לרוטרדאם, והמסקנה:

פטרוביץ — חלש בהגנה וורנקוביץ בא בחשבון

שלמה מלחי

מיוחד ל"על־המשמר" — כמו בכל שנה אולימפית אנו מאמינים ועסקנים מארה"ב לטורניר הקדם־אולימפי ברוטרדאם לגלות כשרונות. השנה נשבר שיא: 17 מ־25 קבוצות הליגה המקצוענית שלחו נציגים באלו לאירופה. אך בגודל הציפיות — כך גדול האכזבה.

הנבחרת המבוקשת ביותר היא יוגוסלביה. לאחר כשלונו של הספרדי מרטין והבולגרי גלושקוב מגלים האמריקנים זהירות. מנהל סגנית האלופה, דטרויט־פיסטונס, ג'ק מק'קלוסקי, נסע לחזות בכוכב היוגוסלבי דראזן פטרוביץ. כבר לאחר משחק אחד התאכזב. "בהגנה אין לפטרוביץ מה לחפש כאן, בי. איי." — אמר.

בוסטון־סלטיקס שיגרה צוות של חמישה איש (ביניהם אחד הבעלים, סגן הנשיא, והמאמן החדש, ג'ימי רוג'רס). בהמלצת שני מגלי־כשרונות, בהם אחד יוגוסלבי, היו הסלטיקס מוכנים לכך ששחקן־הציר שלהם, פאריש, בן 35, ושני מחליפיו, וולטון (36) וגילמור (38), יהיו חופשיים לעבור לקבוצה אחרת. בוסטון היתה מוכנה לשלם עבור סטויאן וורנקוביץ מיוגוסלביה 200 אלף דולאר כדי שיהיה מחליפו של פאריש.

הכשרון הגדול ביוגוסלביה, לדעת האמריקנים, הוא ולאדה דיבאץ', אולם דיבאץ' הוא בן 20 ורק בעוד שנתיים, לאחר אליפות העולם, יוכלו קבוצות הליגה האמריקנית להחתימו.

פרשן רשת סי.בי.אס, יובי בראון, שנוכח גם הוא בטורניר, היה אופטימי: "בשנתי האחרונה כמאמן ניו־יורק ניקס, בשנת 1985, היו כל הגבוהים בקבוצה (קרטרייט, ווסטפר ולויין רובינסון) פצועים. שחקנים אחרים, כמו וילקינס, מיודענו החולוני קני בניסטר וקני גרין, שיחקו בערך כ־30 דקות למשחק. כל שלושת השחקנים הללו אינם בליגה כיום, והם נופלים ברמתם מוורנקוביץ. במכללות אין כיום ענקים מחליפים וצריך להתחיל במשהו. אם יצליח וורנקוביץ אולי יצליח גם דיבאץ'".

● בגביע ערים בכדורגל, שהחל ביום שישי ברבת־עמון, סיימו בתיקו אפס נבחרות ירדן ובחריין, תיקו 1:1 היה גם בין סוריה ואלג'יריה. [illegible] 0:1 במחצית.

שיא עולמי בדיסקוס לנשים

האתלטית המזרח־גרמניה גבריאלה ריינש שברה את השיא העולמי בזריקת דיסקוס לנשים, כשקבעה אתמול במזרח־ברלין 76.80 מטר — שיפור של 2.44 מטר לשיא העולמי הקודם.

השיא העולמי נקבע בתחרות הבין־ארצית במזרח־ברלין, בין מזרח־גרמניה ואיטליה, בה קבעה מזרח־גרמניה מרליס גהר, אלופת העולם לשעבר, את הישג השנה בריצת 100 מטר — 10.89 שניות.

סומאלי ניצח את קראם ואליוט

אלוף העולם בריצת 1500 מטר, הסומאלי אבדי אבילה, ניצח בריצת 1000 מטר בתחרות בין־לאומית שהתקיימה בקריסטל־פאלאס בלונדון, כשעבר את המרחק ב־2:17.36 דקות, והקדים את שני הבריטים המצטיינים, סטיב קראם ופיטר אליוט.

אבילה גמל על הפסדו לפני כמה ימים לקראם באוסלו, בריצת המייל.

בתחרות זו קבע הקנייתי [illegible] את הישג־השנה בריצת 3000 מטר מכשולים בזמן של 8:15.79 דקות, והקדים את בן־ארצו [illegible] שקבע בשבוע שעבר את הישג השנה.

סבסטיאן קו, שחזר לפני כחודש למסלול, ניצח בריצת 800 מטר ובן־ארצו לינפורד קריסטי גבר ב־100 מ' [illegible].

שיאן העולם בריצת 1500 ו־5000 מטר, המרוקני סעיד אואיטה ניצח בקלות [illegible] זמן של 5:36.51 דקות.

● יורגן קרימר ממערב־גרמניה הודיע על פרישתו מפעילות. קרימר היה [illegible] בשיא העולמי ב־1975 [illegible] 1986, וגם את מדליית־הכסף באולימפיאדה 1976. הוא נאלץ לפרוש בגלל פגיעה קשה ברגלו.

● כדורסל

יצחק ויסרוף

קבוצת הפועל תל־אביב, למרות חוסר הוודאות לגבי תיפקודה בעונה הקרובה, תירשם היום באיגוד הכדורסל, ביום ההרשמות האחרון של קבוצות הליגה הלאומית.

מזכיר הפועל ת"א, מאיר ברנשטיין, אמר אמש כי הפועל ת"א תירשם למרות הערפל השורר סביב הופעתה.

הפועל ת"א תירשם באיגוד למרות הערפל סביב הופעתה

בינתיים הצטמצם ה"פורום" שאמור לנהל את הקבוצה. איש הביטוח, אפרים בירדמן, ויו"ר הקבוצה בעונה שעברה, דני קורן, פרשו. הרביעייה המובילה מורכבת כיום מאריה גבעוני וידידיה רפפורט, חברי ההנהלה מהעונה שעברה, וכן דני ברזילי ומשה רייכמן.

ההסכם בין הארבעה לבין אנשי הפועל מחוז תל־אביב טרם נחתם. מועצת הפועלים לא העבירה עדיין את המסמכים לידי עורכי־הדין, כפי שסוכם.

לאחר עזיבתו של חיים זלוטיקמן למכבי ראשל"צ, נותרו להפועל ת"א ארבעה שחקנים (כולל ג'ונתן דלול), שהבורר צריך לתת היום החלטה לגביו: עמוס טרישמן, הווארד לאסוף ושמעון אמסלם. שחקנים אלו הודיעו כי לא ימתינו זמן רב להחלטה על עתיד הקבוצה.

● סטיב קפלן מונה בסוף השבוע לעוזר־המאמן בהפועל חולון. קפלן היה רשום בעונה שעברה במכבי ראשל"צ, שהעפילה לליגה הלאומית. קודם לכן שיחק בא.ס. רמת־השרון והפועל רמת־גן, בשורותיה קנה את תהילתו.

זלוטיקמן חתם במכבי ראשל"צ

הכדורסלן הוותיק חיים זלוטיקמן חתם ביום שישי בלשכת ראש עיריית ראשון־לציון על חוזה הופעה בקבוצת מכבי ראשל"צ, שעלתה לליגה הלאומית.

זלוטיקמן הוזמן ללשכת ראש העיר, יחד עם המאמן החדש של מכבי ראשל"צ, משה וינקרנץ, שאף העניק לראש העיר מינוי־כבוד למשחקי הקבוצה בעונה הראשונה שלה בליגה הלאומית. ניצן זכה לכרטיס בשורה 4, כסא 6, ולאחר־מכן אמר: "תראו אותי שם בכל משחק, לא יעזור לכם. קיימת אצלנו שאיפה להחליף את מכבי תל־אביב בפיסגת הכדורסל הישראלי, אך עובדה זו לא תגרום לנו לנטוש את התארים בהם זכינו בכדוריד".

ניצן הוסיף: "רק ממשחק ליגה אחד אעדר. יהיה זה ב־31 באוקטובר, במשחק בין מכבי ראשון־לציון והפועל הגליל־העליון. זה ערב הבחירות לכנסת ותהיה לכם בעייה. אני לא אהיה באולם, אך משוכנע כי תסתדרו בלעדי".

ניצן הבהיר כי ליד היכל הספורט בראשל"צ יוקם אולם כדורסל מפואר, עם 3500 מושבים.

בגבת יעדיפו כנראה אמריקנים על היוגוסלבי יאבלן

יצחק ויסרוף

בגבת לא מתלהבים מביצועיו של היוגוסלבי רוברט יאבלן, שישוב מחר לארצו, שם ימתין לתשובת הפועל איתן גבת, אם היא מעוניינת בשירותיו.

מאמן הקבוצה, רוני שיפטר, ציין כי יאבלן ניחן ביד־טובה והוא מסוגל לשמש כגבוה שלישי, אך הספקות לגביו קיימות מאחר שהכדורסלן היוגוסלבי לא נמצא בכושר טוב.

בינתיים הוזמנו בגבת את גאס טנטוס (2.00 מטר), העומד להגיע לישראל בעוד כמה ימים. ייתכן שיחד עימו יגיעו למבחן עוד שני שחקנים אמריקנים. שיפטר יבחן בכל השלושה בעת שהותו בארה"ב.

● קבוצות אליצור נתניה ואליצור נהרדור רמלה עומדות להירשם היום במשרדי איגוד הכדורסל לעונה החדשה. היום הוא המועד האחרון לרישום קבוצות.

חמישה קלעים ישראלים בגביע העולמי במוסקבה

● קליעה

חמשת קלעי הסגל האולימפי הישראלי יצאו בסוף השבוע למוסקבה, שם ישתתפו בתחרויות הגביע העולמי בקליעה.

בנבחרת ארבעה קלעי רובה וקלע אקדח אחד. קלעי הרובה הם: יצחק יונסי, גיא סטריק, אדי פפירוב ומנחם אילן. קלע האקדח הוא גרי ארמיסט. המאמן — יאיר דוידוביץ. התחרויות יתקיימו בסוף השבוע.

היוגוסלבי זוראן ראדוביץ מנסה לחסום את הצרפתי וסטריס במשחק אמש ברוטרדאם (היוגוסלבים ניצחו 81:104). (תצלום: איי. פי.)

אוסטרליה הביסה את סעודיה 0:3 בסידני

נבחרת הכדורגל של אוסטרליה, אחת מיריבותיה של ישראל במוקדמות הגביע העולמי, הביסה אתמול בסידני את נבחרת סעודיה — 0:3. פארינה כבש שניים מהשערים. במשחק זה לא שותף דרוריק קוסמינה.

היה זה המשחק השני של אוסטרליה בטורניר המרובע החגיגי במלאת 200 שנה לאוסטרליה.

האוסטרלים גילו יכולת מצויינת ו־12 אלף צופים הריעו למבצעיהם.

טבלת הטורניר

1.	אוסטרליה	2	3־1	2
2.	ברזיל	1	1־0	2
3.	ארגנטינה	1	2־2	1
4.	סעודיה	2	2־5	1

במחצית הוליכו המארחים — 0:1.

היום ייערך באדלייד המיפגש הגדול בין הנבחרות הדרום־אמריקניות, ברזיל וארגנטינה, למרות שיופיעו בהרכבים חסרים.

הקיקרס: ניר לוין הותיר רושם מצויין בהאנובר

חיים שר

האנובר (מיוחד ל"על־המשמר") — כדורגלן הפועל פ"ת, ניר לוין, הותיר רושם מצויין באימונים שערך בקבוצת האנובר הגרמנית — כך כתב ביום שישי העתון "קיקרס".

העתון מציין כי המאמן יורגן ויילנג שיבח את יכולתו של ניר לוין באימונים והחליט לשתפו גם במשחקי־מבחן שתערוך קבוצתו.

העתון גם יודע לספר שהפועל פ"ת ביקשה עבור לוין 100 אלף מארק.

"קיקרס" הוסיף שגם הקבוצה הבלגית ס.צ. בריז', בה שיחק בעבר רוני רוזנטל, התעניינה בלוין.

● מיקי בלו, המגן הבין־לאומי לשעבר של מכבי ת"א, מונה כמאמן ראשי של קבוצת הנוער באגודה. בלו יחליף את שלומי אררי, ששימש כמנהל במשך שנתיים.

ראש משלחת אלג'יריה: אילו שיחקתי נגד ישראל הייתי נכנס לכלא...

יוסף הכם

משחקה של נבחרת ה"אפרוחים" בכדוריד, מול נבחרת אלג'יריה, שעמד להתקיים ביום שישי בטורניר באוסטריה לא התקיים. האלג'ירים לא הופיעו.

ראש המשלחת האלג'ירית אמר בראיון לעתון מקומי: "אם הייתי מופיע למשחק נגד ישראל, הייתי נכנס לכלא בארצי"...

יום קודם־לכן, ניצחה ישראל את אוסטריה — 8:11. במהלך המשחק הותזו תקריות כאשר שחקני נבחרת פלשתין, ששיחקו במגרש סמוך, הפריעו לישראלים.

אחרי נצחון מזהיר על שבדיה — 9:14

ישראל תתמודד היום בגמר נגד אנגליה בליאז'

● כדורמים

נבחרת הכדורמים של ישראל תשחק היום בגמר טורניר שמונה־האומות בליאז', בלגיה, נגד אנגליה, לאחר שקצרה אתמול נצחון מזהיר בחצי־הגמר על שבדיה, שהיתה מועמדת לזכות בטורניר — 9:14.

ישראל גילתה משחק משובח, מלווה ברוח לחימה. רמי פריזר כבש 4 שערים ואחריו בן־דרור וטל סגנית — 3 שערים כל־אחד: עוזי חורי וארנון פלג — 2 כ"א.

אנגליה, יריבת ישראל בגמר, גברה על צרפת — 9:13.

ביום שישי ניצחה ישראל את דנמרק — 11:13, ואת אוסטריה — 10:14. במשחק נגד אוסטריה כבשו לישראל: בן־דרור 5; פריזר 5; סגנית 3 ופלג 1. נגד דנמרק הבקיעו: סגנית 5; בן־דרור 4; פריזר 2; פלג 1 וחורי 1.

בן 48 זכה בזהב באליפות ישראל במשקולות

אלופי ישראל בהרמת־משקולות הוכתרו אתמול בתל־אביב. אלופי נוער רבים זכו בתארים למבוגרים.

האלופים: 48 ק"ג — מוטי וורסנו (מכבי ת"א) 127.5 ק"ג. 56 ק"ג — מאיר דלויה (מכבי ת"א) 210; 60 ק"ג — ראובן חרינטוב (הפועל ת"א), שבר לאחר פציעה ממושכת — 215 ק"ג; 67.5 ק"ג — בוריס פודל (הפועל ת"א) 240 ק"ג; 75 ק"ג — אילן מוסטקי (הפועל יבנה) 242 ק"ג; 82.5 ק"ג — חיים פרג' (הפועל נתניה) 267.5 ק"ג; 90 ק"ג — אייל אנגלמן (מכבי ת"א) 265 ק"ג; 100 ק"ג — ויקטור נפתלי, בן ה־48, ממכבי חיפה 230 ק"ג; מעל 110 ק"ג — שי אורן (מכבי ת"א) 230 ק"ג.

שני שיאי נוער נקבעו בתחרות: אילן מוסטקי מהפועל יבנה, במשקל 75 ק"ג, דחיקה 143 ק"ג (הקודם: אברהים לבכירי — 142.5 לפני 13 שנה) וגם אורן ממכבי ת"א, במשקל מעל 110 ק"ג, דחיקה — 130.5 (הקודם: אלאלוף — 130).

ניהל את התחרות ירוחם כרק, עם השופטים הבין־לאומיים: יהודה גורנצקי וטוביה סקלוסקי.

● שיט

סלע ואמיר רק במקום ה־19

יואל סלע ואלדד אמיר מהפועל שדות־ים שייצגו את ישראל באולימפיאדה, דורגו במקום ה־19 באליפות־העולם בדגלני־המעופף, שנערכה [illegible], הולנד.

עד לשיוט השישי היו הישראלים במקום העשירי, לאחר שסיימו במקום העשירי בזינוק זה. בזינוק החמישי דורגו במקום ה־8, אך בזינוק השביעי והאחרון אירעה להם תקלה ושבר שאובחן במוט התחתון של המפרש מנע מהם להמשיך ונאלצו לפרוש.

האחים טורטן ירדו למקום ה־6

האחים דן ורן טורטן ירדו למקום ה־6 בתום השיוט הרביעי באליפות אירופה במפרשיות מדגם 470, המתקיימת בצרפת.

בזינוק הרביעי סיימו הישראלים במקום ה־9.

התחרויות יימשכו היום.

● כדורעף

נעמן — שלישית

נבחרת הכדורעף של מושב נעמן סיימה את האליפות הבין־לאומית לבתי־ספר חקלאיים שהתקיימה באנגליה, במקום השלישי, לאחר שניצחה את הולנד — 0:3.

הנבחרת הישראלית תשוב ארצה ביום חמישי.

זכה בתואר העולמי

המתאגרף האמריקני דון קארי, אלוף העולם לשעבר במשקל חצי־בינוני, נטל את התואר העולמי במשקל קל־בינוני מטעם מועצת האגרוף העולמית לאחר שהכניע בנוק־אאוט בסיבוב התשיעי את מחזיק התואר, [illegible] רוסי [illegible].

יש לציין שקארי הפיל את יריבו האיטלקי שש פעמים לקרשים.

בעקבות הופעת שחייני ישראל באדינבורו

ציפיות גדולות — תוצאות מאכזבות

דוד סיבור

מפעל שמונה־האומות בש־חייה נערך הפעם שוב באותה בריכה באדינבורו, סקוטלנד, בה התקיים האירוע ב־1980 ופעמיים היו שם משחקי חבר העמים הבריטי. הבריכה היתה ידועה באיטיות. מדוע? בכל המפעלים הגדולים לא נקבעו בה הישגים מרשימים. עומק הבריכה רדוד — דבר שגורם לגלים וזרמים.

תחרות שמונה־האומות היתה צריכה לקבוע את עתידם האולימפי של שחייני ישראל. השתתפות זו באירוע אירופי היא היחידה המאפשרת לנו להתמודד בתחרות בין־ארצית ביבשה. הופעת שחייני ישראל היא לגבינו מאבק על דירוג ברמה של נבחרות בדרג ב' וג'.

הסיכום מאכזב קצת. הציפיות היו מופרזות, ולכן האכזבה גדולה יותר.

המטרות המוצהרות היו במישור האולימפי. שחייני הסגל, שגב פורת וערן גרומי, שאפו להשיג את הכרטיס לסיאול וכך גם שחיינים נוספים כרזיאל רימר, שגיא שטיגמן, זוהר וייס, ערן הירש, גלעד חן ונדב שגל.

מקום ראשון אחד

לצורך מתן עידוד מירבי לשחיינים שהו בבריכת אדינבורו ארבעה מאמנים, שניים במסגרת המשלחת ושניים באופן פרטי.

ועדת־סיאול קבעה קריטריון אולימפי רק לגבי שלושה שחיינים: אייל שטיגמן במשחי 100 ו־200 חזה; שגב פורת ב־400 חופשי וערן גרומי ב־100 ו־200 גב.

בתחרות באדינבורו זכה רק שגב פורת במקום הראשון ב־400 חופשי, אבל דווקא ב״מרוץ האולימפי״, 1500 מטר, הוא נשבר כבר אחרי 200 מטר ולא הצליח לשמור על הקצב הדרוש. קצב שחייתו נחלש ולמרות שזכה במדליית־ארד היתה תוצאתו חלשה.

ארבעה שיאים לא המתיקו את גלולת הכשלון הקבוצתי * המחסום האולימפי לא נפרץ * המבט קדימה — לאליפות העולם ב־שנת 1991

שחיין שגב פורת
היחידי שניצח באדינבורו
תצלום: מאיר פרטוש

שחיינים דוגמת ואלרי, הלסל, רגון, דויד והשחייניות ארמנטרו, גיסלינג ואחרות. הפתעה היוו שחייני אירלנד, שהשתפרו מאוד וכן התקדמו מספר שחיינים פינים, שקבעו תוצאות מעולות.

בשנה הבאה יתקיים מפעל זה בקייאסו, שוייץ.

המטרה העיקרית שלנו צריכה להיות אליפות העולם שתתקיים בינואר 1991 בפארת, אוסטרליה. אין לי ספק ששחיינינו חייבים לראות באליפות זו מטרה נשגבה שלקראתה יש להתחיל להתכונן כבר עכשיו.

ערן גרומי התמקד ב־100 גב. בחודש יוני, לאחר תחרות בוינה, ירד בכמות האימונים בגלל בחינות הבגרות. למרות זאת קבע תוצאה טובה בהחלט — 59.54 שנ׳ — וטיפס למקום השני, המכובד.

הישגים אלו לא סיפקו, כמובן, את חברי ועדת־סיאול. כל שאר השחיינים היו רחוקים מהמטרה. כיום לאחר מעשה נדמה לי ששגינו בקשר לתכנון, מועד ומקום האירוע — ודברים שהיו צריכים להבטיח לשחיינים את הרמה הדרושה.

במישור הקבוצתי חלה נסיגה. הבנים שמרו על רמה סבירה — מקום חמישי לעומת מקום שני ב־1986 ושלישי ב־1987. הבנות, כקבוצה, לא שחו טוב, להוציא את אירית אפרתי במישחי החזה, בהם סיימה במקום השישי (הדירוג הגבוה ביותר בין הבנות) וקבעה שיא ישראלי ב־200 חזה — 2:45.89 דק׳, ואת ענת לויט, שגם היא קבעה שיא ישראלי במשחה הקצר, 50 חופשי — 27.75 שנ׳. כל השאר איכזבו. הבנות סיימו במקום האחרון, עם ניקוד נמוך אפילו מהמקובל.

שיאים היסטוריים

סיפוק מסויים היה בהופעה האישית. ארבעה שיאים ישראלים לבוגרים ואחד לגילאי 17, כולם ברמה טובה. בעיקר משמחים השיאים, שהם בחזקת היסטוריה, ב־50 חופשי ע״י רויאל רימר — 23.89 שנ׳, ועי״ אירית אפרתי ב־200 חזה — 2:45.89. גם ענת לויט עשתה היסטוריה קטנה בשבירה מגבול 28 שניות ב־50 מ׳ חופשי (27.75). אבל התוצאה הטובה ביותר היתה של נבחרת הבנים במשחה שליחים 4x200 מ׳ חופשי — 7:44.32 דק׳. הרביעייה שלנו שחתה בהרכב (בסוגריים זמן־ביניים): שגב פורת — 1:54.47; ערן הירש — 1:56.10; ערן גרומי — 1:58.45; זוהר וייס, המוזיקני האחרון — 1:55.30. רביעייה זו שיפרה את השיא מ־1981 — 7:46.31 דק׳ — שהוצב ע״י אמיר גניאל, רון קרמן, זוהר וייס וניר שמיר, במכבייה.

בתחרות הקבוצתית זכתה שוייץ, שבגנייה על הרכב ותיק ויציב של

שחיין ערן גרומי
אימונים ובחינות בגרות
תצלום: מאיר פרטוש

● טניס

הוכתרו האלופים בין טניסאי העתיד

אלופי גילאי 14 ו־12 בטניס הוכתרו אתמול באליפות הארצית השנתית, ״אליפות הארץ״, במגרשי מכבי הצפון בתל־אביב.

באליפות נטל חלק מספר־שיא של משתתפים — 550.

בגיל 14 גבר דקל סלקטר בגמר על טל הראל — 2:6, 1:6. בגמר הבנות: גלית זינגר — לימור גבאי 6:7, 1:6.

גיל 12, בנים: ניר ולגרין — דני ארז 1:6, 2:6, 6:7. בנות: עדי מנו — חנית אורון 4:6, 2:6.

בתואר לזוגות זכו בגיל 14 לוינשטיין ושוורץ, שגברו על סלקטר וטישלר — 4:6, 6:7, 4:6, ובין הבנות ניצחו זינגר ופראטו את חדר וגבאי — 4:6, 4:6.

בגמר גיל 12 גברו ולגרין וארז על ארליך וביטרן — 5:7, 2:6, ובין הבנות ניצחו גבירצמן ומנו את פרנקל והלפרין 2:8.

רחב — אלוף ה״סניורים״

בירושלים הוכתרו בסוף השבוע אלופי ה״סניורים״ בטניס, בסיומה של האליפות, שנמשכה שבוע.

בגיל 35 גבר במפתיע מיקי רחב על ברמן הוויאס — 0:6, 6:7; בגיל 45 ניצח יצחק בן־שחר את ד״ר ראול גלר — 2:6, 5:7; בגיל 55 הפתיע משה גרשוביץ בנצחון על הלל הורוביץ — 5:7, 6:7, ובגיל 65 גבר בן־ציון ספיר על הנרי גוטמן — 0:6, 2:6.

נשים, גיל 25: רות בורנסקי — גלואי ארגמן 2:6, 6:3, 3:6. גיל 45: טובה אפשטיין — אסתר אייזנברג — 1:6, 2:6.

ניפוי אחרון בנבחרת הנערים

יוסי פנטילט

מאמן נבחרות הנערים של ישראל בכדורגל, אמנון רז, ניפה בסוף השבוע ארבעה שחקנים מנבחרות הנערים אף ר״ב.

מנערים א׳, שייצאו ב־15 ביולי לסוקאיי שבהונגריה, להגן על הגביע, בו זכו בשנה שעברה, נופו אורן פנחס מבני־יהודה ואסף טובי משמשון.

מנבחרת נערים ב׳, שתצא להונגריה ב־24 בחודש, נופו: אנואר טהה מהפועל כפר־קאסם ועידו וארום מהפועל קרית־אונו.

מישלב יצאה לאליפות אירופה

נבחרת בית־ספר מישלב ת״א, אלופת המדינה בכדורגל לבתי־ספר על־יסודיים, יצאה ביום שישי לדנמרק להשתתף בטורניר בין־לאומי.

בטורניר שיתקיים בעיר סוד־ריקסאבן בדנמרק, ישתתפו נבחרות מ־17 ארצות באירופה.

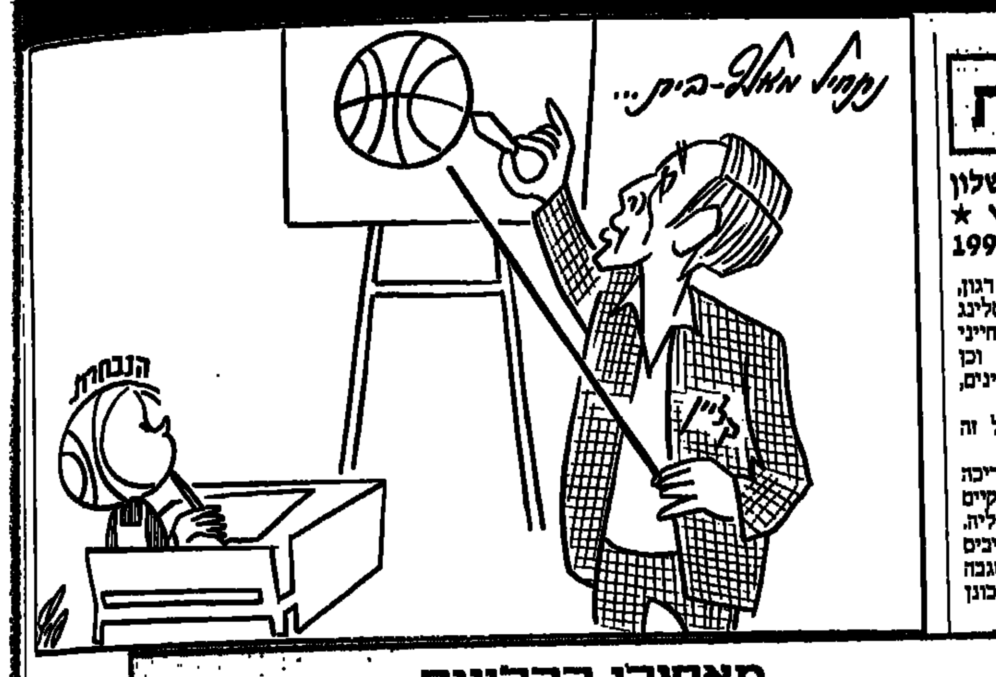

מאחורי הקלעים

לבקוביץ כפה דיאטה על מכבי חיפה

לפרישמן יש מפתח אישי לאוסישקין * בהפועל חיפה מתכננים ״מסע הלוויה״ לקבוצת הכדורסל בסיומו יונח הארון במרכז הפועל בת״א... * הפועל חיפה רוצה שלושה כדורגלנים ממכבי חיפה * אילת גאה: רפי כהן ישחק בליגה הלאומית * רמלר רוצה את לנדאו ואוננה את לסרי * בכדוריד לא חזה מועמד לראש משלחת

* * * אחד הכדורסלנים הישראלים המסכנים ביותר בטורניר הקדם־אולימפי בהולנד היה נדב הנפלד. נדב נפגע בגבו במשחק־האימון האחרון לפני ההמראה ולא הצליח להשתחרר מהכאבים גם בסרטוגנבוש. הכדורסלן הצנוע, שאינו ממהר להתאונן, נשא בשקט את כאבו * * * המאמן הלאומי בכדורסל, רלף קליין, העניק אשראי גדול לכדורסלן הפועל ת״א, עמוס פרישמן, בניגוד לקודמו, צבי שרף, שלא ידע, לדעת רבים, לנצל את הפוטנציאל של פרישמן, הרואה בכדורסל אתגר גדול. לעמוס, תלמיד המגמה לחינוך גופני בסמינר הקיבוצים, יש מפתח לאולם באוסישקין ופעמיים ביום, בשעת הפסקות, הוא נוסע לשם ומתאמן לבדו * * * הווארד לאסוף אינו ממהר לחתום על חוזה עם אחת הקבוצות. לאסוף, בעונה שעברה בהפועל ת״א, אם ״כרטיס ביר״, השיב — מדווח יצחק ויסהוף — כי לא יתפשר בעניין הכספי. בהפועל איתן גבת נדהמו כאשר שמעו שתביעתו היא 120 אלף דולאר לעונה. מהפועל הגליל־העליון דרש 100 אלף דולאר. בקבוצות הקיבוצים אמרו: תודה לאו * * * תמור שטינהאואר, כדורסלן מכבי חיפה ונבחרת ישראל, ייצא בעוד שבועיים לארה״ב למטרת לימודים לתקופה של שנתיים. שטינהאואר (2.09) לא יהיה שחקן חופשי כאשר ישוב לישראל. הוא התחייב להופיע במכבי חיפה במשך שנתיים כשיחזור מארה״ב. את זמנו החופשי מעביר הענק כתול־לבן, שלא זכה לדקות משחק רבות בטורניר הקדם־אולימפי בהולנד, בקיבוץ גבת, יחד עם חברתו. שטינהאואר השתתף במשחקי־המבחן של הפועל איתן גבת ליוגוסלבי יאבלן רוברט * * * אוהדי הפועל חיפה מארגנים טקס־הלוויה לקבוצת הכדורסל. הם מתכוננים לצעוד עם ארון־מתים מבניין מועצת פועלי חיפה לבית העירייה, ואחר־כך להביאו למרכז הפועל בתל־אביב. גם האופטימיסטים הגדולים ביותר כבר החלו לאבד תקווה לגבי סיכויי הקבוצה להופיע בעונה הבאה — דיווחו של יוסף גלזר * * * הנהלה חדשה למחלקת הכדורסל של מכבי חיפה. רק חמישה מחברי ההנהלה הקודמת נשארו. החדשים הם: הד״ר מאיר נוהן, הגזבר, רואה־החשבון מנחם אנגרן, דוד ולך ואריה לבנרני * * * כאשר שוחחו בהולנד על עתיד קבוצות הכדורסל של הפועל ת״א והפועל חיפה והאפשרות שכלל לא יופיעו בעונה הבאה פלט סגן ראש המשלחת, שלמה שטיגלמן, איש אליצור נתניה: ״חכו להפתעות נוספות״ למה התכוון? * * * שני כדורסלני בית״ר ת״א, רונן גינזבורג ושוי כספי, ששב לקבוצת־האם שלו ממכבי חיפה ומכבי נתניה, נכנסו כשותפים ב...חנות מכולת ברחוב ריינס בתל־אביב. גינזבורג יצא, בינתיים, לפאריס כשליח תנועת בית״ר לתקופה של שלושה שבועות * * * אמיר בוחלי, כוכב הפועל גן־שמואל, מבקש לשחק בהפועל הגליל־העליון — מוסר יצחק ויסהוף. בוחלי ביקש את אישור מזכירות קיבוץ גן־שמואל לעבור לגליל אך המזכירות התנגדה. עתה מקווה השחקן הצעיר כי שיחת הקיבוץ תכריע לטובתו וחברי קיבוצו יאפשרו לו לשחק בגליל * * * בני־יהודה ת״א היתה מזוהה מאז קיומה עם הכדורגל. עתה מתפתחת באגודה זו קבוצת הנשים של בני־יהודה בכדורסל, המופיעה בליגה הלאומית. הקבוצה התחימה בין השאר את כוכבת הפועל גבעת־חיים והנבחרת, אלמנה גורן, ועוד ירדה נטוייה. אגב, בקבוצה צמחו כמה שחקניות טובות וכראשון לימור מזרחי * * *

קלינגר הבטיח עצמו

* * * ניר קלינגר, כדורגלן מכבי חיפה והנבחרת הלאומית, אינו מאמין כנראה בסיכוייו לעבור את המבחנים בקבוצה ההולנדית מאסטריכט. יוסף גלזר מציין כי בינתיים סיכם את תנאיו הכספיים במכבי חיפה לעונה הבאה לאחר ״פיצוץ״ מתמשך. יש הטוענים כי קלינגר סבר שישיג כיום תנאים טובים יותר מאשר לאחר תום ״האופציה ההולנדית״ שלו. חוזהו עם מכבי חיפה יקבל תוקף רק אם ייבחן וייכשל בהולנד * * * מכבי חיפה הציבה לא פחות משישה כדורגלנים ברשימת ההעברות. על שלושה מהם יש כבר קופצת, הפועל חיפה, המעוניינת לצרף לשורותיה את שלום לוי, רפי אוסמו הגדול ואדוק מלכה. יו״ר מחלקת הכדורגל של הפועל חיפה, אבי שוסטר, נפגש עם יו״ר מכבי חיפה, יצחק אביגור, וביקש את השחקנים. שלושת האחרים ברשימת ההעברות הם: ליאור רוזנטל, ירון גבעול וציון מרילי * * * כדורגלני מכבי חיפה נדהמו כאשר מאמנם החדש, אמציה לבקוביץ, חילק להם בשיחת־הפתיחה שרטוטים לתרגילי כושר וגמישות בפגרה, תוך הסברים לשמירת הכושר הגופני ותפריט לתזונה נכונה * * * עיריית חיפה מעניקה מדי שנה פרס־חיפה לספורט. השנה נבחר כזוכה הפרס מאמן־הכדורגל הוותיק, גלצי הרדי, על עשרות שנות פעילותו במכבי חיפה. ועדת הפרס כללה את המפקחים על החינוך הגופני במחוז חיפה, אברהם קליין ויעקב סוכוביץ והעיתונאי אורי ירון. עד כה זכו בפרס השחיין דן ברבר, כדורסלן נבחרת הנכים, אורי מסוריג, הקלעית רחל שטיינר, האתלטית אולגה ויסבנרגן, שופט הכדורגל אברהם קליין, איש הספורט הוותיק אהרון (דולק) עמישב, ואשתקד מאמן־השחייה הוותיק אירית פייהנבוים והמורה לחינוך גופני אמירה וזרדי, בעבר אתלטית וכדורסלנית מצטיינת * * * אחרי 16 שנה נפרד שלומי שטיקר מקבוצת הכדורגל של הפועל חיפה, כשהוחלט להציבו ברשימת ההעברות. שטיקר שיחק מגיל 12 בהפועל חיפה, למעט שנת־הפונה בהפועל ירושלים. בקבוצה החיפנית טוענים ששטיקר לא הצדיק את עצמו ולא הוביל את הקבוצה להישגים * * * שופט הכדורגל הבין־לאומי יאיר טילינגר הודיע על פרישתו מאיגוד השופטים. טילינגר, שמרגיש מקופח טוען שלא שובץ לאף משחק בגביע־המדינה בעונה שעברה. כבר לפני כחודש פרש מכהונת המדריך הראשי בקורס השופטים. לראשונה מזה 30 שנה לא יהיה לחיפה שופט בין־לאומי, אחרי יוסף שלייסר ז״ל, אברהם קליין ויאיר טילינגר * * *

חזן בין פ״ת לכפר־סבא

* * * חוזה ההשאלה בין הפועל פ״ת והפועל אשדוד בקשר לכדורגלן אלון חזן הסתיים בשבוע שעבר לאחר ארבע שנים. הפתח־תקואים מיהרו להאריך את החוזה, ובכל זאת אין וראות שחזן ישחק בקבוצה הפתח־תקואית. איתן רביבו, חלוץ הפועל כפר־סבא, הוא חברו הטוב של חזן. השניים גדלו בהפועל אשדוד ומשם הגיעו לזירה הלאומית. רביבו פועל כיום להביא את חזן להפועל כפר־סבא. עכשיו — מציין מוטי חביב — הדיון הוא עם הפועל פ״ת. חזן עשוי לחזור לאשדוד ליום אחר, ולהיות מושאל ל...הפועל כפר־סבא * * * העברתו של השוער רפי כהן מהפועל אילת להפועל פ״ת, היא היסטוריה לגבי הכדורגל בעיר הדרומית. מעולם לא היה שחקן שגדל בהפועל אילת ושיחק בליגה הלאומית. בתחילת שנות השבעים עבר אמנם בני אלון מהפועל אילת להפועל חיפה, אבל אלון לא גדל באילת ושיחק שם בעת שרותו הצבאי, ולמעשה חזר למקורות החיפניים שלו. רפי כהן הוא הראשון מבני המקום שמבצע את הזינוק המטאורי. באילת מאחלים לו הצלחה דומה לזו של בני אלון, ששנה לאחר שעזב את אילת היה מלך־השערים בליגה הלאומית * * * אלי אוחנה חזר לבלגיה בתום חופשה ארוכה בארץ. החופשה עברה לו כל כך מהר עד שלא הספיק להיפגש עם חבריו בבית״ר ירושלים. הוא הבטיח לעשות מאמץ ולהגיע למשחקי האינטרטוטו, אך גם אז לא בא. מה שלא עשה אוחנה בארץ הוא יעשה כנראה באירופה השבוע, כאשר יתארחו הירושלמים באוסטריה, אצל שטורם גראץ, יגיע אוחנה כדי לעודד. ״תאמין לי, קל להגיע מבלגיה לאוסטריה מאשר מירושלים לרמת־גן״... — אמר אוחנה למאמן דרור קשטן * * * מאז שיחק דב רמלר בהפועל ת״א הפך לחברו של גיל לנדאו. המאבק על חולצת ההרכב הראשון לא הפריע לידידות בין השניים, שנותרו חברים עד היום. בעונה הבאה יאמן רמלר את הפועל אשדוד מהמחוז הדרומי בליגה א׳ והוא רוצה לראות את לנדאו כ...חניכו. לנדאו, אחרי עונה מתסכלת מאוד מבחינתו, בה לא שיחק בהפועל ת״א, מחפש את השקט התקשורתי ולא מן הנמנע שייענה להצעת רמלר * * * ויקי פרץ כבר עבר את גיל ה־35 והכדורגל אצלו הוא כבר תחביב בלבד. ויקי שיחק בעונה שעברה במכבי רמת־חן, שעלתה מליגה ג׳ לליגה ב׳. למרות זאת מוצף הצעות לקראת העונה החדשה. כמה קבוצות — בהן לאומיות — הציעו לו חוזים קוסמים. ויקי נבוך: ״מה הם עוד רוצים ממני?״ הוא שואל ואינו מבין. על־אף ההצעות ישחק רק בליגה נמוכה שבה אין אימונים רבים שכן מתקשה להגיע אליהם בגלל עסקיו ביהלומים * * * ראש־חוהב של מכבי יפו בשנות השבעים ובתחילת שנות השמונים, משה אוננה, עושה חיל בתפקיד המאמן. אוננה הצעיר אשתקד את הפועל באר־יעקב מליגה ב׳ לליגה א׳. עתה הוא טרוד ברכש ואת הפנייה הראשונה היפנה לשכנו, גבי לסרי, שחקן־עבר בהפועל ת״א, שהופיע בעונה שעברה בשבעה משחקים בהפועל טבריה. לסרי ישחק כנראה בעונה הבאה בליגה א׳ * * * מוטי חביב שהביא קטע זה מוסיף שאחרי שסיימו את הליגה, אחרי שכתבו ושירדו על אליפות אירופה ולפני שהליגה שוב תצא לדרך החליטו עתונאים לערוך טורניר קט־רגל. בטורניר נטלו חלק מארבעה עתונים וכן גלי צה״ל. בבכורה זכו כדורגלני ״ידיעות אחרונות״, שהקדימו את ״הארץ״. הקבוצות טענו שבנבחרת ״הארץ״ שיחקו שני פועלי דפוס, עולים מ...ארגנטינה, וכך שאסור לפי התקנון. בשורות ״ידיעות אחרונות״ שיחקו כתב הכדור עמוס אורן, וכתבי הספורט גולן הזני, יוסי טנטילט ושלמה מן. ״חדשות״, שקיווה להשיג את הבכורה, התייצב לטורניר עם תלבושת חדשה מתוצרת ״יומברו״, אך נחל אכזבה. אגב, ב״חדשות״ ממורמרים על שיפוטו של שלמה יוסף, שהרחיק במהלך הטורניר את רונן עמיקם. גם אליעזר להנוה היה על סף הרחקה לאחר שאמר לשופט: ״מה אתה עושה לנו, מה קרה לך, אתה כועס שנתנו לך פעם ציון 4 בעתון״ מלך שערי הטורניר היה עמיר סלב מ״חדשות״, עם חמישה שערים * * *

פרסים לאלופי שנות ה־30

* * * במסיבת־סיום עונת האתלטיקה תצטיין מכבי חיפה ל־14 אלופי־עבר. יוסף גלזר מציין כי הוותיקים בהם היו אריך ויול, בן ה־76, אלוף ארץ־ישראל בריצות 100 מ׳ (11.0) ו־200 (24.1) בשנים 1936־38, יצחק חסן, אלוף א״י בשנים 1935־38 בקפיצה לרוחק (6.40) ובמשולשת (12.98) * * * מזכיר איגוד הכדורגל, שלמה פוזנר, שהיה מנהל הנבחרת הלאומית ונבחרת הנוער בשנים האחרונות פרש אמנם מתפקידו, אך תו־לארץ לא נשארה עבודה מתוך לתחום. בשבוע שעבר נסע עם נבחרת ה״אפרוחים״ לטורניר באיטליה. הסיבה — מדווח יוסף הבס — שאיש מבין חברי ההנהלה לא רצה לנסוע * * * שוער הנבחרת הלאומית והפועל פ״ת, ישראל פלטה, בן ה־29, ובני כויש, שוער קבוצת אס״א ת״א מהליגה הארצית, עורכים בזמן האחרון ריצות־אימון בהמרפה פתח־תקוה. כל ערב הם מגדילים את המרחק בחצי ק״מ. מה לא עושים כדי לשמור על כושר * * * בפעם השלישית תוך שנה נפרץ אולם המשקולות של מכבי חיפה ונגנב כל ציודו. בגלל סיבה זו לא יכלו משקולאי מכבי חיפה, סגני האלופה, להתאמן לקראת אליפות ישראל שנערכה אתמול * * *

תיק חוץ

בצל אסון הכספית

הפסולת הרעילה שהוזרמה למימי מפרץ מינאמאטה ביפאן לפני 30 שנה — עדיין נותנת את אותותיה בחיי עיר החוף הקטנה ותושביה

אנת פוגת, רויטר

כל יום ב׳ מקיים דייג בודד משמרת מחאה לפני משרדי המפעל הכימי האחראי לאסון הסביבתי שאירע לפני 30 שנה, החמור בסוגו בתולדות יפאן. ״אינני רוצה שמישהו ישכח שאבי מת, קרובים מתו, שאנשים עודם סובלים״, אומר מאסאו אוגאטה, בן 84. ״המסך לא ירד על הפרשה הזאת״.

במשך עשרות שנים הזרימה חברת צ׳יסו למפרץ מינאמאטה פסולת שהכילה כספית. המתכת חדרה ל״שרשרת המזון״, קטלה דגים ובעלי־חיים אחרים, ולבסוף הגיעה אל האדם. לדברי המומחים, איש לא מת כתוצאה ישירה מן הכספית, אך ההערכה היא שעשרות אלפים מיפאנים נפגעו והמקרים החמורים ביותר סובלים מאובדן הראייה, חירשות ושיתוק. מאה תינוקות נולדו עם מומים גופניים קשים ופיגור שכלי בעקבות הרעלת הכספית.

על פיסגת הר בודדת, לא הרחק ממינאמאטה, נמצא בית־חולים המנוהל על־ידי העיר למען אלה שנפגעו ממה שנודע בעולם כ״מחלת מינאמאטה״. עם 61 המטופלים שם נמנה פוג׳יו יאמאמוטו, שאמו אכלה דג מורעל בכספית כאשר הרתה ללדת אותו. כיום, בגיל 31, הוא אינו מסוגל ללכת, לדבר, או לבטא מחשבה ולו גם הפשוטה ביותר. הוא שוהה כל היום במיטה מוגנת, כשגופו השברירי מכורבל בשמיכה.

אוגאטה ומשפחותיהם של שישה קרבנות נוספים הגישו לפני 12 שנה תביעה בגין רצח נגד שני פקידים בחברת צ׳יסו, המעסיק העיקרי בעיר בת 36 אלף התושבים. במארס השנה זכו בניצחון חלקי, כאשר בית המשפט העליון של יפאן הרשיע את שני הפקידים ברשלנות מקצועית. נשיא צ׳יסו לשעבר, קייצ׳י יושיאקה, בן 86, ומנהל המפעל לשעבר אייצ׳י נישידה, בן 78, נידונו למאסר על־תנאי על שהמשיכו להזרים כספית למפרץ עד 1960 — שנתיים לאחר שהתגלה הקשר בין הכספית לבין ״מחלת מינאמאטה״.

מחבת הפיצויים נמשכת

אולם אוגאטה מגדיר את גזר הדין הזה ״פארסה״, ומביע התמרמרות, אותה חשים כאן רבים שילדיהם מוגבלים בעקבות ״המחלה״, או שהוזקקו תוך מאבק לזכות בפיצויים מ״צ׳יסו״.

ב־1968, 15 שנה לאחר שהנפגעים הראשונים חלו, הכירה הממשלה רשמית בחלקה של החברה בזיהום, אולם חלפו שש שנים נוספות עד ששופט ציווה על צ׳יסו לשלם פיצויים. כיום ממתינים כ־5,000 איש להחלטתה של ועדה ממשלתית שתכריע אם אכן מגיעים להם פיצויים. בעבר הזמן הדרוש לקבלת החלטה כזאת היה חמש שנים בממוצע ובמקרים מסויימים הגיע אף ל־14 שנה. לדברי אחד הפעילים נגד ״צ׳יסו״, אחד החולים היה בן כבר 82 ורתוק למיטה כאשר החל לקבל פיצויים. אולם ב־1987 נכנסה לתוקפה שיטה חדשה, המקצרת את זמן ההמתנה לשנה אחת.

״חלק מן האנשים הללו זקנים כיום, וקשה להבחין אם הסימפטומים שלהם נובעים ממחלת מינאמאטה, מגילם הגבוה או ממחלה אחרת כלשהי״, אומר מאסאמי מיורה, פקיד בחבל קומאמוטו. אלפים אחרים, שדרישות הפיצויים שלהם נדחו, או הושהו, החליטו להזדקק לתהליך, המושך לא פחות, של תביעה נגד חברת צ׳יסו והממשלה. שמונה תביעות משפטיות נפרדות מסוג זה תלויות ועומדות כיום.

״צ׳יסו״ נאלצה לקחת הלוואות מן הממשלה כדי לשלם פיצויים בסך יותר מחצי מיליארד דולר, ומדי חודש מוגשות 50 תביעות פיצויים חדשות.

״אנו משתדלים מאוד לקבל על עצמנו אחריות״, אומר נוריו אישידה, מנהל המחלקה המשפטית בחברה. ״התשלום הוא דרך אחת לפיצוי, אך איננו יכולים לשלם אם איננו בטוחים שהאדם חולה״.

תווית משפילה

בגלל הסטיגמה של המחלה המתינו רבים שנים עד שהגישו תביעות לפיצויים. ״אפילו היום, כאשר אתה מספר שאתה ממינאמאטה, הבעת פני הבריות משתנה״, אומר בעל בית־קפה מקומי. ״בנותיי אינן רוצות לצאת עוד לטיולי בית הספר, משום שילדים מערים אחרות לועגים להן״.

התושבים קובלים על כך שאמונת הבל, לפיה מחלת מינאמאטה מידבקת, או עוברת בתורשה, גרמה כבר לביטול אירוסים ולאובדן מקומות תעסוקה. אדם אחד אף אירגן, לשווא, עצומה לממשלת החבל כי תשנה את שם המחלה. ״זוהי עיירת מולדתי, והיא יפה. יש בה הרים וים — מדוע תיקרא על שמה מחלה?״ — שואל בעל המלון טאסאקי יושיטאקה; ״אפשר היה לכנותה ׳מחלה כספית׳ או לתת לה איזה שם לועזי״. מקורים טוענים שהתווית המסויימת שהודבקה לעיר אף מרתיעה אנשי עסקים. האבטלה במינאמאטה מגיעה ל־4.2 אחוזים, לעומת השיעור הארצי הממוצע של 2.7 אחוזים.

לקח לעולם

״החולים שטרם זוהו רשאים בהחלט לדרוש פיצויים״, מדגיש סגן ראש עיריית מינאמאטה, טושיאקי קומאטסו, ״אך אם נאבד את ״צ׳יסו״ זה יהרוס את העיר״. הוא מרמז, כי יש הסבורים כי מן הראוי שהחולים ידאגו לא רק לעצמם, אלא גם לכלכלת העיר. הוא מקווה, כי ביום מן הימים ואולי במאה הבאה, תיעלם המרירות ומינאמאטה תהיה רק עוד ״לקח לעולם״.

מיפגש תרבויות בקראקוב

בימים אלה נערך בקראקוב פסטיבל מרשים שהוקדש לתרבות היהודית, בו הוקרנו סרטי יידיש שרובם הופקו לפני מלחה״ע השנייה ● המארגנים רואים בפסטיבל תקדים המעורר תקוות לעתיד

נתן גרוס

בקראקוב, מרכז התרבות הפולני החשוב ביותר אחרי וארשה, ובוודאי החשוב במרכזי הזכרת ושימור התרבות של יהודי פולין על בתי הכנסת שלה, המוזיאון היהודי, בית הקברות העתיק וכו׳, התקיים בימים אלה פסטיבל מרשים שהוקדש לתרבות יהודית.

הרעיון נוצר במועדון המקומי לאמנות הקולנוע ״מיקרו־אוריאון״, שזה שנתיים עושה רבות להצגת סרטים דוקומנטריים ועלילתיים על נושאים יהודיים. המועדון היה הראשון שהציג לקהל הפולני גירסה מלאה של הסרט ״שואה״ של לנצמן וכן את ״כנר על הגג״, ״הדיבוק״, ״טוביה החולב״ ועוד.

״העם הנבחר״

הפעם הצליחו מנהל הפסטיבל, קשישטוף גיירסקי, וסגנו האחראי על הביצוע, יאנוש מאקר, לייבא מארה״ב את מיטב הסרטים ביידיש, שרובם הופקו לפני מלחמת העולם השנייה בפולין ואשר מעולם לא הוצגו שם אחרי המלחמה — החל ב״ייִדל מיטן פידל״, ״תקיעת־כף״, ״הדיבוק״, ״פורים־שפילער״, ״עש׳ א היים״, ״א בריוועלע דער מאמען״ וכלה ב״אונזערע קינדער״, עם דז׳יגן ושומכר, שהופק בפולין בשנת 1949. כל אלה בחלקו הראשון של הפסטיבל, שהוכתר בשם ״יהודים ופולנים — מפגש תרבויות״. בחלקו השני, ״העם הנבחר״, הוקרנו תריסר סרטים בינלאומיים על נושאים יהודיים, בהם ״ומר גיה״, ״ינטל״, ״קברט״, ״בחירתה של סופי״, ״דיקטטור״ של צ׳פלין, וכן שני סרטים פולניים, ״פילטוס והאחרים״ של אנדז׳י ויידה ו״גריטה מטוליבור״ של י. גולד.

לצד הקרנת הסרטים התקיימו הרצאות ודיונים אחרים בנושאי היהדות ותרבותה. הפסטיבל נפתח בנוכחות ראש לשכת האינטרסים של ישראל בפולין, מרדכי פלצור, בהרצאה שנשא מנהל המוסד להיסטוריה ולתרבות יהודי פולין שליד האוניברסיטה של קראקוב, פרופ׳ יוזף גירובסקי, בנושא ״דו־שיח פולני־יהודי בשנים האחרונות״. במשך הדיונים הושמעו הרצאות על הקולנוע היהודי והנושא היהודי בקולנוע הפולני, וכן על פילוסופיה יהודית, אתנוגרפיה, אמנות, ומסורת. בין השאר, ״דמותו של יהודי באנציקלופדיה של האמנות העממית״, ״יהודים ביצירות פרוסט ודרומסקי״, ״העיירה היהודית בספרות הפולנית״, ״היהודים בעיני האמנים — הפולנים והיהודים״, ״א.י. השל במעגל ההגות היהודית״.

לאורך כל ימי הפסטיבל התקיימו הופעות של אמנים ידועי־שם בקריאה אמנותית ובזמר, כשאת החלק העיוני של הפסטיבל סיימה סלבה פשיבילסקה, זמרת ואמנית קריאה שביקרה לא מזמן בארץ, בשירי גבירטיג. לקראת סוף הרסיטל שלה ציין המנחה, יאן קז׳ידינובסקי, את חשיבותה של תקומת מדינת ישראל ויובל הארבעים שלה. סלבה סיימה את הערב ב״עושה שלום במרומיו״.

יום אחד של הפסטיבל הוקדש לטיול ברובע היהודי העתיק קזימייז׳, בו לקחו חלק כ־500 איש בקבוצות מודרכות. הם שמעו הרצאות היסטוריות, ביקרו בתערוכת צילומי הרובע בבית־הכנסת העתיק של בוהשיאן, ואח״כ במוזיאון היהודי, הנמצא בבית הכנסת הישן והאזינו לקונצרט של מוסיקה ליטורגית.

הפסטיבל הבא — על ישראל

בסקירתו בעיתון קראקובי מסכם יאנוש מאקר את רשמיו מהפסטיבל וכותב בין היתר: ״הפסטיבל היה ונשאר בשבילנו ניסיון בלתי רגיל. כשתכננו אותו, ואח״כ הכנו לביצוע, לא ציפינו שהוא יזכה בהתעניינות כה רבה ואותנטית. רמתן של ההרצאות, הכמות הגדולה של הסרטים ביידיש, שלא הוצגו עד כה בפולין, ניסיון להציג את התרבות היהודית בהיבטים הרבים ככל האפשר, כדי לעמוד על עושרה ורב־גוניותה, ולבסוף האווירה הנהדרת, היחידה במינה, שליוותה את הפסטיבל לכל אורכו — נוטעים בלבנו ביטחון שיהיה זה תקדים, לא רק אצלנו בפולין אלא יתכן שגם בכל מזרח ומרכז אירופה. את הפסטיבל הבא בכוונתנו להקדיש כולו לתרבותה של ישראל. הידיעות של הפולנים על מדינת ישראל ותרבותה הן למעשה מזעריות, ואם כבר מגיע משהו לפולין זה מידע חלקי, ומה שגרוע מזה — בצורה מעוותת על־ידי גורם פוליטי״.

את מארגני הפסטיבל מעניינת לא פוליטיקה אלא רק התרבות, שהיא הבסיס להכרה הדדית ולהבנה, והיא הקובעת את טעמם וערכם של האדם והעם.

הקרב רק החל

(המשך מעמוד 6)

הירוק כדוגמת צומת עדועה, ייצרו בצוות קצר, בין כמה ימים, אפקט של התגוננות וייאוש. אפקט כזה מוביל, כמובן, אל הליכוד והמפלגות סביבו, אפילו אם ייצא רבין בהצהרת מלחמה אנאליטית. עם כל הכבוד לבעיות הכלכלה, למשבר במשק ההסתדרותי ולמשבר הבריאות, התמונה הסופית בהצבעה היא משנית. השלכה מפני שהציבור מבולבל מן המסרים הסותרים של המפלגות, בניגוד למסרים הברורים יחסית בתחום המדיני. מי אשם במשבר הבריאות? הממשלה, בסדר, ניסים, אבל ניסים הוא חצי מערכניק בעיני חלק מן הציבור. ומי אשם במשבר קופת־חולים והמערכניקים שהקימו את הקופה? המשבר החברתי־כלכלי העמוק יוצר אצל הבוחר תחושה שאין תשובה למצב לאף אחת מן המפלגות הגדולות. המסקנה אינה להצביע למפלגות אופוזיציוניות, כדוגמת מפ״ם ור״צ. עמומה יותר להתמקד במלחמה המשותפת, והאינתיפאדה. השלכה ממשית לנושא הכלכלי־חברתי על הבחירות תוכל להיות רק לאחר שלטון חד־מפלגתי. אבל בטרם זה לא היגנו מזמן.

●●●

או אם לא תהיה קמיצה רצינית בגרנדה או במצב־הרוח, יהיה שוב ,תיקו, המפלגות הקטנות יגרפו את חלקן וכל מנדט נוסף למעלה או למטה ישפיע עליהן מאוד. התוצאה הכללית תהיה תיקו. תיקו, אני שם נפשי בכפי, טוב למערך. הגוש הימני כל־כך, הוא נעזר כל אופציה של הצטרפות אליו מן הגוש הקרוב למערך. המערך תלוט אחרי הבחירות במפ״ם ור״צ, יוכל אולי להציע משהו למפלגות הדתיות, כמו שאומרים הלשונות הרעות, ותאהב פרס בממשלת האחדות הלאומית, ממשלה מאסיבית ומסורבלת על פני תלות במפלגות מיליטנטיות קטנות. המצב, לא תהיה לו בעיה. אבל אלה תחזיות רחוקות, במונחים ישראליים, הקרב רק החל.

רשות הקורא

המקום הריאלי ואמון הציבור

כחבר מפ״ם, בסניף עירוני, אני מבקש להביע דעתי בנושא בחירת המועמדים של המפלגה לבחירות לכנסת הי״ב.

כיוון שלכל הדעות יהיה על כולנו לעמול הרבה כדי לזכות בנציגות הולמת בבחירות האלה, חושבני שנעשתה שגיאה גדולה בכך שבין המועמדים הריאליים נמצא רק אחד מהסקטור העירוני — בעוד אנו פונים לציבור העירוני שיתן בנו אמון ויתמוך במפ״ם וברעותיה.

יש אומנם החלטות ישנות לגבי נציגות המיגזרים השונים, אך נראה שהמוסדות המרכזיים שכחו משום־מה שמאז היו לנו 8־9 חברי כנסת, הצטמקנו קצת. אינני מתנגד שיתנו, למשל, למיגזר הערבי נציגות, אך למה לא יכלו להציג להם את המקום החמישי. ואז זה היה גם תמריץ לאותו ציבור לעשות את המקסימום למען בחירת הנציג שלהם. כך גם ביחס לנציגות הנשים — למה זה חייב היה להיות מקום רביעי. לפחות היינו יכולים לבוא לציבור העירוני עם שני מועמדים ריאליים. חבל שנעשו השגיאות וחושבני שיהיה קשה להתגבר עליהן.

אלחנן עמירי, נתניה

המסקנה האמיתית

הצטרפות מאיר פעיל, ואליך צרק וחברים נוספים של של״י ור״צ למפ״ם, בימים אלה, הם מסימני התנופה בה נמצאת היום מפ״ם. תנופה שקיבלה תאוצה מוגברת אחרי הוועידה האחרונה המוצלחת, מבחינה ארגונית ומבחינת תוכנה האידיאולוגי והפרגמטי בנושא הערבי ובנושאים הכלכליים החברתיים. הגמגום של ר״צ בנושאים האלה היה אחת הסיבות להצטרפות חברים למפ״ם.

ר״צ הראתה את פרצופה האמיתי, כאשר חברים מרכזיים שלה (בכנסת) הצטרפו להצבעה, עם הליכוד, נגד ההסתדרות. באחרונה חברים בר״צ תובעים חקירה בעניין ההפסד האומלל של ״כור״. גם כאן שותפה ר״צ לליכוד. או אני שואל למה שהחברים בר״צ לא יסיקו את המסקנה האמיתית, ויצטרפו בהמוניהם למפ״ם?

אורי שדה, חיפה

סאטירה ריחנית מדי

תחושת גועל תקפה אותי למקרא היצירה הסאטירית של עמירם כהן ב״על המשמר״ מ־1.7.88, בשם הריחני ״פיפי או קאקי״. אם רוצים לשלוח חץ סאטירי ב״פסטיבל״ שערכו כלי התקשורת סביב הלידה הבראזילית קרולין — האין כבר דרך אחרת מאשר להיכנס לסיר ולהשתעשע בתכולתו הצבעונית בפרטי פרטים, לרבות הקולות?

זה מזכיר לי את הבדיחה הידועה על אותה אשה צדקנית שהתרגזה לשבת נשמטה מידיה לסיר הלילה, והיא רצה בבהלה לרב העיירה בשאלה האם זה כשר או טריפה. הרב השיב לה: כשר זה כשר, רק מסריח...

לדעתי, רשימה מלוכלכת כזאת אינה הולמת עיתון רציני בעל רמה.

שלום סמיר, נגבה

והארץ תשקוט

העשן אינו מגיע אל לשכתו הממוזגת, הרחוקה, של מר שמיר. לגבי דידו, גל המהומות שכך והאש כבה והולכת — האינתיפאדה גוועת, ושבו בנים לגבולם. מעולם לא היה מצבנו רגוע כל־כך והארץ תשקוט ארבעים קילומטר.

אברהם שרון, רשפים

מדינת חוק לבנון שנייה?

ועדה צבאית שמינה האלוף מצנע לבדיקת תלונתו של קצין מילואים (״על המשמר״, 26.6.88) דחתה את טענותיו של הקצין. אולם משקראתי את הידיעה עד סופה, התברר סיפור מדהים ומקומם. מדובר במתנחלים חמושים שירו לעבר חיילי צה״ל בטעות — מאחר שהשמש סינוורה אותם. גם בשל המרחק הרב לא זיהו אותם בבירור. למרבה השמחה לא היו נפגעים מתקרית זאת, ובכך בעצם הסתיימה החקירה, כלומר תלונתו של הקצין לא נמצאה מוצדקת.

אולם מה בדבר העמדתם לדין של היורים, העושים דין לעצמם, מסתובבים חמושים ומנסים להטיל מורא ופחד על תושבי השטחים — מדוע אינם זוכים בטיפול נאות כנדרש? האם אנו עדים ללבנון שנייה נסות ישראל־סבא?

דורון ספקטור, מרחביה

עוז לתמורה

(סוף מעמוד 7)

נכונה את המציאות ומה עומד מולה, לא היתה מופיעה באופן מנוצל. אבל היא לא היתה מסוגלת אפילו להסכים על ניתוח המצב, אלא שזה המצב לפי שעה. כעת חשוב למנוע שתהיה מלחמה פנימית, שאני רואה את סימניה כבר עכשיו. יש לדאוג, שלכל אחד ממרכיבי תנועת העבודה יסמן לו יעד משותף לתנועת העבודה בקרב אותם 20 אחוז של מהססים, שכל אחד מהגופים צריך לנסות לקרב אותם אליו על־פי ייחודו. בינתיים אני חש שאננות רבה במחנה העבודה וחוסר מקוריות מחשבתית, שתצליח לפרוץ את תמונת התיקו המסוכן בעמנו.

— אולי חוסר המקוריות היא נחלת מפלגה שבשלטון — ״העבודה״ — בעוד שהצעות מקוריות מטעם מפלגות השמאל אינן מסוגלות לעבור את מחסום הביצוע, כי אין אפשרות להוציא אותן לפועל מספסלי האופוזיציה?

אינני מסכים עם הנחה זאת. הנה הדוגמה של יאיר צבן, שאני שמח שהועמד על־ידי מפ״ם בראש הרשימה לכנסת ומאמין שזו בחירה מוצלחת, לא רק למפ״ם אלא לתנועת העבודה בכללותה. הוא פרלמנטאר מצויין, אשר ידע לעסוק בנושאים החיוניים ביותר לחברה הישראלית על כל חלקיה ובזאת תרמה מפ״ם גם לעצמה.

— כיצד אתה רואה את המאבקים האחרונים של מפ״ם בתחום התרבותי, באופן מפלגתי דרך הכנסת או דרך ״ועד 1״, אותו אירגן ועודנו ליד מפ״ם?

אני מקבל ומוקיר את פעילותה של מפ״ם בקרב העובדים, אבל אני חושב שזו שגיאה נוראה לנסות ולהבנות מכשלונות חברת העובדים. הדברים יותר מסובכים מכפי שהם נראים למראית־עין. יש מפעלים הסתדרותיים שבהם העובדים לא רצו במשך שנים להיות שותפים להנהלה ולאחריות, אלא רק משכורת בסוף החודש. מפ״ם היתה שותפה לכל אורך הדרך גם בהשגיה וגם בכשלונותיה של ההסתדרות, חברת העובדים וקופ״ח, ומכאן שאין מקום לדרוך כעת עם הזאבים ולשחק לידי הדמגוגיה החברתית של הליכוד.

— דיברת על קביעת ״יעדים לכיבוש״ לכל אחת ממפלגות תנועת העבודה ומחוצה לה. האם לדעתך ניתן לתאם מעין חלוקת גזרות שכזו?

הדבר נראה לי קשה ביותר. אולי היתה אפשרות להקמת שולחן משותף לתיאום בין מטות ההסברה, אך נראה לי שכאשר ״רצים״ לחור אין מניעה מהכפשות והתקפות הדדיות וכל מה שנותר הוא לפנות לשכל הישר ולנסות לצמצם את התופעה.

אחד הנושאים העיקריים שיעמדו במערכת הבחירות של מפ״ם ור״צ בגזרה של תומכי העבודה יהיה השתתפות של מפלגת העבודה בממשלת האחדות הלאומית. האם, לדעתך, צריכה הנהגת מפלגת העבודה להצהיר במפורש, שלא תחזור לממשלה עם הליכוד?

היא חייבת. שהרי לגבי כל הנושאים העומדים על הפרק לא תיתכן הידברות עם הליכוד. במיוחד כעת, לאחר שהליכוד יישר קו עם היסודות הקיצוניים ביותר של ״התחיה״ ואפילו כהנא ומגלה עמדה חסרת פשרה כלפי תנועת העבודה. מפלגת העבודה חייבת לפנות לציבור ולהסביר, שממשלת אחדות היא אסון למדינת ישראל.

— האם היית מקבל על עצמך את התפקיד שהוטל על יוסי שריד בבחירות ב־81, וקורא לכל תומכי השמאל להצביע עבור מפלגת העבודה, כדי לחזק אותה בהתמודדות עם הליכוד?

החלוקה הפנימית לא קובעת ואם מפ״ם ״תיקח״ מנדט ממפלגת העבודה, או ר״צ תיקח ממפ״ם, לא זה מה שיקבע. מה שצריך הוא להרבות קולות באותם המיגזרים המתוחים לייחודיות של כל אחד מהגופים בתנועת העבודה.

אני מציע לכל אחד מאיתנו, הן למפלגת העבודה, הן לר״צ, שהיא התוקפנית ביותר בתחום זה, והן למפ״ם שלא להיאבק אלה נגד אלה, אלא להירתם למאבק משותף ליצירת אפשרות של הקמת ממשלה שבמרכזה תנועת העבודה על כל גווניה.

ממעבדה קטנה ליצוא במיליונים

„פרס קפלן" הוענק למפעל „כימדע" בקיבוץ ניר־יצחק על הישגים בתפוקה וביצוא ● המפעל המייצר חומרי ביניים לתעשיות כימיות נוסד ב־1972 כמעבדה קטנה, התרחב והחל בייצור ממשי ב־1983 ● ב־1985 הוכרז כ„יצואן מצטיין" על יצוא ביותר מ־2 מיליון דולר ● השנה מתכננים לעבור את ה־4 מיליון

איילת מזור

מפעל „כימדע" נוסד בשנת 1972 בקיבוץ ניר־יצחק ופעל בתחילה כמעבדה קטנה, בה עבדו שני עובדים בלבד. כעבור שנתיים, בשנת 1974, הוגדלה המעבדה הקטנה ובשנת 1976 כבר נבנה „מפעלון" ששימש בעצם כ„פיילוט" – מפעל ניסויי.

קיבוץ ניר־יצחק נוסד בשנת 1949 על־ידי השומר הצעיר. את הקיבוץ, הקרוי על שמו של יצחק שדה ממייסדי הפלמ"ח, הקימו ילידי הארץ ובמשך השנים הצטרפו אליהם גרעינים נוספים, ביניהם חברי השוה"צ מארגנטינה.

ניר־יצחק מונה כ־500 נפש ובמקום ענפים נוספים בנוסף ל„כימדע": לול, רפת, מטעים, גידולי שדה ומפעל „פולישק" המייצר שקים, יריעות ורשתות.

בשנת 1979 החליטו בניר־יצחק לבנות ל„כימדע" מבנה קבע גדול מחוץ לגדר הקיבוץ, כדי לפתור את בעיות האקולוגיה והבטיחות. המבנה החדש נחנך במחצית 1982 ובייצור ממשי הוחל בשנת 1983.

הייצור העיקרי ב„כימדע" מתבסס על תרכובות ברום המופקות מים המלח, וזהו, כמובן, חומר גלם מקומי. החומרים הנוספים המשמשים לייצור מיובאים. החומרים המופקים במפעל הם חומרי ביניים לתעשיות כימיות אחרות, במיוחד עבור תעשיית התרופות בעולם.

מעל 90 אחוז ממכירות „כימדע" מיועדות ליצוא ל־18 ארצות ברחבי העולם: יפן, ארה"ב, אירופה ודרום־אמריקה, אך השוק העיקרי הוא באירופה. בין הקונים את מוצרי המפעל ניתן למצוא חברות על־לאומיות כמו „באייר" ו„מרק".

את „כימדע" מפעיל קיבוץ ניר־יצחק בשיתוף עם קיבוץ סופה כשהשותפות מתחלקת כך: ניר יצחק 75 אחוז וסופה 25 אחוז.

כבר בשנת 1985 הוכרז המפעל כיצואן מצטיין על יצוא של מעל שני מיליון דולר. „בשנה הנוכחית, 1988", אומר מרכז המפעל, שאול כהן, „אנו מתכננים לעבור את ה־4 מיליון דולר".

שאול כהן ריכז את המפעל מיום היווסדו עד שנת 1978. לאחר מכן עסק בתפקידים אחרים, ביניהם גם מפעיל בתוך המפעל, ובשנת 1983 חזר לרכז את המפעל.

„כימדע" הינו מפעל מתוחכם מאוד, שכל התהליכים בו מופקדים בידי המחשב. המפעל פועל 24 שעות ביממה כשבמשמרת ייצור מועסקים שני עובדים בלבד. במערכות הייצור ובמשמרות החריגות (אחה"צ ולילה) מתחלקים כל עובדי המפעל, כולל המרכז, איש השיווק ואנשי המעבדה והתחזוקה. ב„כימדע" 30 עובדים כשהתפוקה הממוצעת לעובד בשנה היא 200 אלף דולר.

חברי ניר־יצחק מרוצים מאוד מהמפעל ומוכנים לעבוד בו הן בשל העניין בעבודה והן בשל אווירת הצוות הטובה.

חבלי הלידה של מפעל בקיבוץ, שהם לא קלים בלשון המעטה, לא פסחו גם על מפעל זה ונדרשו לחברי הקיבוץ מספר שנים כדי להיווכח ברווחיותו ובבטיחותו של המפעל.

ב„כימדע" עובדים רק חברי קיבוץ והמודעות לבטיחות היא גבוהה מאוד, מה גם שהושקעו כספים ומחשבה להבטיח את החברים. „אנחנו לא חוששים מתאונה כמו זו שאירעה למכלית חברום", אומר כהן.

במעבדת המחקר שבמפעל עובדים כיום ארבעה כימאים ושתי לבורנטיות (מתוכם שלושה שכירים).

ב„כימדע" דואגים גם לדור ההמשך ובימים אלה לומדים שלושה מחברי המשק לימודי כימיה באוניברסיטת בן־גוריון. במפעל עובדת חברה אחת כמפעילה ראשית. בעבר עבדו שלוש חברות בייצור. גם במעבדה ניתן למצוא חברות ומתוך סך כל העובדים, 30 במספר, שמונה הן חברות.

את „פרס קפלן" קיבלו ב„כימדע" על החישגים בתפוקות מיום הקמת המפעל כמעט ללא תוספת כוח אדם וכן על כך שהמפעל מייצא היום פי ארבעה מאשר בשנת 1982.

מעבדה שהפכה למפעל משגשג (צילום: בועז לניר)

דואגים לדור ההמשך (צילום: בועז לניר)

לכימדע
עם קבלת פרס קפלן
מיטב הברכות ואיחולי הצלחה
להמשך פורה ומשגשג
„דפנה" וויסמן את לביא בע"מ
שרותי מכס, תעבורה ושלוח בין־לאומי

לכימדע
עם קבלת פרס קפלן
ברכת חברים
להמשך היצירה, הפיתוח, והשיגשוג
ד. בורלא ושות'
שרות להשבחת מים
ת.ד 174 — הוד השרון, טל' 052-21094, 052-456627
ספקי ציוד, שרות כימיקלים
לריכוך ● סינון ● דמינרליזציה ● בריכת השחיה ● דודי תקיטור ● ומגדלי הקירור

לכימדע
עם קבלת פרס קפלן
מיטב הברכות והאיחולים
להמשך פורה ומשגשג
ארק תובלה בינלאומית בע"מ
רח' הסרד 29 ת"א, ת.ד. 50475 תל־אביב 61500
טל' 03-651686, טלקס: 361190

לכימדע ניר־יצחק
לרגל קבלת
פרס קפלן
עלו והצליחו
ניתוב מערכות בע"מ

לכימדע
עם קבלת פרס קפלן
ברכותינו להמשך פורה ומשגשג
דן זיו
מוצרי שינוע בע"מ
מיסבים ● שרשראות ● גלגלי שרשרת
גלגלי רצועה ● מנועים חשמליים ●
מצמדי שרשרת ● גלגלי ברוקמה
תל־אביב, דרך פ"ת 60 טלפון: 03-382078, 379522

לכימדע
עם קבלת פרס קפלן
ברכות לבביות ומיטב האיחולים
ישראמקס בע"מ
נציגים לציוד תעשייתי תהליכי
וציוד מחקר למעבדות
תל־אביב, ארלוזורוב 25
טל' 03-243333 – ת.ד. 6014, ת"א
טלקס: 342266 – פקס' 03-223202

לכימדע
עם קבלת פרס קפלן
ברכות לבביות ומיטב האיחולים
להמשך ההצלחה, הפיתוח וההישגים
אברתורס ● תיירות ונסיעות (1970) בע"מ
רח' הירקון 96 תל־אביב 63903, טלפון: 248159

לכימדע
עם קבלת פרס קפלן
שפע ברכות ואיחולים
להמשך פורה ומשגשג
גרניט סוכנות לביטוח בע"מ
תל־אביב, שדרות יהודית 8
טלפון: 03-337021

ועדת משנה לתכנון ובניה
חולון
תיק בנין 2562
הודעה על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 9/55 בגוש 7176 ברח' בלום מס' 64 חולון, הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה ב־2% משטח המגרש בקומת הקרקע + חלק יחסי של אחוזי ההקלה על פי ויתור זכויות הבניה.
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ג'. את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון רחוב וייצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
עו"ד ח. שרון, ראש העיר
ויו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה — חולון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי
„הדרים" הוד השרון
הודעה בדבר אישור
שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה באישור שר הפנים, שינוי תכנית מפורטת הנקרא: „שינוי תכנית מפורטת מס' הר/151/1/ג"".
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6454, חלקה 132, 212 (חלק), 213 (חלק), 216 (חלק), רחובות: ברנר־דין הרקפת, הוד־השרון.
עיקרי הוראות שינוי התכנית: הרחבת דרכים קיימות, חלוקה חדשה וקביעת הוראות בניה.
ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3306 ה'תשמ"ו, עמוד 1465 ובעתון בוקר „שער" מתאריך 5.3.86 ובעתון ערב „תרשות" מתאריך 5.3.86 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף „הצופה" מתאריך 5.3.86 בשפה העברית.
שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הוועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
ר. שיש — יו"ר הוועדה
המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז
27.5.1988

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי
מטה אשר
הודעה בדבר אישור
שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון, החליטה באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת: תכנית מפורטת מס' 1993 שינוי לתכנית מפורטת מס' 4168 — שינוי יעוד לתעשיה בקיבוץ לוחמי הגיטאות, שהודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3166 מיום ז' אדר התשמ"ה 28.2.85, עמוד 1521.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: חלקי גושים: 19959, 19960.
עיקרי מטרת שינוי התכנית: איתור והתאמת יער לתעשיה נוספת לקיבוץ לוחמי הגיטאות.
השינוי האמור בצורה שבו הוועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה מטה אשר שבמועצה האזורית מטה אשר, וכל מעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום ובימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
עמרם קלעג'י — יו"ר הוועדה
המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון
תאריך: 1.6.1988

281
מרחב תכנון מקומי
כפר־סבא
הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965
בדבר בקשה להקלה ושימוש חורג
הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה ע"י זר ידידיה להיתר על חלקה/ות 457 בגוש 6428 רחוב צוקרמן פינת לובטקין הקלה/ות כלהלן: תוספת 3% לאחוזי הבנייה המותרים 438.8 מ"ר במקום 402.6 מ"ר.
כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הוועדה המקומית בכפר־סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת־קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.
התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.
יצחק ולד — יו"ר הוועדה
המקומית לתכנון ולבנייה, כפר־סבא

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
„יבנה"
מודעה בהתאם לסעיף 149
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה „יבנה" בקשה ליתן אישור הקלה לעניין אחוז בניה מירביים. מבקשים 43.39% במקום 40% המותרים, בגוש 4906, מגרש 3135.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר / האישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה „יבנה", שדרות דואני — יבנה, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.
יהודה ברום — יו"ר הוועדה
המקומית לתכנון ולבניה, „יבנה"
תאריך: 4.7.88

הוועדה המקומית לתכנון ובניה
רעננה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
(להלן: החוק)
ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן: הוועדה המקומית) בקשה לשימוש חורג בגוש 7651, חלקה 34, מגרש 784, רח' הנחל 12, מעון בבית מגורים קיים הנמצא באזור מגורים א' לפי תכ' רע/1/255.
כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הוועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לוועדה המקומית במשרדי העיריה.
ב. וולפוביץ,
יו"ר הוועדה לתכנון ובניה

הוועדה המקומית לתכנון ובניה
עומר
בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ד 1964, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי מר טבוך חיים הקלה בגובה 2 מ' מעל המותר בגוש מיתר חלקה 3206 רחוב דרך מיתר מספר 13 בנגוד לתכנית/שנוי תכנית 113/03/14.
כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה האמורה במשרד המחלקה הטכנית במועצה מקומית עומר, ברחוב רותם בימים, א', ד', ה' — בין השעות 8.00 — 12.00 לפנה"צ וביום ג' בין השעות: 19.00 — 17.00 אחה"צ ללא תשלום ורשאי להגיש התנגדות בשני העתקים לועדה המקומית האמורה תוך 14 יום מיום פרסום זה.
זיק אריז,
יו"ר הועדה המקומית
— עומר

חוק התכנון והבניה תשכ"ה - 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה „זמורה"
מודעה
בהתאם לסעיף 149
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה „זמורה"
ע"י יוסף אברהם בגוש 4571 - 4576 חלקה/ות 402 ציבורי בגדרה בקשה ליתן אישור לשימוש חורג לתוספת בניה, בשטח לבנין ציבורי, למטרת מסחריות בגודל של 24.46 מ"ר
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/האישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה „זמורה" רח' בית הפועלים 4 רחובות, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
צ. כהן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה „זמורה"

לכימדע
עם קבלת פרס קפלן
ברכותינו להמשך פורה ומשגשג
סוכנות פז לנגב בע"מ
ת.ד. 335 באר־שבע, טל' 057-38218

לכימדע
עם קבלת פרס קפלן
מיטב הברכות והאיחולים
„כלי בורג" הספקה טכנית
ת"א, הרצל 98, טל' 03-822298

לכימדע
עם קבלת פרס קפלן
ברכותינו הלבביות
להמשך פורה ומשגשג
קל: מהנדסים בע"מ
ייצור והתקנת מערכות מיזוג אויר
קירור, חימום, סינון ואיוורור
פתח־תקווה, קרית־אריה, רח' אמיל זולא 19,
טל' 03-9233026/7

לקיבוצים ניר־יצחק וסופה
ולכל צוות עובדי
כימדע
ברכות מכל הלב
לקבלת פרס קפלן 1988
כה לחי
מזכירות הקיבוץ הארצי
המח' לכלכלה / מדור התעשיה

לכימדע
עם קבלת פרס קפלן
שפע ברכות ומיטב האיחולים
סקוריקון בע"מ
גילוי וכיבוי אש
ת"א, מונטיפיורי 9, טל' 03-660642

ל„כימדע"
ולקיבוצים ניר יצחק וסופה
מיטב הברכות והאיחולים
עם קבלת פרס קפלן
רפאל כץ ושות'
משרד עמילות מכס, ביטוח הובלה מבית לבית, ים, אוויר ויבשה
● חיפה, הנמל 30 (בניין לבנט) טלפון: 04-668191
● 10 קווים טלקס 46438 – פקסימיליה 670020
● ירושלים, תל־אביב, לוד, אשדוד ואילת

לכימדע
ולקיבוצים ניר יצחק וסופה
זר ברכות
לרגל קבלת פרס קפלן
המשך פורה
„פחמס" תעשיית מתכת
פלסטיק וקרטון
עין החורש / לחבות חביבה

בעריכת צביה בן־שלום

דור שלישי בכלכלה

אינני סבורה שחיים הורביץ התעמק בבעיות אנושיות, פילוסופיות וסוציאליות של חוקרי המדע הפרמצבטי, הוא שייך לדור הצעיר, בן 27 בסך הכל, וכבר "מגלגל" כסף רב, מחזור של כמה מיליוני דולרים, הקים עסק שבו עובדים כ־10 עובדים, מרביתם קבועים. שמעתי על משפחת הורביץ, הסב דולק האגדתי: האם, דליה, מרצה בהסטוריה באוניברסיטת תל־אביב ומרכזת תוכניות לימוריות בטלוויזיה הלימודית; האב, אלי הורביץ, איש עסקים רב־משקל וחשיבות ובעל מוניטין. לא פעם טועים בזהותה של "חמולה", ומחליפים בין ביסודו של יגאל הורביץ מנהלל, איש רפ"י חבר כנסת ושר בליכוד, ובניו שהקימו אימפריה כלכלית תחת מטריית אביהם.

אלי הורביץ, מנכ"ל "טבע", מיודד עם דניאל קרופ, נשיא חברת מזון גדולה, יהודי איטלקי, מיליונר ואיש עסקים. שניהם, אלי הורביץ ודניאל קרופ, שותפים בחברת מגידו, המתמחה בצינורות לאינפוזיות. קרופ מצא עניין בעסקים עם משפחת הורביץ והחליט להשקיע בישראל. הוא הקים את חברת גאמידה המשווקת תרופות לישראל וגם עוסקת במחקר פרמצבטי.

קרופ הציע לחיים את המנכ"לות של חברת גאמידה, חיים התייעץ עם אביו וזה עודד את בנו שיעבוד ויפעל בכוחות עצמו, בלי עזרה ובלי אפוטרופסות. חיים נלהב לרעיון.

איש צעיר, סימפטי, מצאצאי יואל משה סלומון, ממקימי פתח תקווה, צלע אחת מן המשפחה היא של ספרדים תושבי חברון. משפחתה של האם עסקה ברוקחות. בתחילת המאה הקים אב־סבה של אימו של חיים את חברת "טבע" — היום אחד המפעלים הפרמצבטיים הגדולים במזרח התיכון. חיים, נשוי ואב לילד, שירת בקבע כקצין בחיל הרפואה, לא בפרמצבטיקה אלא דווקא בתיכנון ולוגיסטיקה רפואית. אחר־כך למד כלכלה ומדעי מדינה. הוא מספר בהתלהבות גדולה על תרופות יחודיות ש"גאמידה" מייבאת מאיטליה.

למשל ה־Healon הניתנת למנותחים קטארקט, שפעם היו מאושפזים ימים רבים בבית החולים, אסור היה להם לזוז ועיניהם היו מכוסות בתחבושות. היום, שעתיים או שלוש שעות אחרי הניתוח, המנותח נשלח לביתו ועינו המנותחת מוגנת על־ידי תחבושת קלה. ה־Healon — מסביר חיים — הוא חומר בצורת ג'לי נוזלי, השומר על גלגל העין מפני צניחה, מונע פגיעה בתאים, שומר על הרקמות, שומר על הפרדת קרומיות המונע במידה רבה מאור ויהומים.

תרופה חשובה עוד יותר היא ה־Debrisan, משחה המייבשת ומרפאה מצעים, במיוחד פצעי־לחץ המופיעים אצל חולים, שאין בכוחם להתנועע בחופשיות במיטתם. פצעים אלה מפרישים נוזלים, הגורמים זיהומים וכאבים. התרופה מופיעה בצורת אבקה ועל־ידי תוספת נוזל המצורף לה, היא הופכת למשחה. תרופה אחרת, המיובאת ומשווקת על־ידי הורביץ ושותפו. בועז לורבין בעלי החברה הם כדורי ה־Gastio לשם טיפול תרופתי בצורת כדורים בדלקות ומחלות מעיים.

תרופות אלה יודעים הרופאים, האחיות וכמובן החולים ומשפחותיהם. הציבור הרחב אינו מתעניין בתרופות כל זמן שאינו זקוק להן. למען ההמונים מייבאת גאמידה את אנרויט, הלהיט האחרון, בישראל (כבר שבע שנים נמכר באיטליה ובאירופה, והשנה התחיל השיווק בארצות הברית).

ארוחה בצורת אבקה מתוך שקית. היא לא היתירה אך יש להודות שהיא טעימה מאחרות. אנרויט משווקת בשלושה טעמים: וניל, שוקולדה ותפוח־עץ. טעמם של השוקולד והווניל ממש כמו של מילקשייק. חיים הורביץ טוען, שלפי דעת המומחים, אסור להפסיק לאכול ארוחת־בוקר או ארוחה עיקרית והאנרויט בא במקום ארוחה אחת, או בצהרים או בערב. מערבבים את האבקה במים קרים בתוך "שייקר" הנמכר יחד עם השקיות. כל מנה מכילה 138 קלוריות. בתהליך ההרזיה עם אנרויט מאבד הגוף — לדברי היבואן — רק שומן. לאריזה מצורפים הסברים מדויקים כיצד הופך השומן לאנרגיה ואיך נהרסים התאים שלו. לשמנים בעלי מוטיבציה לרזות זה בוחלט עשוי לעזור.

חיה יוסף

זה מה שיש

לא טניס, לא כדורסל...נו?

40 שנות אופנה

גם מכון היצוא משתלב בחגיגות ה־40 ומה יותר אטרקטיבי וצבעוני מהאופנה? משרד פרסום "רגש" זכה במכרז להפקת קטלוג יוקרתי וכרזה אמנותית בנושא 40 שנות האופנה בישראל. בצילומים שמבצע עתה סטודיו בן לם במלא הקיטור, מונצחים דוגמנים ודוגמניות באתרים המרהיבים ביותר והמייצגים ביותר את ישראל. הקטלוג שיודפס על נייר משובח, בטכניקה מתוחכמת במיוחד, יכלול את יצירותיהם של 44 יצרנים ומעצבי אופנה מהמובילים בענף לקיץ 1989. בנצי רוטמן, מבעלי רגש, אומר שהמשרד עוסק בהפקה מסביב לשעון. בצוות מתוגבר. הכרזה המתלווה אל הקטלוג מופקת בגודל 70×100 ס"מ ומודפסת ב־6 צבעים. הכרזה והקטלוג יחולקו בשבוע האופנה שיערך בחודש אוגוסט.

לא לחלין תגמולי ביטוח

לאחר מאבק של 4 שנים אישרה הכנסת תיקון לחוק הביטוח. המטיל ריבית־קנס (בשיעור גבוה פי 3 מהקבוע בחוק פסיקת ריבית) על חברת ביטוח המסרבת לשלם למבוטח תגמול ביטוח המגיע לו. התיקון התקבל כתוצאה מיוזמתו של ח"כ וירשובסקי ובסיוע המועצה הישראלית לצרכנות, למרות התנגדותו של המפקח על הביטוח. התיקון יהווה תמריץ חשוב לחברות הביטוח לנהוג בתום לב, לשלם במועדם את תגמולי הביטוח ולהקטין את הכדאיות של עיכוב התשלום והתדיינות בבתי המשפט.

עצה טובה

כדי להיפטר מריח של דג שדבק בסיר או במחבת מכסים את תחתית הכלי בעלי תה חלוטים, מוסיפים מעט מים ומרתיחים. מסירים מהאש ומשאירים להצטנן. אחר־כך מסלקים את העלים ושוטפים את הכלי.

דיקור באוזן

בראשית ספטמבר יקים הקולג' הישראלי לרפואה אלטרנטיבית קורס באוריקולותרפיה — ריפוי בדיקור ולחצים באיזור הרפלקס של האוזן. הקורס יונחה על־ידי ריצ'רד גסקל, מנהל ביה"ס לרפואה טבעית FLYDE באנגליה. כהקדמה לקורס יתקיימו בקולג' הרצאות מבוא ברפואה סינית. נמסר לי שהמטופלים באמצעות האוריקולותרפיה עוזרים בקשת רחבה של הפרעות וסימפטומים כגון אסטמה, אלרגיות, דלקות במערכת העיכול, כאבי גב, הפרעות הווסת, מתחים, בעיות השינה וכו'. גם לדיאטת הרזיה, אני לא מתכוונת להתנגמות. לא נמסר לי, לעומת זאת, כמה זמן נמשך הקורס ומה המחיר. מי שמאמין שיברר (טל. 510162 ת"א).

תערוכת ה־40 יוצאת לחו"ל

מופע "הראש המדבר" של ביתן מגילת העצמאות ותצוגת "משעול העצמאות" בתערוכת ה־40 יועתקו מגני התערוכה לתערוכת הצדעה לישראל שתתקיים החודש בלונדון. ביתן הסוכנות, לעומת זאת, שצורתו מגן דוד ענקי ובתוכו עשרות דגלי ארצות (שבהן פזורות קהילות יהודיות) יועבר לתערוכת ה־40 בדיסנלינד שבאורלנדו, פלורידה וישמש ביתן ישראלי לצד ביתני ארצות אחרות.

הכלבו הגדול מכולם

תואר הכלבו הגדול ביותר בארץ שייך, נכון לעכשיו, לשק"ם שבגבול בת־ים וחולון. שלוש קומות, שאחת מהן, הסופרמרקט, כבר עברה הרצה של חצי שנה. בסך־הכל משתרעים שטחי המכירה על פני 8 אלפים מ"ר, בקומת הכניסה — בגדים, טקסטיל ביתי, נעלים, קוסמטיקה, תכשיטים, אופטיקה, צילום ושעונים; בקומת היציע — מעין מרפסת ענקית — מוצרי חשמל ואלקטרוניקה, ציוד ביתי, ריהוט אבל גם תקליטים, ספרים וצעצועים; בקומת המסד — הסופרמרקט, עם המון פינות, כמו מאפייה, פיצוחייה, מעדנייה, ממתקייה ומתנות גם. לשירות הלקוחות נערכו קפטריה, שמרטפיה וחניון בן שלוש קומות עם מכשור אלקטרוני ממוחשב ופלאים אחרים. ברוב ימות השבוע פתוחה החנות עד שעה 10 בלילה ובימי ה' ומוצאי־שבת — עד חצות. כל זה אומר בטקס פתיחה חגיגי אלוף (מיל) יוחנן גור, מנכ"ל שק"ם — מגיע לתושבי חולון ובת־ים שהמתינו בסבלנות עד שהחברה תבנה להם חנות הראויה לפוטנציאל הקנייה שלהם. צוות עובדים, המונה 150 איש, עבר הדרכה מיוחדת והתמחות בחנויות אחרות של הרשת. בראש הצוות עומד אל"מ (מיל) שלמה לוי.

יש קשר!

לאחר ניסוי, שערכו ב־1600 מתנדבים, הגיעו מדענים שוודים למסקנה שפעילות מינית מסייעת לשמירת הכושר האינטלקטואלי. עתה, יש להניח, יבדקו את הנושא מהקצה השני: כיצד משפיע פתרון תשבצים על הכושר המיני.

אורתופדי מתנפח

זה לא יחלץ אותך מהפקק הנשרך בבוקר, אך יוכל להציע לך ישיבה בריאה ונוחה יותר בשעת ההמתנה הארוכה. המשען האורתופדי המתנפח לתמיכה בגב התחתון נקרא "גב־נוח" והוא כרית אוויר המחולקת לכיסים, שמשני צידיה מחוברות רצועות לרכיסה מאחורי המושב. עשוי פי.וי.סי קטיפתי, המאפשר ניקוי בכביסת יד עדינה — מבטיח זילבר, היצרן, שתכנן ופתח את המוצר בהתייעצות עם אורתופדים. לדבריו ניתן לנפח את המשענת (בעזרת אגס נפוח מצורף לה) לגודל הרצוי ולהתאימה לנוחות כל משתמש. אפס משקל מאפשר ניידות המושב מהרכב לכיסא במשרד/מטוס/משאית ואולי גם מנק. במחיר מומלץ של 39 ש"ח נמכר בחנויות אורתופדיה, רשות השיווק, חנויות לאבזרי רכב ואפילו בחנויות למתנות.

(טובי ליור־קמנץ)

נגד נמלים וג'וקים

האגודה מספרת שאחת הדרכים להרחיק נמלים הנרדפות למטבח היא להניח בדרכן קליפות של מלפפון טרי. עצה טובה, חבל שהנמלים לא שמעו עליה. לא נותר איפוא אלא להשתמש בתכשירים כימיים, ואלה מתחדשים מדי שנה בשנה, כל דור יעיל מקודמו ובצדק, כי גם החרקים מתחסנים. החידוש האחרון מבית סנו להדברת נמלים ותיקנים הוא K-500, תרסיס המשלב חומר פעיל באבקה דקיקה של סיליקה ג'ל. במקום הריסוס נשאר פס דקיק של אבקה לבנה והחרק הנוגע בה סופג אותה ונושא אתו לריכוזי בני מינו, שם הוא מרעיל אותם. משהו כמו איידס. המחיר לצרכן 5.99 ש"ח. נגד תיקנים (ג'וקים) יש לסנו חומר שאינו מרעיל, כי אם מרעיב. "קומבט" פותח במעבדות ציאנמיד בארה"ב כמפחית תיאבון לבני אדם, וכשהניסיונות לא הצליחו — הסבו אותו למשמיד חרקים. מפזרים פתיונות של "קומבט" במקומות אסטרטגיים בדירה והתיקנים זוללים מהחומר ומפסיקים לאכול. מומלץ בבתים שיש בהם בעלי־חיים ו/או ילדים, היכולים להפגע מריסוס קונבנציונאלי.

אוהב את הבואש

מדבקות על מכוניות רבות ברחבי ארצות־הברית מבשרות לכל המעוניינים: "אני אוהב את הבואש שלי". הבואש נעשה פופולארי מאוד וכחיית שעשועים הוא מתחרה בחתולים ובכלבים. בקרב הנוער זה ממש להיט. בואש הוא חיית־בית חברותית, עליזה, נקייה ומסתפקת במעט. מעריכים, כי יותר ממאה־אלף איש מגדלים בואשים בקליפורניה בלבד; "וול סטריט ג'ורנאל" אף הקדיש לאופנה החדשה מאמר ארוך והציני.

מדביקים פרצוף מצחיק

משחק נחמד העשוי להעסיק את קהל האומה בימי החופש הגדול יוצא מבית הוצאת של חברת אגרסיבי, זו מהוברות הוגל. והוא זהו רעיון מקורי של מנכ"ל החברה ישראל שטרן. קוראים לזה מצחיקיקים ואלה מעין דף עבודה, חבילה המכילה קרטון ועליו תוף מתאר של פרצוף, פלוס 2 דפי מדבקות של הפריטים החסרים (אברים, קישוטים, בגדים, צעצועים). הדמויות והמרבקות צבעוניות, ואילו הדוגמה שלפיה צריך להרכיב נשאר לבן, וזה מה שעושה את המלאכה קשה יותר ומעניינת. הדמויות מגעילות, מצחיקות, כל אחת מלווה שיר דבילי והילדים אוהבים את זה אפילו יותר מאשר את חוברות הוגל, כי המצחקיקים מספקים גם תעסוקה. עד כה ראו אור 16 דפים של סדרה א', כל דף (חבילה) 4 ש"ח. מאיימים בסדרה ב'. הדפים משווקים בקיוסקים המוכרים ממתקים והיצרן אומר שאחרי שמדביקים ניתן לכרוך את הציורים לספר. אם מישהו אוהב יצירות מופת כאלה.

שרדונה מהגולן

יקבי רמת הגולן גאים להציג את יין השרדונה (Chardonnay), הנחשב לאצילי ולמכובד מבין היינות הלבנים. יין השרדונה, שמוצאם מחבל בורגונדי שבצרפת, גודלו בתנאים מיוחדים — קליט קר ואדמה וולקנית פוריה, המצויים בשפע ברמת הגולן. ביקב ניסו לייצר שרדונה כבר אשתקד, אך הניסיון לא עלה יפה וליטרים רבים של יין נשפכו לביוב, כדי לא לפגוע בשם היקב. השנה זה הצליח — יופקו כ־40 אלף בקבוקים, שנועדו ברובם ליצוא, לבתי־מלון ומסעדות יוקרה. בשנה הבאה יורחב הייצור לכמה אלפי בקבוקים וישווק גם לפשוטי העם — מבטיח שמשון ולנר, מנכ"ל היקב. מי שבוער לו יוכל לטעום מהשרדונה הישראלי (גולן הוא חלק בלתי נפרד וכו') במלון הילטון בתל־אביב, הממליץ לאורחיו על יינות יקבי הגולן.

נוזל גם במדיח כלים

לאחר שנוזל כביסה דחק את רגליהן של אבקות כביסה הוא פולש גם למטבח. "פיניש" — שער היום הציעה למשתמשים במדיח כלים אבקות לנקוי, נוזל לשטיפה והבהקה, מלח לריכוך מים וכו' — מגישה נוזל לניקוי. הנוזל נועד להחליף את האבקה המסורתית ומתאים לכל המדיחים הנמצאים בשוק. היבואן — תשלובת דניש — מגישו בבקבוק של ליטר (11.60 ש"ח) מספיק לגמר ל־50 הרחות.

יופי של קורס

"יופי של קורס" מיועד לנערות בגיל 13־18, הרוצות להיות יפות וללמוד מה שנוהגים לכנות טיפוח חן. "מולה מוסו" מארגן הקיץ קורסים לבנות נעורים. הכוללים יעוץ הדרכה באופנה, קוסמטיקה, איפור, עיצוב שיער, תזונה נכונה, נימוסים והליכות, יציבה ותנועה ותורת בצבע. כל אלה — באופן כללי פלוס "יעוץ אישי (איזה בגדים מחמיא לנתוני הגוף שלך)" ב־16 שעות. אפשר לבחור במסלול של שבועיים, 4 שעות, או בקורס של 8 פגישות בנות 4 שעות, או בקורס של חודשיים, 2 פגישות שבועיות בנות קשרה כל אחת. ההשקעה בבת תעלה לחוריה 344 ש"ח במזומן, או 86 ש"ח בשלושה תשלומים חודשיים.

ספרים למדף

כשהמשפחה גדלה

בחודשים אחרונים ראו אור ספרים אחדים של סמדר שיר, שהוגדרה כסופרת הפורייה ביותר של השנה. בהוצאת דביר ראו אור שני ספרים, שהמכנה המשותף ביניהם הוא קהל לדהיער (בני 5־8) והנושא: אחים קטנים. גם העיצוב הגראפי זהה, למרות שהמאיירים שונים.

"תמי והתאומים" (48 עמודים) הוא סיפור רציני, דידקטי, מתאר שלב אחר שלב, בדייקנות מייגעת למדי, את חוויותיה של תמי לפני, בזמן ובעיקר אחרי שאחים תאומים נוספו למשפחה. השפה אמנם קלילה, פשוטה ותיקנית, הדיאלוגים רבים וקריאים, פה ושם שוררות סיטואציות משעשעות — אבל המחברת דוחסת לסיפור כל־כך הרבה אינפורמציה, כה עז רצונה להדריך להורים איך צריך לנהוג במצבים כאלה, שהסיפור מתמשך מרי וגובלת בשעמום. ציורים יפהפיים של כריסטיאנה קרמון גולשים לסגנון סוריאליסטי ומשלימים את האווירה החינוכית.

סמדר שיר

על הברכיים של אמא

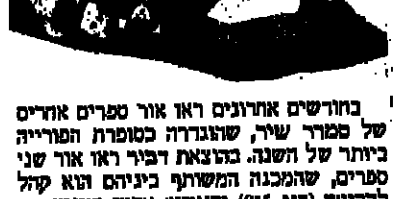

"על הברכיים של אמא" רק יותר (הדפים לא ממוספרים) ומעביר מסר דומה בצורה רבה יותר, חביבה וסימפטית. אולי גם יותר יעילה. הילד המספר יושב על הברכיים של אמא וטוב לו. הוא נזכר בשמיכה, רץ להביאה, נזכר בדובי, נזכר בליצן... הבתים של השיר (בלתי מתורגם) מתארכים כמו במעשה הגזר, כל אימת שלחבורה מצטרף צעצוע. כולם מתנדנדים ונהנים. כאשר אמא מוחה חלושות, מבהירים לה ש"על הברכיים שלך יש מקום לכל הצעצועים שאני אוהב".

כאן באה התפנית: גם האח התינוק רוצה על הברכיים ואמא מבהירה שעל הברכיים שלה יש מקום לכל הילדים שהיא אוהבת. המסר פשוט ונקלט בלי בעיות. הציורים של איריס שביט מצחיקים ומרומזים, מורכבים מכתמי צבע. יופי של ספר. (צב"ש)

אמנות ישראלית בתערוכה פמיניסטית

במסגרת יריד הספרים הפמיניסטי הבינלאומי, שיתקיים במונטריאול בסוף יולי, תיפתח תערוכת דואר שבה יוצגו אמנויות מכל העולם.

התערוכה בשם "מלים ותמונות", תהווה מעין רטרוספקטיבה של אמנות נשים ותכלול את כל מיגוון האמצעים האמנותיים כמו צילום, ציור, רישום ופרוזה.

בשנים האחרונות היו כמה נסיונות בארץ לאגד ולארגן תחת קורת־גג אחת אמניות. גלריה אנטיאה בניהולה של ג'ואנה ריאן, פתחה את חללה בפני אמנות נשים, ג'קלין פיודיק אירגנה תערוכת ציירות בבית־הסופר לכבוד האסיפה הכללית של התנועה הפמיניסטית ואירועים רבים אחרים.

התנועה הפמיניסטית אירגנה קבוצת אמניות ושלחה את עבודותיהן למונטריאול, בקבוצה נמצאות ג'קלין פיודיק, נורית פולנסי, אסתר בלוססקי, עדה ינובר, רמה שנקל, שולמית ינאי, איריס מרקוביץ וג'ניפר ברלב. העבודות שנשלחו הן עבודות על נייר בגודל 20 על 25 ס"מ, וכולן תשתתפנה בתערוכה.

175 אלף תלמידים ניגשו לבחינות בגרות השנה

כתב "על המשמר"

בחינות הבגרות לשנת הלימודים תשמ"ח הסתיימו ביום ו'. הבחינה האחרונה היתה בהסטוריה. השנה ניגשו לבחינות כ־175 אלף תלמידים. זהו המספר הגדול ביותר של נבחנים שניגשו לבחינות מאז הקמת המדינה.

עם סיום הבחינות החלה המחלקה לבחינות במשרד־החינוך־והתרבות בבדיקתן. מנהלת המחלקה, שולמית קמזון, מסרה, כי כ־2500 מורים בכירים יעסקו בהערכת הבחינות. הם יבדקו כ־575 אלף שאלוני בחינות. כל בחינה תיבדק פעמיים על־ידי מעריכים שונים. במשרד החינוך מקווים, כי ציוני הבחינות יישלחו לבתי־הספר כבר בתחילת שנת הלימודים הבאה.

ביוזמת שר־החינוך, יצחק נבון, ערך השנה משרד־החינוך מבצע חסר־תקדים למניעת העתקות ושמירת טוהר הבחינות. במהלך המבצע בדק המשרד כ־30 תלונות על העתקות וסיוע לתלמידים ובמספר מקרים נקט בצעדים משמעתיים חריפים ביותר. רוב התלונות היו אנונימיות, חלקן עדיין נבדקות.

משרד־החינוך שלח במהלך השנה האחרונה את תעודות הבגרות לרוב התלמידים שנבחנו בקיץ שעבר ונמצאו זכאים לתעודה. זו השנה הראשונה שהנבחנים קיבלו את התעודות בתוך פחות משנה ממועד הבחינות.

מנכ"ל המשרד, ד"ר שמשון שושני, שלח מכתבי התראה ל־40 בתי־ספר שלא שלחו את חומר הבחינות בזמן או שלחו פרטים שגויים וכתוצאה מכך נגרם פיגור במתן התעודות לתלמידים מאותם בתי־ספר.

בשנה האחרונה הדפיס משרד־החינוך כ־6000 תעודות בגרות במסגרת מבצע "חיסול פיגורים" משנים קודמות. כ־5000 תעודות נוספות יודפסו בחודש הקרוב.

המחלקה לבחינות עומדת לעבור בקרוב שינוי במבנה הארגוני שלה שנועד לזרז עוד יותר את הטיפול בבתי הספר ובנבחנים. עובדי המחלקה יחולקו לצוותים, כאשר כל צוות יטפל בכל מגוון השאלות של מספר קבוע של בתי־ספר.

אחוז אחד מכלל התלמידים בארץ אותרו כמחוננים

כתב "על המשמר"

סקר שערכה היחידה למחוננים, מוכשרים ונוער שוחר מדע שבמשרד־החינוך העלה, כי אחוז אחד מכלל התלמידים בישראל עבר בהצלחה מבחני איתור מיוחדים והוגדר כמחונן.

מבצע האיתור נערך על־ידי מומחי מכון סאלד לפי הזמנת משרד־החינוך. סגן רה"מ ושר־החינוך־והתרבות, יצחק נבון, הנחה את אנשי היחידה להתרכז בשכונות ואזורי פיתוח, כשל ריחוקם ממרכזי הלימוד והמחקר. בעקבות זאת אותרו בשנה האחרונה באיזורים אלה כ־1,000 מחוננים, המקבלים העשרה בחוגים שונים.

השר נבון הודיע לעוסקים בתחום האיתור כי הם אינם מוגבלים מבחינת תקציב וכי כל התלמידים שיאובחנו כמחוננים יזכו למסלולי לימוד מיוחדים. בשל מדיניות זו חל בשנים האחרונות גידול משמעותי באיתור תלמידים מחוננים ובטיפול בהם. בתשמ"ז השתתפו בפעולות העשרה כ־16,500 תלמידים מכיתות ג'־י"ב ובתשמ"ח כ־20,700 תלמידים.

כדי לייעל את הטיפול בתלמידים המחוננים אוחדו במשרד־החינוך שתי היחידות שעסקו בכך ליחידה אחת, שבראשה ד"ר בלנקה בורג.

עמוס לפידות – יו"ר הוועדה לגיבוש המלצות לשידורים

כתב "על המשמר"

שר־הכלכלה־והתקשורת, גד יעקבי, מינה את האלוף (מיל.) עמוס לפידות לתפקיד יו"ר הוועדה לגיבוש המלצות הנוגעות לשידורים לציבור. לפידות בא במקומו של יצחק אישדורביין, שהתמנה לא מכבר למנהל הכללי של משרד־התקשורת.

הוועדה מורכבת מנציגי ציבור, נציג משרד־התקשורת, חברת "בזק", רשות השידור וגלי צה"ל.

הוועדה עורכת בחינה מחודשת של צורכי המדינה ברשתות שידור לציבור בהתחשב במכלול הנתונים והאילוצים (לרבות תקציביים) ותוך איפיון אוכלוסיות היעד של הרשתות ואופיין המיוחד של התוכניות. כן נערכת בדיקה של אומדן תקציבי התיפעול, הפיתוח, השיקום והתחזוקה וכן הצבעה על מקורות מימון.

הצוות התבקש על־ידי השר יעקובי לברוק גם עקרונות למבנה ארגוני יעיל לתפעול משופר של מערך השידורים לציבור תוך קביעת קווים לתיחום סמכויות אחריות וכיוצא בזה.

הצוות אמור להגיש את המלצותיו ומסקנותיו לשר התקשורת.

צוותא לתרבות מתקדמת

צוותא רמת־השרון — ליל שבת 15.7.88 שעה 22.00 — "נעורים באים": אמנון ברנזון, רונית אופיר ואריה קרן מחזירים אותנו לשירי הנוסטלגיה וסיפורים של פעם.
במוצאי שבת: 16.7.88 שעה 21.00 — קבוצת התיאטרון "גוה צזקי" מציגה "נעורי ורדליה" מאת חנוך לוין, בהשתתפות חנה רוטה, אליעזר אפלבוים, חוה אורטמן, מנחם ברק, פטר גדיש, נילי זומר ואחרים.
צוותא ראשון לציון — יום שלישי 12.7.88 שעה 20.30 — הרצאה על מחלות מין. ירצה מר וופמן סילבין, מיקרוביולוג על ההיסטוריה של מחלות מין, ובעיקר איידס. לאחר ההרצאה תהיה אפשרות לשאול שאלות.
ליל שבת 15.7.88 שעה 22.00 — לשיר בצוותא בהנחיית יורם שחר ואמנים אורחים.
מוצאי שבת 16.7.88 שעה 21.00 — מאיר אריאל במופע חדש. איתו על הבמה יתורו עדר גיטרה בס, מוטי שביב בס גיטרה ושירה, שכיח תופים, אדם מדר מנדולינה, חצוצרה וקלידים.
יום שלישי 19.7.88 שעה 20.00 — חגיגה באידיש חוט אליהו אלנדלה שירים ומערכונים לציון 40 שנה למדינת ישראל בביצוע שרהל'ה פלדמן, זיני קסלר, יאשה אינשטיין ואחרים.
צוותא ירושלים — ליל שבת 15.7.88 שעה 22.00 חאמר שם טוב לוי עם נגניו בתוכנית חדשה.
מוצאי שבת 16.7.88 שעה 20.30 יוקרן הסרט פלשדנס.
צוותא בית שאן — ביום שלישי 12.7.88 שעה 20.30 תתקיים פתיחה חגיגית של מועדון צוותא בבית שאן. בתוכנית ברכות, תוכנית אמנותית וכיבוד קל.
צוותא אשדוד — יום ראשון 17.7.88 שעה 20.30 במועדון מפ"ם רח' המעפילים עם חבר הכנסת אלעזר גרנות "המסע הארוך" מסין עד הבחירות.
ביום ראשון 10.7.88 שעה 17.30 פגישת רכזים ופעילי צוותא בבית מרכז מפ"ם, קומה א', בהשתתפות אמרי רון, אילן רגב, ודורון גלן.

טלוויזיה

09.00 עד כאן, חדשות קול ישראל. 09.05 שער כושר. 09.15 הניכור מנוטרדם, סיפור על ג'ינג'ר, מכוער, שמציל את הנערה הצעירה, אסמרלדה, מציפורניו של רוזן פרלו הרשע. למרות שכל האנשים נרתעים מכיעורו, רואה בו דווקא אסמרלדה את יופי נפשו. 10.05 פרפר נחמד, מכתב לסבא וסבתא. 10.35 חץ וקשת. גסלר מצווה על ראגנט, לרדוף אחר וויליאם טל. 11.00 זה רק וויליאם. 11.25 אנחנו ושכנינו, רפי סלטיקסט על מושגים בסכסוך הערבי־ישראלי. 11.30 בעלי החיים המופלאים. 12.10 מוסיקת פופ: להקת "עכברושי בוממאון" בהופעה פומבית. 14.05 מחול בולשוי (חלק ג'). 14.45 שחיה, סרט המספר על פעילויות ספורטיביות הקשורות לים ולמים. 15.00 רחוב סומסום: נוסעים. 15.30 שעת כושר. 15.40 שביל באמצע שביל בצר. שכלוויזיון מס' 2: לקט שירים מתוך תוכניות "שביל באמצע שביל בצר". בתוכניתו "שתיקת הים" "ספינת הזכרונות", "ירושלים האחרת". 15.50 מאתיים שנות למשרד הבריאות. 16.00 הקסם מארץ עוץ. 16.25 כך היו חיינו. 17.00 ערב חדש — מנחה: דן מרגלית. 17.30 "חיות הבר" פרק ו' "סוריקט" — נשר. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 "עם הכוכבים". 18.45 "חידושים והמצאות" עשבי מרפא (חלק ב') (ערבית). 19.00 יומן השבוע (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 "אלף" שם הפרק: "הביטו עתה". 20.30 "להיט בראש". מצעד להיטים עבריים, עפ"י מצעד הפזמונים של רשת ג', בהשתתפות קהל. 21.00 מבט לחדשות. 21.35 "לקראת שידור". 21.50 "שושלת" — מירוח פרק 192 במשפטה של אלקסיס עדות, העלולה להרשיע אותה. בלייק מעיד כי בנסיבות מסוימות אלקסיס מסוגלת למעשי אלימות, ואילו סטיבן על רוכן הערים מתלבט בין מצפונו לבין רצונו להגן על אמו. 22.40 "יש מקום" הפרק השני: הטעם ביישוב הבדואי "חורה", עם נועה ליפס, עובדת סוציאלית מבאר־שבע, שעברה לגור בשבט. מראיינת ערנה פאר. 23.10 "חופשי על הבר" שם הפרק: "משלימות או משלמות" היחסים בין ריאן לקרלה אינם טובים, הסן מנסה לשפרם "על כוסית משקה", מעשה אשר בסופו של דבר מחמיר עוד יותר את המצב. 23.35 פסוקו של יום. חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.33 "הרפתקאות הדבורה מאיה". 18.57 "רגע לפני..." על כוכבי העל בכדורסל, בליגת האנ.בי.אי. 19.00 "דארל ברוסיה" פרק שלישי: תמנונים ולוויתנים. 19.30 "חופשי חופשי" פרק עשירי: "זונח". 19.55 "פינת המתכונים" "בישול במיקרוגל". 20.08 "נקודת זינוק" מגזין ספורט. 20.59 שירים של ווג'י ווטרס ומייקל ג'קסון. 21.30 "קולות מן העולם השלישי".

רדיו

קול־המוסיקה

(ת) תקליטור (קומפקטדיסק)

07.08 "בהאזנה נינוחה" סקרלטי: קונצ'רטו גרוסו מס. 11 בסול מג'ור לצ'לו; קוקינה: קונצ'רטו בסי במול מג'ור לצ'לו ותזמורת; דוך: סונטינה קונצרטית בסול מינור לנבל, פסנתר ותזמורת; שורה: בלדה לפסנתר ותזמורת. 09.00 "קונצרט בוקר" קלוד בולינג: סויטה לחל. קאמ, ושלישיית פסנתר־ג'ז; א. רוגלו: סונטה ראשונה לכנור ופסנתר; קוסמס: קונצ'רטו מס. 1 לצ'לו ותזמורת; מאיירברו: "אהבותיה של תאוליניאה" — קנטטה; מוצרט: סימפוניה מס. 41. 11.57 "פינת השיר" משירי רחל חלפי. 12.00 "אמנים באולפן" נ. אשרו ויולה, מ. פרייקאו וק. אלזן פסנתר; אקלם: סונטה; אלזן: סונטה פרוסיטה "מקבילית" לויולה סולו, אופוס 130; בלזין: "תהלוכה"; גלינקה: סונטה ברה מינור. 13.05 "בהאזנה נינוחה". 15.00 "לה מי סירוזה — לה סה סול" מסע בצליל וש"ח. 16.00 "מוסיקה ליום ראשון" מנדלסון: "אוה מריס סטלה" (מקה. קאמ. משטוטגרט/פ. רדכויס); באך: "יוהאנס פסיון" (סולנים/מקה. מונטברדי/סולני הברוק האנגליים/ג'.א. גרדינר). 18.00 "מוסיקה כאן ועכשיו". 19.00 "מוסיקה קלאסית קלה". 20.05 "אינטרלוד". 20.27 "פינת השיר". 20.30 "הקונצרט הקאמרי השבועי" נתן ברנר רסיטל לפסנתר; ארנולד שנברג: שישה קטעים אופ. 19; סקרלטי: סונטה בסי במול מג'ור; שוברט: אימפרומפטו אופ. 90 מס' 4 בלה במול מג'ור; שומאן: אטיודים סימפוניים אופ. 24 מס' 2; חיים אלכסנדר: "בעקבות מוזיקלי" חיים אלכסנדר 6 ריקודים ישראלים; שופן: סונטה מס' 2 בסי במול מינור; דביסי: פרלוד מס. 7 מתוך הספר השני; דביסי: שלישיה לחליל ויולה ונבל (מ. מלצר/תון/ק. הריש). 22.30 "מן המקורות" ערב עד ערב על שירי שבת במסורות יהודיות ג' בין יום השביעי לששת ימי המעשה. 23.00 "מחזורי יצירות" ברטוק: הקונצ'רטי לפסנתר; סיבליוס: סאמות סימפוניות.

רשת א'

06.05 "המונה מתנגנת". 09.05 "טלדיוי" שירות מידע לשאינים. 10.05 "פניני בוקר" מגישו גדעון הדר. 11.05 "זורק יוסף" שירים עבריים. 12.05 "מערב ימתנימוב". 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.05 "בראש צעיר" מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.00 שירים עבריים. 15.30 "האוניברסיטה המשודרת" "מרחבה" עריכת מרוכה מוהחו ר"ד אביזה שבטיאל שער 9. 16.05 "דו־דיאשרוני" מגזין נוער. 17.05 "צבע הקשת" "מנות מסורת נגם משלנו". 18.05 "פינות ערב". 19.00 שידורים לעולים. 23.05 "תשה ועד" תכנית על הקשר בין הורים לילדים עורכת ומגישה רבקה מיכאלי.

רשת ב'

07.00 "הבוקר הזה". 08.05 "כוכבת הבוקר": עם חוה אלברשטיין. 09.03 "בראש צעיר" מגזין לילדים ולבני נוער. 10.05 "כל צבעי הקשת" עם יואב גינאי. 12.05 "אלף־דלף ב.בית" עם חיים קינן. 13.05 "בחצי היום" חדשות ופזמונים. 14.05 "לראות או לא לראות" יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 "בת צחוק" רווי והטור. 15.05 "תוצרת הארץ" תכנית בבקבוק לילדים עבריים. 16.05 "יומן כלכלה". 17.05 "רגעי קסם". 17.55 "קראתי ספר" קוראים ממליצים. 18.05 "בעין בוחנת" שאלות וסוגיות במחלוקת עם יצחק גולן. 18.45 היום בספורט. 19.00 "היום הזה". 19.35 "עם ישראל" מוסף לענינים יהודיים בעולם. 20.05 "שלום לבן דודי" פיוט וברכה בשידור חי. 22.05 "לאהוב בחלום" מתרות שירים. 23.05 "בינינו לבין עצמנו" שיחות עם מאזינים בשידור חי. מנחה: אלכס כלמור.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת. מדע הגנים בעידן האיידס אונקוגנים וגנים סרטניים. מרצה: פרופ' יחיאל בקר. 06.30 "פוקחים עין" החדשות הראשונות. 07.07 שבע אפס שבע עם צביקה שפירא. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 "ארלה בוקר" עם אלי ישראלי. 10.05 "מכת שמש" מערכונים ופזמונים. 11.05 "נכון לעכשיו" עם רפי רשף. 13.05 "שליפה מהמותן" עם לאה עוז. 14.05 "אני מוגר" עם ארז טל. 15.05 "סיסטה" עם דורי בן־זאב. 16.05 "ארבע אחר הצהריים". 16.54 "באומן מילולי" פינתו של אבשלום קור. 17.00 "ערב טוב ישראל". 18.05 "שעה קלה על כלכלה". 18.45 "חמש עשרה קטנות". 00.05 "ציפורי לילה משוחחות" דודו טופז משוחח עם מאזינים. 02.00 לא רוצים לישון. 05.00 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 1

19.05 "שירים מכאן" שירים עבריים. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 "כוכב הערב" מאיר אריאל. 21.00 מבטל לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת. מדע הגנים בעידן האיידס אונקוגנים וגנים סרטניים. מרצה: פרופ' יחיאל בקר. 22.05 "על הדבש ועל העוקץ". 23.05 "עשרים וארבע, היום שהיה".

שידורי צה"ל 2

19.05 "הדריו השן" עם דני קרמל. 20.05 "צ'ה" עם אבי גלעד. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 "הפסקת עשר" עם מיכל ניב. 23.05 "קול הג'אז חוזר" עם דני קרמל.

רשת ג'

06.04 שיר בבוקר בבוקר. 08.05 תמרונים תזמורתיים, בעימות מפורסמות. 09.05 שנים טובות. 11.05 "30 כצל" עם יקיר אביב. 13.05 עם כל הלב, באיטלקית, ספרדית וצרפתית. 14.05 בטן גב, עם שוש עטרי. 16.05 כאן ועכשיו, עם מיכל שפיצר. 17.05 קיץ חם, עם מנחם פרי. 19.05 מצעד הפזמונים הלועזיים. 22.00 ארוח עתיק. 23.05 מסביב לחצות.

קולנוע

תל־אביב

9.10, 7.15, 4.30
אסתר: רמבו 3 — 5, 7.15, 9.40
אורלי: ורמה תרכה — 7.15, 9.30
בן־יהודה: לילה מסחרר — 4.10, 7.00, 9.30
בית ציוני אמריקה: לול — 7.15, 9.30
גת: ביסל ג'ויס — 6.00, 9.00
גורדון: מקום ליד הים — 7.00, 9.30
דקל: משדרים חדשות — 5, 7.00, 9.30
דרייב אין: וול סטריט — 7.45
סקס — 12.00
הוד: ביג פוט — 5, 7.15, 9.30
לימור וחישו: מחליפים ערוצים — 4.10, 7.15, 9.30
מילת 1: מוכת ירח — 7.25, 9.40
מילת 2: שם המשחק — 7.20, 9.40
מילת 3: זרוק אותה מהרכבת
פאר: הינשוף — 5, 7.30, 9.30
פאריס: לידי איב — 7.15, 9.30
רב־חן:
חן 1: נעורים בהשאלה — 5, 7.30, 9.50
חן 2: פעמיים אשתי — 5, 7.25, 9.45
חן 3: ספר הג'ונגל — 7.40, 9.45
חן 4: שלושה גברים ותינוקת — 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: הקיסר האחרון — 6.30, 9.30
שחף: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום — 4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: קרוקודיל דנדי 2 — 5, 7.15, 9.30
תכלת: שגעון של לילה — 6.30, 9.35
לב:
לב 1: אהבנו כל כך — 12.40, 14.30, 17, 19.15, 21.45
+ אל עצמי — 11, 15, 17, 20
לב 2: החבר של החברה שלי — 11.30, 15.30, 17.50, 19.45, 21.55
לב 3: הנסיכה הקסומה — 12, 14, 16, 18, 22
לב 4: חופשה בכפר — 11.30, 13.30, 19.30, 21.30
מוזיאון ת"א: עיניים שחורות — 7.00, 9.30

רמת־גן

אואזיס: רמבו 3 — 4, 6.40, 9.30
לילי: הקלות הבלתי נסבלת — 7.15, 9.30
רב־גן:
גן 1: ביסל ג'ויס — 5, 7.20, 9.40
גן 2: שלושה גברים ותינוקת — 6, 9
גן 3: לילה מגניב — 5, 7.30, 9.40
גן 4: החשור — 6.15, 9.15

ירושלים

אדיסון: קרוקודיל דנדי 2 — 9.30
אורנע: ביסל ג'ויס — 9.15
רון: רמבו 3 — 9.00
בית אגרון:
ג'יימס בונד – חיה ותן למות — 16.30
חוכמת רחוב — 18.30
ראסטי ג'ימס — 20.15
מלאכים בשמי ברלין — 21.45
כפיר: הקלות הבלתי נסבלת — 4.30, 7.15, 9.15
אורגיל: שלושה גברים ותינוקת — 8.30
מיטשל: אהבנו כל כך — 9.15
סמדר: משדרים חדשות — 9.15
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
עדן: ביג פוט — 9.00
תיאטרון ירושלים: פוריס — 9.10

חיפה

אורה: שם המשחק — 7.00, 9.15
חן: עיניים שחורות — 4.30, 7.00, 9.00
עצמון 1: מלך הסלים — 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: הקלות הבלתי נסבלת — 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3: מוכת ירח — 6.00, 9.15
רון: ביג פוט במשפחת — 4, 6.30, 9.00
רביאור:
רביאור 1: 3 גברים ותינוקת — 6.45, 9.15
רביאור 2: פעמיים אשתי — 6.00, 9.15
רביאור 3: משדרים חדשות — 6.50, 9.15
אורלי: חופשה בכפר — 7.00, 9.15
קרן אור ומוהרש:
מקום ליד הים — 4.30, 7.00, 9.15
פאר: רמבו 3 — 5.00, 7.30, 9.30

נתניה

שרון: הינשוף — 5, 7, 9.15
אל עצמי — בשעה 5.00, 11.00

חולון

סבוי: קרוקודיל דנדי 2 — 5, 7.15, 9.30
מגדל: רמבו 3 — 7.00, 9.00
ארמון: מקום ליד הים — 5, 7.30, 9.30

בת־ים

עצמאות: קרוקודיל דנדי 2 — 5, 7.15, 9.30

הרצליה

היכל (סגור)

פתח־תקוה

היכל 1: מלך הסלים — 7.00, 9.15
היכל 2: שם המשחק — 6.15, 9.10
היכל 3: קרוקודיל דנדי 2 — 6.15, 9.30

עפולה

מטתרון: מוכת ירח — 9.00

ראשון־לציון

רון 1: קרוקודיל דנדי 2 — 6.00, 9.40
רון 2: מלך הסלים — 7.15, 9.30

תיאטרון

הבימה התיאטרון הלאומי
הערב יום א', 10.7
סאלח שבתי: 20.30
לכודים ברשת: 20.30
המלביש – בבימרתף: 20.30
הדיבוק – בתי ירושלים: 20.30

צוותא לתרבות מתקדמת
יום א' 10.7 בשעה 20.30
ג ש ם

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
מור — חביבה רייק 20.
חולון
עין יהב — עין יהב 2.
אהרון — הופיין 52.
ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה, המ"ג 28.
נתניה
קופ"ח — ברודצקי 31.
פתח־תקוה
כפר גנים — לוחמי הגיטו 6.
רמת־גן
תחיכון — עוזיאל 89.
תל־אביב
דיזנגוף — דיזנגוף 132.
קופ"ח — אמסטרדם 7.
חיפה
יבנה — אבן סינא 7.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה – טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 1244. חדרה – 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ד', ו' – כירורגיה ופנימית. ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
הדסה ע"כ — ילדים, אורטופדיה, עיניים, א.א.ג. שערי צדק — פנימית, נשים. ביקור חולים — כירורגית.

מוקד קופת־חולים כללית
המוקד יספק מידע טלפוני בימים א'–ה' בין 08.00–20.00, בימי ו' 08.00–15.00. טלפונים: 03־433500, 03־433500.

יד ביד – ארגון קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה.
ירושלים – 02־243358
ת"א – 226027 (24 שעות)
חיפה – 04־229488 (11.00–20.00)
גליל מערבי – 04־922222
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' רוז – טל. 282782.
"קו פתוח" – ארגון קשבת לילדים ובני־נוער 03־281880 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד הדהפת לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הכהן 26, קומה ג', טל: 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל' 294869, 03־285822.

מרכז מידע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'–ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171.
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261113.
ער"ן חיפה — טל' 04־672222.
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) — 04־988410.
ער"ן נתניה — טל' 053־335316.
ער"ן כפר־סבא — 052־913999.
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111.

מילוק מינודדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, לוד, רמלה — 101, טל' 08־221022. עפולה — טלפון 065־95354. טבעון — 101, טלפון 04־951401. נהריה — טל' 04־823333. בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057־74767. שח"ל בגוש דן, טל' 03־330648.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'–ה': 16.00. בימי ו' וערבי חג: 11.30.
מחיפה לבני־ברק וירושלים: א'–ה': 7.00.
מתל־אביב לחיפה: בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.30, 15.00.
מתל־אביב לנהריה: בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 11.00, 14.00, 16.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב: בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 16.30, 16.30, 17.30, 19.30. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.
מנהריה לחיפה ותל־אביב: בימים א'–ה': 6.30, 8.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38. בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע רק אחרי חג בלבד.

נער בן 17 פרץ לכלא עזה ודקר שלושה קצינים ורס"ר

התוקף, חבר בארגון הג'יהאד האיסלאמי, נלכד כעבור זמן קצר • הוכרז מצב חרום ונפתחה חקירה לבדיקת נסיבות התקיפה • שניים מהסוהרים עדיין מאושפזים ומצבם הוגדר כבינוני

עזרא אבירן

שלושה קצינים ורס"ר משירות בתי-הסוהר נדקרו ביום ו' בכלא עזה בזה אחר זה על-ידי נער בן 17 מעזה שנלכד כעבור זמן קצר.

התוקף, יאסר מחמוד אחמד חייאג', פרץ למסוף המבקרים של כלא עזה המצוי בחצר הממשל הצבאי בשעה 8.30 בבוקר, לאחר שכל המבקרים הוכנסו למסוף והסוהרים עמדו לנעול אחריהם את שער הכניסה.

הוא התויק בידיו שני סכינים ודקר הקצין מישר יוסף טוויג בן 39 מאשקלון, שהגיע לכלא כדי לברר פרטים על משפחתו של אחד האסירים, שלוש דקירות בידו וכתפו ופציעתו הוגדרה כבינונית.

לאחר מכן דקר את הקצין מישר עמרם בן-דוד בן 37 מקרית-גת בגבו ובראשו. הוא החל לרדוף אחר הרוקר כשאחת הסכינים נשארה תקועה בבשרו.

בתוך כך הגיע למקום רס"ר אלברט בן-דמוחה מביתו בקרית-מלאכי כדי להתייצב למשמרת. הוא נזעק לעזרת הקצין הפצוע ונדקר בחזה.

מיד לאחר מכן התנפל התוקף גם על הקצין כלאי עמרם רביבו בן 44 מאשקלון, שהגיע למקום כדי לבדוק את סדרי העבודה במסוף המבקרים ונחלץ לעזרת חבריו. הוא נפצע מדקירות בפניו.

בינתיים הופעלה אזעקת החירום בכלא ושני קצינים בכירים, שהבחינו בתוקף כשהוא פורץ מתוך מסוף המבקרים, דלקו אחריו לכיוון הממשל הצבאי. הם הדביקו אותו, לכדוהו לאחר מאבק והסגירו אותו לידי זרועות הביטחון.

עמרם בן-דוד ואלברט בן-דמוחה הועברו לבית-החולים "שיבא" בתל-השומר ואילו יוסף טוויג ועמרם רביבו הועברו לבית-החולים "ברזילי" באשקלון. רביבו ובן-דוד שוחררו ביום שישי לבתיהם ואילו השניים האחרים עדיין מאושפזים ומצבם הוגדר כבינוני.

בכלא עזה הוכרז מצב חירום. כל המבקרים הוצאו אל מחוץ לכלא והאסירים הוחזרו לתאיהם.

בשירות בתי-הסוהר נפתחה חקירה לבדיקת נסיבות התקיפה החבלנית.

בממשל הצבאי בעזה בודקים מדוע לא נמצאו חיילי אבטחה במקום התקרית. הסוהרים שנפגעו לא נשאו נשק, מאחר שנשיאת נשק מותרת רק בתוך כותלי בית-הסוהר.

בחקירה התברר כי הרוקר הוא חבר בארגון הג'יהאד האיסלאמי, אחד מאחיו כלוא בכלא עזה כעציר בטחוני ואח אחר כלוא במתקן הכליאה בתוך עזה על התפרעות.

"מוות לערבים" — נכתב על מכוניות של ערבים תושבי באר-שבע

אילת מזור

חמש משפחות ערביות ובדואיות המתגוררות בשכונת נוה-נוי בבאר-שבע מצאו ביום ד' האחרון שלטים מודבקים על מגבי מכוניותיהם ועליהם נכתב: "מוות לערבים".

"ביום ד' בבוקר קמנו ומצאנו על שמשות מכוניותינו פיסות קרטון עליהן היה רשום בס"ד, צוייר מגן-דוד אדום ובאותיות גדולות היה כתוב: "מוות לערבים", סיפר ד"ר יונס אבו-רבוע, רופא בבי"ח סורוקה בבאר-שבע. "על דף קטן מודפס ובלתי חתום נכתבו מלות גנאי רבות ואיומים בהצתת בתינו אם לא נעזוב את השכונה".

המשטרה שהוזעקה למקום צילמה וחקרה "אך עד כה לא ידוע לי על כל התקדמות בחקירה", אמר ד"ר אבו-רביע.

ראש ועד השכונה, שמעון דה-וונטר, אמר כי בשכונה מתגוררות משפחות של קראים, יהודים, בדואים וערבים בשכנות טובה במשך שנים רבות ו"אני מעריך", הוסיף, "שאת המכתבים שלחו קיצוניים שצריכים קבלות לקראת הבחירות".

ד"ר יונס, המתגורר בבאר-שבע זה 16 שנה, אמר, כי זו הפעם הראשונה שהוא נתקל ביחס כזה. "זהו אירוע מצער, יהודים וערבים חיו, חיים ויחיו יחד בארץ הזאת ואין כל ברירה אחרת, צריך להתרגל. אנשים שעושים מעשים שכאלה מכוונים אותם תחילה נגד הערבים, אך זה מוליך בסופו של דבר למתיחות בין היהודים לבין עצמם", אמר.

בדף לתושב שהוציא ועד השכונה נאמר בין היתר: "אנו, חברי הוועד, בטוחים, כי שכנים טובים או רעים אינם נקבעים לפי מוצאם או מצבם הכלכלי, אלא לפי אופיים הטוב או הרע".

באחרונה אירעו בבאר-שבע מספר אירועים חמורים על רקע לאומני: ב-20 במאי הותקפו שתי האחיות יוסרת ופוהאי ג'עבר שתיו בדרכן למעונות הסטודנטים הסמוכים לבית-החולים סורוקה. לפני כשבועיים הותקף ד"ר חמוד עלי-יד ביתו. ב-2 ביולי תקפו חיילים יהודים קבוצת חיילים דרוזים בבריכת שחייה בעיר.

האגודה להבנה בין יהודים לערבים בבאר-שבע הוציאה גילוי דעת המגנה את האירועים הללו.

טלקס

• משלחת מפ"ם ביקרה בכפר מועאיה

משלחת מטעם מפ"ם ביקרה אמש בכפר מועאיה שבוואדי ערה כדי להביע הזדהות עם בעלי הבתים שבתיהם נהרסו בשבוע שעבר. חברי המשלחת מסרו, כי בכוונת המפלגה להקים אוהלי מחאה מול משרד-הפנים בירושלים ומול משרדו של הממונה על מחוז חיפה במשרד הפנים בשל ההריסות.

ביום שישי התכנסו ראשי המועצות של הישובים הערבים באיזור המשולש הצפוני – בקה אל-גרבית, אום אל-פחם, ערה, ערערה, וסנדלי מועיה – לדיון בהריסת הבתים. הם גינו בחריפות את ביצוע ההריסות והחליטו על איסוף כספים למען בעלי הבתים שנהרסו.

שלמה גלזר

• רז'ו רץ מתגלגל באירופה בחוסר כל

רז'ו רץ, הפליט ההונגרי שגורש מהארץ, "מתגלגל" באירופה בחוסר כל.

בני משפחתו של אשתו לשעבר, נגה דרומי, השומרים על קשר קבוע עימו, סיפרו, כי רץ התגורר בתחילה במסיון בצרפת, שם מצא עבודה כטבח. בצרפת תלוי ועומד נגדו עונש מאסר של חמש שנים בשל עריקה מלגיון הזרים. אולם השלטונות החליטו לא להפעיל נגדו את העונש. משם עבר לאיטליה ואחר-כך לאוסטריה, וגם שם מצא קורת גג במיסיון.

לאחרונה התקשר רץ לארץ מיוגוסלביה ומסר, כי בקשתו לחזור להונגריה מולדתו נדחתה על-ידי השלטונות וכי בכוונתו לחזור ולנסות להיכנס להונגריה. מאז לא נתקבל ממנו כל סימן חיים.

שלמה גלזר

• רוצים להשתקע בכרמיאל לאחר שביקרו בפסטיבל

10 משפחות ממרכז הארץ, שביקרו בכרמיאל לרגל פסטיבל המחול הבינלאומי שהתקיים שם, הביעו את רצונן להשתקע בעיר.

היה זה ביקורן הראשון של משפחות אלה בכרמיאל והן התרשמו מאופיה ומאיכות החיים בה.

כרמיאל הוא אחד הישובים הבודדים בצפון להם מאזן הגירה חיובי. בשנה האחרונה עזבו את הגליל כ-11 אלף תושבים ותושבים רבים אחרים הודיעו על כוונתם לעבור למרכז הארץ.

יהודה צור

חשש לחייו של חיים אלון בן ה-10 שנעדר זה 8 ימים

יואב אביב

במשטרה מעריכים כי הסיכויים שחיים אלון בן ה-10, שנעדר זה שמונה ימים, עודנו בחיים הם קלושים ביותר והחוקרים יתחילו שוטרים לסרוק את האיזור במיוחד כלבים שנועדו לגלות גופות.

חיים אלון נראה לאחרונה ביום שבת לפני שבוע. הוא קיבל בשעות הצהריים תרופות ממטפליו במוסד "בטוע" שליד חדרה ומאז אבדו עקבותיו. הילד מפגר בשכלו ואינו מתמצא במקום ובזמן. בעבר נעדר מספר פעמים, אולם היעדרויותיו היו למשך מספר שעות והוא נמצא בתוך שטח המוסד. הפעם יצא ככל הנראה מהמוסד וטרם נמצא.

בשבוע האחרון חיפשו אחריו כוחות משטרה וצבא ומאות מתנדבים שנעזרו במסוק, אולם עד כה העלו החיפושים חרס.

ממפקד מטה החיפושים, סגן ניצב עמיקם הרפז, אמר ביום שישי, כי ההערכה היא שהסיכויים למצוא את הילד בחיים אפסו וכי המשטרה תתחיל להפעיל הבוקר כלבים לגילוי גופות כדי למצוא את הילד.

חקלאי נפצע קשה במהלך מרדף אחר גונבי פרי מעזה

עזרא אבירן

נתן קנצלר בן 46 ממושב כפר הרי"ף שעל כביש מסמיה — בית-שמש הותקף ביום ו' בידי גונבי פרי מעזה במהלך מרדף אחריהם. הוא אושפז בבית-החולים "קפלן" ברחובות ומצבו הוגדר בינוני עד קשה.

המקרה אירע ביום שישי אחה"צ, כשהחקלאי הבחין באנשים הקוטפים אפרסקים מהמטע שלו. כשהתקרב, נמלטו לרכב מדגם פיג'ו 504 לכיוון בית-שמש.

האיש דלק אחריהם, השיג את הרכב ועצרו, כדי להחזיר לעצמו את הפרי הגנוב.

מהמכונית יצאו חמישה תושבי עזה, ביניהם גבר כבן 50, שני ילדים בני 10 ו-15 ושני צעירים בני 25-30. הם היו מצויידים במטשים וכלים חקלאיים אחרים. הגנבים תקפו אותו והיכוהו מכות נמרצות עד שנגה זב דם. הם פגעו גם ברכבו.

רכב אחר שהגיע למקום ועצר, כדי לבוא לעזרתו, נפגע אף הוא על-ידי התוקפים.

משטרת קרית-מלאכי הקימה מחסומים בכל האיזור. ליד בית-שמש הצליחו השוטרים לעצור את רכבם של התוקפים לאחר מרדף והם הובאו למשטרת קרית-מלאכי להמשך החקירה.

מאבק משפטי בן 10 שנים הוכרע לטובת החב' לפיתוח חוף אילת

בצלאל רובין

החברה לפיתוח חוף אילת זכתה לשטח קרקע בן יותר מ-10 דונם, הנחשב ליקר ביותר באילת, בתום מאבק משפטי שנמשך 10 שנים. בית המשפט העליון בהרכב שלושה שופטים קבע ללא עוררין, כי מנהל מקרקעי ישראל והחברה לפיתוח חוף אילת הם בעלי השטח.

מדובר במגרש יקר ביותר השוכן בחוף הצפוני של אילת, קרוב מאוד לשפת הים, במקום בו שוכן כיום מלון הקראוונים "בלו סקיי קראוון".

המשפט התחיל ב-78', כאשר משפחת זילברשץ, בעלת המלון, נדרשה לפנות את השטח. בבית משפט השלום באילת ואחר-כך הועבר למחוזי בבאר-שבע, שם נפסק לטובת משפחת זילברשץ.

המינהל והחברה לפיתוח חוף אילת ערערו לבית-המשפט העליון וזכו לבסוף בשטח.

בני משפחת זילברשץ קיבלו ב-1970 רשות זמנית ממינהל מקרקעי ישראל להקים במקום מלון קראוונים לתקופה של שבע שנים.

מצבו של המלון רעוע ביותר ובמקומו ניתן לבנות מלון גדול ובו מאות חדרים.

בפלילים

נעצרו 3 חשודים ברצח סוחר התכשיטים מאשקלון

עתיים

פחות מ-48 שעות מהרצח האכזרי שבוצע תוך כדי שוד ביום ו' במרכז העיר אשקלון, הצליחה המשטרה לשים ידיה על שלושה צעירים תושבי העיר, שהובאו ביום ו' בפני שופט בחשד שהיו מעורבים במעשה הרצח והשוד.

בשעות הבוקר התייצב בלשכת השופט צבי נדיב סמל משטרה והגיש בקשה ובה נאמר בין היתר, שקיים חשש כי אם הדיון בהארכת מעצרם של החשודים ייערך בבית-המשפט, צפוי עימות בין בני משפחת הנרצח ובני משפחות החשודים, וכדי למנוע זאת ביקש לקיים את הדיון בבניין המשטרה.

השופט החליט, לפנים משורת הדין, לקיים את הדיון בבניין מטה משטרת חבל לכיש. כעבור זמן קצר, סמוך לשעה 9.30 בבוקר ביום ו' הגיע השופט לבניין המשטרה, ובפניו הובאו הצעירים גדי אוחנה ובני ימין בני 22 משכונת שמשון באשקלון וכן קטין בן 17, אף הוא תושב אשקלון.

לנוכח חומרת המעשים המיוחסים לחשודים, הורה השופט להאריך את מעצר השניים ב-15 יום, ואילו הקטין נעצר ל-10 ימים.

חשודים בנסיון להונות את אוניברסיטת ת"א

עתיים

לחאם סמיר (23) מבקה אל-גרביה ובאשיר סמיר (23) מהכפר סכנין הובאו ביום ו' לבית-משפט השלום בתל-אביב, כחשודים בנסיון להונות את אוניברסיטת ת"א.

באיכוח המשטרה טען, כי ביום ה' בצהרים, בעת בדיקת של מבחנים לבחינות הערכה באוניברסיטת ת"א, נמצא באשיר סמיר, שהוא סטודנט למשפטים באוניברסיטה העברית בירושלים, כאשר הוא נבחן במקומו של לחאם סמיר, המבקש להתקבל ללימודי משפטים באוניברסיטת ת"א.

השניים נעצרו, ובחקירה התברר כי הם פשוט החליפו את תעודות הזיהוי שלהם.

בהסכמת המשטרה, הורה השופט אביגדור סלטון לשחררם בערבות של 4,000 ש"ח כל אחד.

רופא שיניים חשוד במעשים מגונים בלקוחה

עתיים

רופא שיניים, ד"ר אייזיק זכרוביץ (51), הובא ביום ו' לבית-משפט השלום בתל-אביב, כחשוד בתקיפת מטופלת שלו במרפאתו.

באיכוח המשטרה טען, כי ביום ה' בבוקר הוזעקה ניידת לביתו של הרופא, שם הוברר כי מטופלת שהיתה אצלו, בת 22, הותקפה עליו. הרופא חשוד, כי לאחר טיפול שורש בשיני הצעירה, הוא נגע בחזה ונשק לה על שפתיה.

הסניגור טען, שזוהי עלילה לצרכי סחיטה. "הכל שקר" — התריס הפרקליט.

השופט אביגדור סלטון הורה לשחרר את הרופא בערבות של 5,000 ש"ח ועליו להתייצב במשטרת רמת-גן בכל עת שיידרש.

חשודה בהתפרעות בלשכה הסוציאלית

עתיים

יעל מוסקוביץ בת 21 מחולון נכנסה ביום חמישי ללשכה לשירותים סוציאליים בעיר, ולאחר שלא קיבלה את מבוקשה, החלה לפי החשד להתפרע, לזעוק, להשתולל ולדפוק על החלון.

כאשר הגיע שוטר איימה הצעירה כי תופיע מידי יום ותפגע בעובדים.

יעל מוסקוביץ הובאה ביום ו' לבית-משפט השלום בתל-אביב. ב"כ המשטרה טען, כי היא נחקרה, הודתה במעשיה אך הודיעה כי תמשיך במעשיה אם מבוקשה ללשכה הסוציאלית לא יינתן לה.

נציג המשטרה, רס"ל יעקב גרקיס, הסכים לשחרור בערבות, בתנאי שתתחייב שלא לחזור על מעשיה.

השופט יצחק בראו"ן הורה לשחררה בערבות, לאחר שהיא הצהירה בפניו כי תימנע ממעשים דומים בעתיד.

אנו מודיעים בצער
על פטירת אמא
ברנה ויטנברג
ומשתתפים באבלם של
הרשלה ויטנברג והמשפחה
בית מגידו

לאסתר נאור ומשפחתה
אנו משתתפים באבלך הכבד
על מות
אחיך ז"ל
קיבוץ דליה

רופאי בת-החולים נערכים להחרפת העיצומים

מחר – ישיבת שרים מיוחדת בנסיון להוציא העגלה מהבוץ

היום יימשכו השיבושים הרגילים ומחר יושבתו בתיה"ח בצפון • המיקרוביולוגים חזרו לעבודה • האוצר דורש התערבות חריש "נוכח התעלמות משרד הבריאות מהנחייתו בדבר ניכוי ימי שביתה"

רונית מורגנשטרן

השיבושים הרגילים בבתי-החולים נמשכים היום — מרפאות החוץ סגורות ובחדרי הניתוח מבוצעים ניתוחים דחופים בלבד. מחר ישביתו הרופאים את בתי החולים באיזור הצפון. במקביל נערכים הרופאים למעבר לשבוע עבודה בן חמישה ימים כאמצעי לחץ נוסף על הממשלה ובמחאה על הסחבת במציאת פתרון.

3000 אחיות בבתי-החולים ייעדרו גם השבוע מעבודתן בשל יציאתן לפני שבוע לחופשה מאורגנת.

המיקרוביולוגים מפסיקים ומנית את העיצומים שנקטו במעבדות מרפאות קופ"ח במחוזות תל-אביב, דן והעמק. מזכ"ל ההסתדרות והמיקרוביולוגים, אשר גולדשלגר, נענה ביום ו' לפנייתו של מנכ"ל קופ"ח, נחום פסח, להפסיק את העיצומים לאחר שקופ"ח אישרה את התחייבותה להחיל שכר עידוד על עובדי המעבדות במרפאות. הבוקר זומנה ישיבה בלשכת פסח לדון ביישום ההחלה של שכר העידוד ובצהריים יתקיים כנס חירום ארצי של עובדי המעבדות של קופ"ח בו ידונו בתוצאות הישיבה עם קופ"ח, שישפיעו על המשך הצעדים שינקטו.

מחר אחר הצהריים תתקיים בלשכת שר האוצר ישיבת שרים בנסיון "להוציא את העגלה מן הבוץ". לא מדובר בפורום ועדת השרים, כי בפגישה מחר יעדרו רה"מ וממלא מקומו. ישתתפו בה שר האוצר, שרת הבריאות, מזכ"ל ההסתדרות וראשי קופ"ח.

הממונה על השכר במשרד האוצר יעקב דנון פנה אל היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש וביקש את התערבותו נוכח מה שהוא כינה "התעלמות משרד הבריאות מהנחיית היועץ המשפטי לממשלה בדבר ניכוי משכורות עבור ימי שביתה".

דנון ציין, שב-6 במאי התקיימה בלשכת היועץ המשפטי פגישה בעניין זה וכה סוכם כי על משרד הבריאות לנהוג בהתאם להנחיות היועץ המשפטי ולשתף פעולה עם משרד האוצר בנושא זה.

דנון קבל, שמאז אותה פגישה ממשיכים עובדי משרד הבריאות לנקוט בעיצומים, לעיתים עד כדי שביתה כללית בבתי-החולים מסויימים, ואולם הנהלת משרד-הבריאות פועלת בניגוד להנחיות היועץ המשפטי ואינה מנכה ממשכורותיהם של העובדים השובתים.

במכתבו כותב דנון, שמצב זה נמשך למרות פניות בכתב ובעל-פה אל מנכ"ל משרד-הבריאות, יורם לס. עוד קובל דנון, שמשרד-הבריאות אינו מעביר מידע על העיצומים ועל היקפם ועל כן אין אפשרות לפעול כנגד העובדים, כמתחייב מהנחיות היועץ המשפטי.

ממשרד הבריאות נמסר בתגובה, כי הם תמהים על פניית דנון ליועץ המשפטי, משום שמנכ"ל משרד-הבריאות הורה לכל מנהלי בתי-החולים לפני כשבועיים לדווח על כל מקרה של היעדרות בשל העיצומים והעביר את הרשימות לנציבות מס הכנסה.

לטיף דורי בחלוקת פרס קרייסקי: ניאבק לביטול התיקון לחוק הטרור

כתב "על המשמר"

פרסי קרייסקי לשלום ולזכויות האדם הוענקו שלשום בטקס חגיגי בווינה שנוהל על-ידי קרל לבקה, שר הפנים הסוציאליסטי, והשתתפו בו מאות אישים, ביניהם שרים וחברי פרלמנט רבים. ברונו קרייסקי, שנעדר מהטקס בגלל ריתוקו למיטת חוליו, שיגר איגרת ברכה.

קדמה לטקס מסיבת עיתונאים גדולה שבה נכחו צוותי טלוויזיה מרחבי העולם.

להתעניינות רבה זכתה בנאזיר בהוטו, בתו של נשיא פקיסטאן לשעבר ומנהיגת האופוזיציה בארצה, שבאה בלוויית אמה ואחותה. אורחי הכבוד היו סרג'יו רמירז, סגן נשיא ניקרגואה, ולטיף דורי, חבר מזכירות מפ"ם ומזכיר הוועד לדיאלוג ישראלי-פלשתיני, שהוזמנו לשאת דברים בטקס.

דורי עמד בדבריו על מאבקם של שוחרי השלום בישראל נגד הכיבוש ובעד השלום עם העם הפלשתיני ומתח ביקורת חריפה על התיקון לחוק נגד טרור, שהופך את החתירה לשלום למשע, והודיע על פתיחת מאבק ציבורי בישראל לביטולו של חוק דרקוני זה.

דורי סיים את דבריו בקריאה לכינוסה של ועידה בינלאומית בהשתתפות ישראל ואש"ף, כדי להגיע להסדר שלום שישים קץ למעגל האלימות, הטרור ושפיכות הדמים.

דורי מסר לסרג'יו רמירז הזמנה בשם מזכ"ל מפ"ם, ח"כ אלעזר גרנות, לבקר בארץ כאורח המפלגה.

פסטיבל הסרטים בירושלים

"הקיץ של אביה" נעל את הפסטיבל

ימי הפסטיבל האחרונים הוקדשו בסינמטק הירושלמי לשפע ארועי נעילה. ביום ו' נערך סימפוזיון בין מבקרי הקולנוע הישראליים למבקרים הזרים, ולאחריו משחק כדורגל היתולי בין קבוצת הישראלים בראשות מנהל סינמטק תל-אביב, יאיר גרבה, לבין קבוצת האורחים הזרים. הערב נחתם בפיקניק על הדשא שמאחורי הסינמטק בהשתתפות הכוכבת הצרפתיה פאני ארדן אשר הגיעה לארץ ביום ו'.

לאחר 10 ימי הקרנות רצופים ננעל אמש פסטיבל בסרט הקולנוע הישראלי "הקיץ של אביה" בהשתתפות כוכבת הסרט גילה אלמגור, השרים שמעון פרס ויצחק נבון וראש העיר טדי קולק.

במסיבת עיתונאים מסכמת מסרו יוזמי הפסטיבל, ליה ון-ליר ואילן דה-פריז, על שביעות רצונם מהיקף מכירת הכרטיסים ומנוכחות הקהל בהקרנות. לבקשת הקהל יערכו הקרנות נוספות למספר סרטים מבוקשים גם ליום א' וב' וכהם הסרטים הרוסיים המצויינים, "תמה" ו"קומיסרית", וכן הסרט האפריקני "יוהר" שהגיע ממאלי וזכה להתעניינות רבה בקרב הקהל הישראלי.

יעל ישראל

ועד עובדי בי"ח "מזרע" פוזר ע"י מועה"פ עכו

יהודה צור

מזכירות מועצת פועלי עכו החליטה בישיבתה האחרונה לפזר את ועד העובדים של ביה"ח "מזרע" ליד עכו.

ההחלטה באה לאחר שהוגש למזכירות דו"ח על המצב בבית החולים, מקצות ההדרדרות המתמשכת במוסד, עד כדי סכנה לקיומו.

המזכירות שאימצה את הדו"ח החליטה להשעות שני חברי ועד במשך שתי תקופות כהונה, לקיים בחירות חדשות, ועד אז למנות ועד עובדים ממונה.

החלטת מזכירות מועצת הפועלים התקבלה פה אחד, מחשש שאי קבלת המלצות הדו"ח עלולה לגרום להחלטות מרחיקות לכת של משרד הבריאות, שישפיעו על מצבם של 420 עובדי בית החולים. כזכור, בעקבות המלצות ועדת בדיקה של שרת הבריאות, הוחלפו מנהל ביה"ח והאחות הראשית, אך מנהל משרד הבריאות לא הצליח למנות בעלי תפקידים מתאימים. דו"ח הוועדה של מועצת הפועלים, גילה כי נציגות העובדים מנצלת את חולשתה של הנהלת בית החולים בהתעלמה מנוהליה והוראותיה, ונותנת הוראות לסדרי עבודה של העובדים, ותנאי עבודתם.

מילואימניקים מ"התחיה" ישרתו במקום סרבנים

אבי בניהו, כתבנו הצבאי

23 קצינים וחיילים במילואים חברי "התחיה" חתמו השבוע על עצומה, לפיה הם מוכנים להיקרא לשרות מילואים פעיל בגדה וברצועה, במקום כל קצין וחייל המסרב לשרת באיזורים אלה.

יו"ר סניף "התחיה" בתל-אביב דני דיין יזם את ההחתמה על העצומה, שנשלחה ביום שישי לשר הבטחון ונעשתה בעקבות סירובם של 25 אנשי תנועת "יש גבול" לשרת בשטחים.

דיין תבע מרבין למצות את הדין עם סרבני הגיוס.

כתבנו הצבאי מציין, כי שר הבטחון והרמטכ"ל נמנעים מלאשר גיוס למילואים של קבוצות חיילים בעלי שיוך מפלגתי מובהק.

עבודה ולמודים באילת לחיילים משוחררים

בצלאל רובין

תוכנית מהפכנית לחיילים משוחררים מוצעת באילת. התוכנית כוללת עבודה ומגורים בבתי מלון, ולימודים קדם-אקדמיים במכללת אילת.

חיילים משוחררים, המעוניינים ללמוד במכינה הקדם-אקדמית, יוכלו לעשות זאת בעיר הדרומית והם יזכו ביתרונות הבאים: אפשרות של עבודה במשרה מלאה ובשכר מלא, כאשר בתי המלון מתחייבו להיות גמישים באשר לשעות העבודה.

הדיור והלימודים יינתנו חינם.

הראשונים שנרתמו למיבצע זה בקרב המלונאים, זאת רשת המלונות "ישרוטל", להם ארבעה בתי מלון באילת.

הלימודים יתקיימו במיכללת אילת, שקיבלה לצורך זה הכרה מטעם אוניברסיטת בן גוריון, ומשרד החינוך והתרבות.

יוזם התוכנית, ראש עיריית אילת, רפי הוכמן, מסר כי מטרת התוכנית היא לפתור את בעיית הלימודים הגבוהים של בני אילת, הנאלצים לעלות צפונה לצורך לימודים קדם-אקדמיים באוניברסיטה.

יחד עם זאת, פתוחה התוכנית לכל משתחרר מצה"ל, אשר יגיע לאילת, וירצה להתיישב בה ובכך לסייע בהחלפת העובדים הזרים.

ביקורת תרבות

מקלפלין ממשיך להפתיע

אולם הסינרמה לא היה מלא אמש במופע של ג'ון מקלפלין. ההופעה, שתוכננה לירושלים, בוטלה בשל ביקוש דל.

לא כל כך ברור לי למה לא הגיע קהל. הרכב הנוכחי של מקלפלין, בצירוף ג'ף ברלין בבס וטרילוק גורטו בכלי הקשה, אינו נופל מהרכבים הקודמים איתם ביקר מקלפלין בארץ ובמובנים רבים הוא אף עולה עליהם. זהו הרכב של שלושה סולנים, וירטואוזים כל אחד בתחומו, שמתחברים ביחד להרכב מגובש, מלא כוח, שמנגן עם הרבה נשמה. הרכב עם מיזוג כלי מיוחד כשהגיטרה וכלי ההקשה נתמכים על ידי הצליל האקוסטי ומקבלים חיזוק ועומק מהבס החשמלי המצויין של ברלין.

הנסיון הוא לשלב בין מזרח ומערב כשעל הנופך המזרחי אחראי גורטו. הקטעים בנויים על מעברים חדים, שינויי מקצבים רבים בתוך קטע אחד וקטעי סולו מצויינים של כל אחד מהשלושה.

הגיטרה של מקלפלין כבר הוכיחה בהופעות הקודמות שלה בארץ למה היא מסוגלת, יש בה עוצמה ממכרת, שילוב נדיר בין טכניקה מושלמת לנשמה וחשיבה מוסיקלית של אמן אמיתי.

מקלפלין מצליח להפתיע ולגרום הנאה בכל פעם מחדש. הוא לא חוזר על עצמו, וזאת תכונה שלא הרבה מוסיקאים התברכו בה. אלה שלא הגיעו יכולים רק להצטער.

יוסי ונונו

עובדי "תגל" דחו הצעת ההסתדרות לקבל לידיהם את הנהלת המפעל

יהודה צור

עובדי "תגל" בעכו דחו את הצעת ההסתדרות לקבל לידיהם את הנהלת המפעל וממשיכים בהתבצרותם במקום.

יו"ר ועד העובדים, סולימאן סלאח, הגדיר את ההצעה כמריחה וציין, שאי-אפשר לבוא לוועדים שמפעליהם עומדים להיסגר ולהציע הצעה כזו. "אנחנו עובדים ולא יודעים לנהל את המפעל", אמר.

ההסתדרות מציעה ל-120 עובדי "תגל" ליטול לידיהם את המשך הפעלתו של המפעל, בלי לשלם אגורה אחת, ולמחוק את חובות המפעל המסתכמים ב-15 מיליון דולר. אולם העובדים חוששים שאם יקבלו את ההצעה יאבדו את זכותם לפיצויים מוגדלים.

"אם לא נצליח להפעיל את המפעל הוא ייסגר ממילא ולא יהיה מי שישלם לנו פיצויים", אמרו.

ביום שישי איפשרו עובדי "תגל" למפעל אורדן להוציא מהמפעל סחורות שהוזמנו על-פי צו בית-המשפט.

בשעות הערב התכנסו במקום בני משפחותיהם של העובדים, אשר מתבצרים במפעל, ונציגים של ישובים מהאיזור. במקום נכחו גם מזכיר מועצת פועלי עכו, יהושע כץ, ראש העיר, אלי דה-קסטרו והמועמד של מפלגת העבודה לבחירות לכנסת מטעם הדרוזים, סאלח טאריף.

הפועלים קבלו, כי בימים האחרונים שילמה "תגל" משכורת חודשית של קרוב ל-8000 שקל לכל אחד מחמשת בעלי התפקידים הבכירים במפעל ולכי למנכ"ל החברה שולם שכר חודשי של 9,400 שקל. משכורות אלה שולמו למרות העובדה שהחברה הפסידה 15 מיליון דולר בשנה שעברה, עם מחזור מכירות של 19 מיליון שקל בלבד.

הפסדים אלה הביאו את המפעל לסף פשיטת רגל ועל כן החליטה "כור" לסגור את המפעל ולפטר את כל 130 עובדיו.

מאז ש"כור" רכש את המפעל, לפני חמש שנים, הוא הפסיד 53 מיליון שקל.

מזכיר מועצת הפועלים, יהושע כץ, אמר לכתבנו, כי ההסתדרות תעמוד על כך שהפועלים יקבלו פיצויים מוגדלים — כפי שקיבל כל מי שפרש מהמפעל עד לפני שבועיים. הוא הוסיף, כי קיימת אפשרות שהפועלים יקחו לידיהם את ניהול המפעל בלי ערבות, אם ירצו בכך.

חברי ועד העובדים עתרו בינתיים לבית הדין האזורי לעבודה בחיפה בבקשה להוציא צו מניעה נגד מועצת פועלי עכו, שהחליטה על פיזור הוועד.

• בבית ברל התקיימה השבוע מסיבת סיום לקורס של האוניברסיטה הפתוחה שיועד לפעילי שכונות במסגרת פרויקט שיקום שכונות.

"כור" מעביר השליטה על "יובל גד" להנגיג מחב' "מנרב"

אורי נחשון

קונצרן "כור" יעביר את השליטה על מפעל "יובל גד" לאפרים הנגיג מחברת "מנרב". בסוף השבוע הושג הסכם עקרוני למכירת 70 אחוז מהחברה, ו"כור" ימשיך להחזיק 30 אחוז מהמניות ב"יובל גד".

מהנהלת "כור" נמסר, כי בחירתו של הנגיג נעשתה על בסיס המלצתם ורצונם של העובדים ומועצת הפועלים באשקלון, והיא מתבססת על מיומנותו המקצועית של הנגיג, שכיהן בעבר כמנכ"ל "יובל גד".

מנכ"ל קבוצת הפלדה ב"כור", אורי בר-רצון, אמר אתמול ל"על המשמר", כי "יובל גד" תמשיך לפעול כחברה לבניין ותעסוק הן בקבלנות והן ביזמות. לדבריו, המו"מ שנוהל במקביל עם חברת "שיכון עובדים" לא הניב תוצאות, כיוון שהוא התנהל באיטיות רבה, שנבעה בין השאר מהעדרו של מנכ"ל "שיכון עובדים", רפי אדרי, מהארץ.

מפעל "יובל גד" סבל בשנים האחרונות מהפסדים כבדים כתוצאה מההאטה בבנייה הטרומית בארץ וחובות החברה מגיעים לכ-20 מיליון דולר. "כור" ימשיך לשאת בכל ההתחייבויות ובהנהלת הקונצרן אומרים, כי במסגרת העיסקה אין כוונה לצמצם את מצבת כוח האדם בחברה, שעומדת על כ-500 עובדים.

אג"ח צמודות לזהב איבדו 20% משוויין מתחילת השנה

אורי נחשון

אגרות החוב הצמודות לזהב איכזבו את המשקיעים, ומאז תחילת השנה אבדו כ-20 אחוז משווין, בעוד שמחיר הזהב ירד באותה תקופה ב-10 אחוזים. כך עולה מבדיקה שערכו כלכלני חברת "אילנות דיסקונט".

אגרות החוב צמודות הזהב עוררו עניין רב בעת הנפקתן, אולם בהשוואה לאגרות חוב קונצרניות אחרות, הן רשמו מתחילת השנה ירידות תלולות. אגרות החוב הקונצרניות הצמודות למט"ח רשמו מתחילת השנה עליה נומינלית של 7.7 אחוז בממוצע, והאג"ח הקונצרניות צמודות המדד עלו בתקופה זו בשיעור של כ-11 אחוז.

כיום נסחרות בבורסה שתי אגרות חוב הצמודות לזהב — "אגריך" ו"חמישה יורו". התשואות לפדיון של אגרות החוב הללו עומדות כיום על רמה של 4 עד 4.5 אחוזים.

באשר לשפל בבורסה, אומרים כלכלני בנק הפועלים, כי ירידות השערים המתמשכות מגדילות את מספר המניות הכדאיות להשקעה מבחינה כלכלית ואת הציפיות ל"תיקון טכני", הם צופים עוד, כי בשוק האג"ח לא צפוי שינוי מהותי במגמת המסחר. בשוק האג"ח הצמודות למט"ח צפויה השפעה מכרעת לציפיות לפיחות, לשינויים בשער הדולר בעולם ולשיעור התשואה שייקבע בהוראה של מניות הבנקים שבהסדר.